

NAGYKANIZSA
MEGYEI JOGÚ VÁROS

**NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS KÖZGYŰLÉSÉNEK
SZOCIÁLIS, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI BIZOTTSÁGA**

2026. augusztusi soron kívüli ülésére

ELŐTERJESZTÉS

Naplrend címe: **Javaslat a Nagykánizsai Egyesített Bölcsőde Szakmai Programjának jóváhagyására**

Készítette: Feldéné Hajnal Mónika, humánigazgatási koordinátor
Humánigazgatási és Szervezési csoport

Ellenőrizte: dr. Nemesné dr. Nagy Gabriella osztályvezető, Humán Osztály

Egyeztetve: dr. Tóth-Bagó Mónika alpolgármesterrel (e-mailben)
Lukács Erika intézményvezetővel (e-mailben)

Melléklet: Szakmai Program

Meghívott(ak): Lukács Erika intézményvezető (vezeto@bolcsode-nagykanizsa.hu)
Nagykánizsai Egyesített Bölcsőde

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Dr. Gyergyák Krisztina
jegyző

Tisztelt Bizottsági

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde új Szakmai Programjának elfogadását az alábbi változások indokolják.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 94.§ (3a) bekezdése értelmében, ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

Zalaszentjakab Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 37/2025. (V.28.) számú határozatával döntött arról, hogy a bölcsődei feladatok biztosítását Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata által fenntartott bölcsődei hálózathoz történő csatlakozásával kívánja elláttatni, melynek eredményeképpen Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 8. pontjában meghatározott közfeladat ellátására 2025. július 28-án az NK/06/81/22/2025. számú feladat-ellátási szerződés jött létre. Zalaszentjakab Község Önkormányzata a 2025. december 15. napján kelt, ZII/64-2/2025. számú levelében (a 90/2025. (XII. 05.) számú képviselő-testületi döntés megküldésével) az önkormányzatunkkal - határozatlan időre kötött – bölcsődei feladatok ellátásának biztosításáról szóló megállapodást (a megállapodás 14. pontjában foglaltak szerint, a nevelési év végével), azaz **2026. augusztus 31. napjával felmondta.**

A Zalaszentjakab Község Önkormányzatával kötött feladat-ellátási szerződés megszűnésével, **2026. szeptember 1. napjától változott a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde ellátási területe.**

A Nagykanizsai Tankerületi Központ fenntartásában működő Szivárvány Óvoda, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, EGYMI óvodai csoportja jelenleg a Nagykanizsa, Központi Óvoda Attila Tagóvoda Nagykanizsa, Attila utca 7. szám alatti épületének dél-keleti blokkjában működik. A 2026. szeptemberétől megnövekedett gyereklétszámra tekintettel a használatukban lévő épületrészben a gyermekek elhelyezése már nem megoldható. A tankerületi központ igazgatója Önkormányzatunknak megküldött levelében a Szivárvány EGYMI 24 fő óvodásának elhelyezése céljából a szintén az épületben található Meseház Bölcsőde épületének, és a hozzá tartozó udvarrésznek a használatát kérelmezte.

Megvizsgálva az Attila utcai Meseház Bölcsőde működését, valamint az épület hasznosításának lehetőségét, **Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése a 110/2026. (VII.28.) számú határozatával döntött arról, hogy a Meseház Bölcsőde épületét a hozzá tartozó földterület-résszel együtt 2026. szeptember 01. napjától határozatlan időre, - de legfeljebb a megjelölt közfeladat ellátásáig - a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 7. § (1) bek., 4. § 14a. pont s) pontja és 7. § (5) bekezdéséből eredő feladat (sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése) mint közfeladat ellátására tekintettel, a közfeladat ellátáshoz szükséges infrastruktúra biztosítása céljából a Nagykanizsai Tankerületi Központ részére használatba adta.**

Az ingatlan használatba adásáról szóló döntés értelmében a **Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde (Meseház Bölcsőde) Nagykanizsa, Attila u. 7. szám alatti telephelye 2026. szeptember 01. napjától megszűnt.**

A Közgyűlés a fenti számú határozatában – a telephely megszűnésére tekintettel - **meghatározta a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde férőhely- és álláshely számát is.**

Az ellátási terület változása, valamint az intézmény Attila utcai telephelyének megszűnése okán 2026. szeptember 1-ei hatállyal módosult az intézmény Alapító Okirata. Az Alapító Okirat módosulása indokolja az intézmény Szakmai Programjának, valamint a Szakmai Program mellékletét képező Szervezeti és Működési Szabályzat és Felvételi Szabályzat módosítását is.

A fenti dokumentumoknak a megváltozott körülményekhez való igazítása az Intézmény szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatainak módosítását kezdeményező eljárás megindításához is szükséges.

A fenti változások okán az intézmény áttekintette Szakmai Programja valamennyi mellékletét és a szükséges módosításokat elvégezte. A módosításokkal egyidejűleg - a bölcsődei felvételi eljárás gyakorlati tapasztalatait figyelembevételével - az intézmény Felvételi Szabályzata is megújításra került. Az eszközölt változások a dokumentum több mellékletét érintették, ezért új Szakmai Program elfogadására teszek javaslatot az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal.

Kérem a tisztelt Bizottságot, hogy az előterjesztést megtárgyalni, valamint az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen:

Határozati javaslat:

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlésének Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottsága a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Szakmai Programját jelen előterjesztés 1. melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja. Az új Szakmai Program 2026. szeptember 01. napjával lép hatályba, egyidejűleg a SZEKB 63/2025. (IX.16.) számú határozatával jóváhagyott Szakmai Program hatályát veszti.

(A határozat elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel.)

Nagykanizsa, 2026. augusztus 12.

Horváth Jácint
polgármester

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde

Szakmai programja

2026.

Tartalomjegyzék

1. Az intézmény adatai	3
2. Az intézmény bemutatása (ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői)	4
- A négy intézményegység bemutatása	4
- A bölcsődei ellátás célcsoportja	7
- Az ellátási terület jellemzői	7
3. A szolgáltatás célja, alapelvei, feladatai	8
- A bölcsődei nevelés-gondozás célja	9
- A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei	9
- A bölcsődei nevelés feladatai	12
- A nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása	14
- A családok támogatásának módszerei és lehetőségei	18
- A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	20
- A csoportbeosztás alapelvei	21
- Szakmai dokumentáció	22
- A kisgyermeknevelők által vezetett kötelező dokumentumok és azok tartalmi jellemzői	23
- A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére	23
- Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja	24
4. A biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége. A gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja	25
- Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, gondozása, fejlesztése	26
- A bölcsődék önálló alapítványai	26
5. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja	27
6. Az alkalmazotti közösségek és jogaik, és a szülői szervezetek	28
7. Képzések	29
8. Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja	30
9. A Rózsa Bölcsőde Szakmai programja	31
10. A Belvárosi Bóbita Bölcsőde Szakmai programja	62
11. A Napraforgó Bölcsőde Szakmai programja	93
12. A Manóvár Bölcsőde Szakmai programja	121

Mellékletek

1. melléklet: Megállapodás
2. melléklet: Házi rend
3. melléklet: Felvételi Szabályzat
4. melléklet: SzMSz
5. melléklet: Érdekképviselői Fórum Működésének Szabályzata

1. Az intézmény adatai

Az intézmény neve: Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde

Az intézmény székhelye: 8800 Nagykanizsa, Rózsa u. 7/A.

Tagintézményei:

Belvárosi Bóbita Bölcsőde: 8800 Nagykanizsa, Kisfaludy u. 19.

férőhelyek száma: 90 fő

Manóvár Bölcsőde: 8800 Nagykanizsa, Corvin u. 2/A.

férőhelyek: 24 fő

Napraforgó Bölcsőde: 8800 Nagykanizsa, Csokonai u. 5.

férőhelyek száma: 84 fő

Rózsa Bölcsőde: 8800 Nagykanizsa, Rózsa u. 7./A.

férőhelyek száma: 104 fő

Az intézmény fenntartója: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata

székhelye: 8800 Nagykanizsa, Erzsébet tér 7.

A működést engedélyező szerv két évente hatósági ellenőrzést folytat le, hogy az intézmény a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e.

A bölcsődék egészségügyi tevékenysége tekintetében a hatósági ellenőrzést a népegészségügyi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal végzi.

Az intézmény ellátási területe: Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területe

Sormás Község közigazgatási területe

Újudvar Község közigazgatási területe

Fűzvölgy Község közigazgatási területe

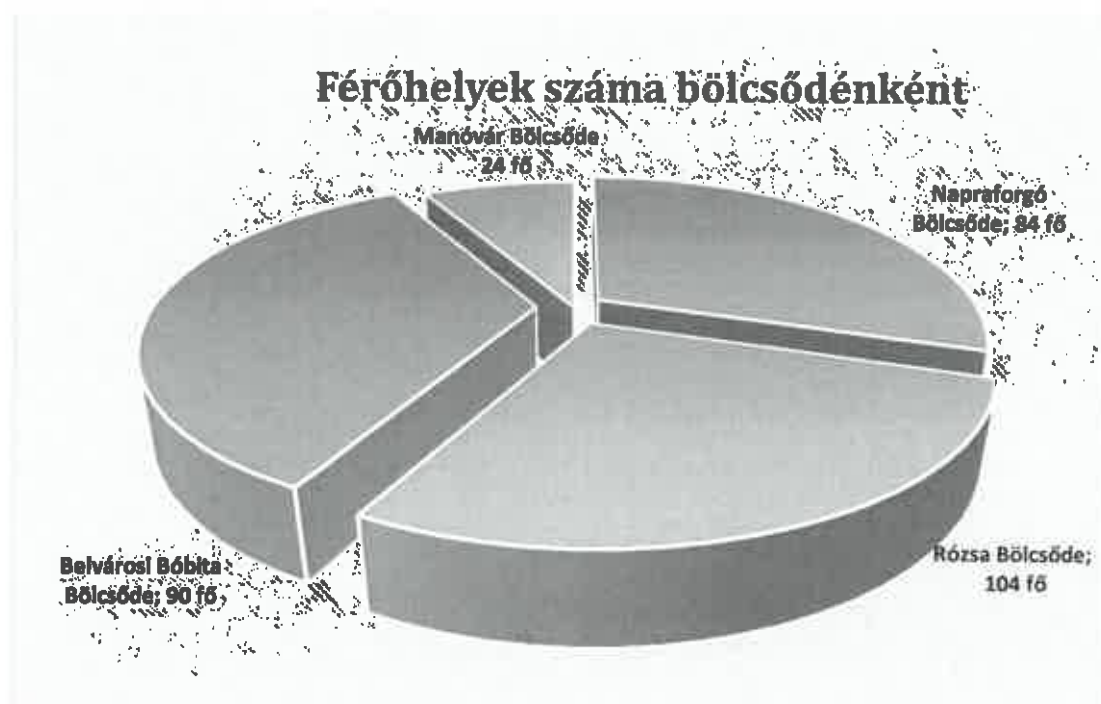
Magyarszentmiklós Község közigazgatási területe

Galambok Község közigazgatási területe

2. Az intézmény bemutatása (ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői)

- A négy intézményegység bemutatása

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde négy intézményegységben biztosítja a gyermekek nevelését, gondozását.

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde férőhelyeinek száma összesen: 302 fő

Belvárosi Bóbita Bölcsőde

Nagykanizsa, Kisfaludy u. 19.

A Belvárosi Bóbita Bölcsőde a város déli részén, a belváros szívében, családi házas beépítésű környezetben található.

A 2002-ben átépített épületegyüttes 90 férőhelyen biztosítja a gyermekek napközbeni ellátását. Hangulatos, esztétikus környezetben fogadjuk a hozzánk érkező gyermekeket.

A gyermekszobák berendezése, a játékkészlet, a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodik. A bútorok, beépített öltözőszekrények, játékok egyedi tervezéssel és kivitelezéssel készültek.

Az intézmény három egységében hét csoportszoba működik:

Kék egység: Halacska, Méhecske csoport

Sárga egység: Napocska, Süni csoport

Zöld egység: Lepke, Katica, Manó csoport

A szabad levegőn való tartózkodást a tágas, jól felszerelt udvarunk biztosítja. A tornaszobát minőségi mozgásfejlesztő eszközökkel szereltük fel. A bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik. A kisgyermekek napi négyzeri étkeztetése a korszerű élelmezéstechnikai alapelvek szerint történik.

Manóvár Bölcsőde:

Nagykanizsa, Corvin u. 2/A

A Manóvár Bölcsőde a város északi részén a lakótelep szívében található, elérhető szolgáltatást nyújtva a kisgyermekek napközbeni ellátásához. A pályázati forrásból megújult intézmény 2022-ben nyitotta meg kapuit, s 24 férőhelyen, kettő csoportszobában (Katica és Pillangó csoport) tudja fogadni az érkező gyermekeket. A csoportszobák tágasak, világosak, a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelő színes, változatos, sokféle tevékenységre lehetőséget kínáló játékkészlet biztosítja a szabad játéktevékenységet. A játszóudvar a csoportszobákhoz kapcsolódik, a gyermekek télen, nyáron sok időt tölthetnek a szabadban. Rossz idő esetén a klimatizált tornaszoba biztosítja a nagymozgás lehetőségét, meleg, napos időben pedig az udvaron kiépített árnyékolástechnika, párapu biztosítja a felüdülést a gyermekek számára.

A bölcsőde modern melegítőkonyhával rendelkezik, a gyermekek napi négyzeri étkezését a Napraforgó Bölcsőde főzőkonyhája biztosítja, a legkorszerűbb élelmezéstechnikai ajánlások figyelembevétele mellett.

Napraforgó Bölcsőde

Nagykanizsa, Csokonai u. 5.

A bölcsőde 1969-ben nyitotta meg kapuját. A férőhelyek száma többször módosult, jelenleg 84 férőhellyel működik. A 2008-ban és 2010-ben megtörtént a csoportszobák teljes felújítása.

Az intézmény három egységében hat csoportszoba működik:

Süni, Katica csoport

Lepke, Manó csoport

Napocska, Gomba csoport

Bölcsődénkben varázsszobát alakítottunk ki, amit heti rendszerességgel használnak a gyermekek. A „Ficáncoló” elnevezésű tornaszobánkban a gyermekek korának megfelelő mozgásfejlesztő eszközök állnak rendelkezésre a széleskörű mozgásigény kielégítésére.

A bölcsőde megfelelő méretű játszóudvarral rendelkezik, ahol az időjárástól függően a lehető legtöbb időt biztosítjuk a szabadban történő mozgásra, játékra.

A bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik.

Rózsa Bölcsőde

Nagykanizsa, Rózsa u. 7/A.

Bölcsődénk 1981-ben kezdte meg a működését Nagykanizsa Keleti városrészében. Csendes környezetben, lakótelepi házak szomszédságában helyezkedik el, közvetlen közelében játszótér, óvoda és iskola található. A város minden pontjáról még a periférikus területekről is nagyon jól megközelíthető. A gyermekeket négy gondozási egységben, nyolc csoportszobában tudjuk elhelyezni, összesen 104 férőhelyen:

Süni, Katica csoport

Pillangó, Méhecske csoport

Szamóca, Mackó csoport

Nyuszi, Napocska csoport

A csoportszobákban a tereket megosztottuk, olyan játszósarkokat alakítottunk ki, amelyek lehetőséget adnak a pihenésre és a nyugodt elmélyült játékra egyaránt. Játszóudvarunk egyharmad részben térkővel burkolt kétharmad részben füvesített, ahol mobil (mászóka,

csúszda, motor, stb.) és rögzített játékok biztosítják a szabad mozgás kibontakozását. A gyerekek nagy mozgásigényének kielégítését szolgálják a fából készült, tanúsítvánnyal rendelkező, esztétikus udvari játékok. Célunk, hogy elősegítsük a ránk bízott gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését. Feladatunk megteremteni az érzelmi biztonságot nyújtó, otthonosságot adó, derűs légkört.

- A bölcsődei ellátás célcsoportja

A bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható. Ha a gyermek a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig, ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

- Az ellátási terület jellemzői

Nagykanizsa - Zala vármegye második legnagyobb városa - az ország délnyugati sarkában található a Kelet-Zalai dombság déli részén a kistérség gazdasági, kulturális és kereskedelmi központja. Járási központként számos település tartozik a vonzáskörzetébe. A közel 45000 főt számláló városban élő lakosok közt sok a fiatal, többgyermekes család, ahol az édesanyák a gyermekvállalást megelőzően aktív munkavállalók voltak.

Sormás Nagykanizsával szomszédos település, tőle délnyugatra fekszik öt kilométerre. Határa igen nagy, zömében sík, kisebb részben dombos.

Újudvar község Zala vármegyében, a Nagykanizsai járásban, a Zalai-dombságban, a Zalaapáti-hát területén fekszik.

Fűzvölgy község Zala vármegyében található, területileg besorolva a Nagykanizsai járás és a Nagykanizsai kistérség részeként.

Magyarszentmiklós Nagykanizsától 13 kilométerre, közvetlenül a 74-es főút mellett, a város északnyugati szomszédságában fekszik.

Galambok Nagykanizsától 12 kilométerre északkeletre, a 7-es főút mellett található.

Intézményünk elsősorban azoknak az édesanyáknak – rajtuk keresztül a családjaiknak – próbál segítséget nyújtani, akik szeretnének visszatérni a munka világába, és ehhez gyermekük napközbeni ellátására van szükségük.

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde 302 férőhelyen négy tagbölcsődében fogadja a gyermekeket. Valamennyi bölcsődében egységes szakmai elvárások érvényesülnek a szakszerű nevelés – gondozás területén. Olyan a családok igényeihez alkalmazkodó bölcsődéket kívánunk működtetni, ahol a nevelés-gondozás, a gyermekek bölcsődei életének megszervezése összhangban van a gyermekek szükségleteivel és igényeivel, megfelel a fenntartó és a település lakosságának minőségi ellátásra vonatkozó elvárásainak.

3. A szolgáltatás célja, alapelvei, feladatai

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és gondozás a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik.

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Szakmai Programját „A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma

figyelembevételével dolgoztuk ki. Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig intézményünk szakmai önállóságát, a családok és a fenntartó elvárásaihoz, valamint a helyi lehetőségekhez való igazodást.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

- A bölcsődei nevelés-gondozás célja

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatóként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

- A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

➤ A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

➤ A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A

bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

➤ **A családi nevelés elsődleges tisztelete**

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

➤ **A kisgyermeki személyiség tisztelete**

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

➤ **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe**

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

➤ **A biztonság és a stabilitás megteremtése**

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és

helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

➤ **Fokozatosság megvalósítása**

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell.

A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

➤ **Egyéni bánásmód érvényesítése**

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érzésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

➤ **Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége**

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

➤ A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

- A bölcsődei nevelés feladatai

➤ A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkorai fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

➤ Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a

játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermek esetében korrektív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás szoba.

➤ **Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése**

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását.

A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

➤ **A megismerési folyamatok fejlődésének segítése**

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő

környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

- A nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

➤ Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció.

A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre gondozásra jogosult gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

➤ Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

➤ Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

➤ Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

➤ **Mondóka, ének**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek.

Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

➤ **Vers, mese**

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális

fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre.

A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

➤ Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrítés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

➤ Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat.

Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

- A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

➤ A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

➤ Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

➤ Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor.

Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

➤ Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

➤ A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplőár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

➤ Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

➤ Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, szórólapok lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

➤ Közös programok a családokkal

A családokkal közös programok szeretetteljes együttjátszást, pozitív érzelmi többletet ad a gyermekeknek, szülőknek és a kisgyermeknevelőknek egyaránt. Hozzájárulnak a gyermekek egészséges fejlődéséhez, a családi nevelés segítéséhez. Ezekkel a rendezvényekkel meghittebbé, szorosabbá tehetjük a családok és a bölcsőde kapcsolatát.

- Családokkal közös hagyományápoló rendezvények
- Családi játszódélutánok
- Bölcsőde nyitogató

- A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

➤ „Saját kisgyermeknevelő” - rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő” - rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő” - rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

➤ Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott.

Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

➤ **Tárgyi feltételek**

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet - a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Az intézmény korszerű tárgyi feltételeinek biztosítására évente fejlesztési, karbantartási tervet készítettünk, valamint figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket, illetve építünk a tagbölcsődék önálló alapítványainak támogatására.

➤ **Napirend**

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is.

A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő” - rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

- **A csoportbeosztás alapelvei**

Bölcsődéinkben homogén csoportok szervezését tartjuk elfogadhatónak. A vegyes életkorú csoportokban a gyermekek életkori különbsége 12-24 hónap is lehet, ezért a szeptemberi csoport összeállításánál ezt a csoportformát kerüljük, mert bölcsődés korban néhány hónapnyi életkori eltérés is jelentős napirendi különbséggel jár.

A kisebb létszámban jelen lévő gyermekcsoportnak többféle igényéről kell lemondania (pl. nyugodt alvás, játék lehetősége). Az idősebb gyermek játékkészlete biztonsági szempontok miatt szűkülhet le, ugyanígy a játszó tere is.

- Az életkor összehasonlításnál minden gyermeknél az új gondozási év kezdetét vesszük figyelembe.

- A felvételtkor a szülők kérését a kisgyermeknevelő választásban – amennyiben a szakmai alapelvekkel nem ellentétes – figyelembe vesszük, hiszen a kérés teljesítése a bizalom kialakulásában első lépés lehet.
- Törekszünk arra, hogy az együtt induló csoportok együtt is maradjanak az óvodás korig (hely állandóság, felmenőrendszer, saját kisgyermeknevelő).
- A kisgyermeknevelői állandóság biztosítása miatt nyugdíjba készülő kisgyermeknevelő nem kap csecsemőkorú gyermekeket.
- Törekszünk a nemek hasonló arányára a csoportbeosztásnál.
- A csoportbeosztás tervezetét a bölcsődevezető készíti el a fenti szempontok figyelembevételével.
- A soron kívül felvételre kerülő gyermekek esetében törekszünk a fenti szempontok alapján a legmegfelelőbb csoportszoba kiválasztására, aminek csak a feltöltöttség miatt nem lehet megfelelni.

- Szakmai dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás),
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
- hitelesség,
- az árnyaltság,
- a rendszeresség, illetve a folyamatosság.

A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek, és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel kell lenni a kisgyermekek fokozott biztonságigényére (személyi-

és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága).

A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek meg kell mutatni. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kell venni.

- A kisgyermeknevelők által vezetett kötelező dokumentumok és azok tartalmi jellemzői

A dokumentáció képet ad a kisgyermeknevelő szakmai ismeretéről, lelkiismeretes munkájáról. Jelentősége abban is megnyilvánul, hogy a gyermek fejlődésének regisztrálása közben a szakmai igényességet is emelheti, hiányzó ismeretek pótlására ösztönöz.

- Csoportnapló
- Gyermek fejlődési dokumentáció
- Családi füzet

A dokumentáció egyes elemei nem térhetnek el egymástól, reális képet kell, hogy adjanak a gyermek fejlődéséről.

Mindig csak tényként szabad megjegyezni, ha valamit a gyermek még nem tud, nem szívesen végez, nem lehet elmarasztalni, hibaként közölni, hiszen bölcsődei nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

- A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel,
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is,
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára,
- környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben,
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel,

gyermekkel,

- a gyermekek többsége szobatiszta.

- Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése.

Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

Meghatározó jelentőségű az óvodákkal való kapcsolattartás. Fő célunk a bölcsődés gyermekek óvodai beilleszkedésének segítése, a két korai nevelő-gondozó intézmény munkájának kölcsönös megismerése. Az óvodai beíratások előtt lehetőséget adunk az óvodák képviselőinek, hogy bemutassák saját intézményüket ezzel is segítséget nyújtva az óvodaválasztás előtt álló családoknak. Az óvodai jelentkezések után az óvodapedagógusok a bölcsődei csoportokban látogathatják meg a leendő óvodásaikat és közös játék alkalmával ismerkedhetnek meg a gyermekekkel. Az óvodás gyermekek szívesen látogatnak vissza a bölcsődékbe és kedves műsoraikkal színesítik rendezvényeinket.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

Intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint egyéb ügyekben rendszeresen kapcsolatot tart fenn más intézményekkel, és napi munkakapcsolat köti egyéb szervezetekhez:

- Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata
- a Humán Osztály
- a Gazdálkodási Osztály
- a Nagykanizsa Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zrt.
- Magyar Államkincstár

- Nagykanizsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya
- a gyermekek egészségügyi ellátásáról gondoskodó intézmények
- a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- a Nagykanizsai Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- a Családok Átmeneti Otthona
- közoktatási intézmények
- közművelődési intézmények
- az intézményt támogató alapítványok

Intézményünk és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

4. A biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége. A gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek a játszócsoport, az időszakos gyermekfelügyelet, a gyermekhotel, a nevelési tanácsadás, a játék- és eszközkölcsonzés.

Mindezeket bármely család igénybe veheti. A kisgyermek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit.

A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel intézményünk rendelkezik. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe vesszük a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását.

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde szolgáltatásai:

- Időszakos gyermekfelügyelet
- Játzócsoport

A fent említett kiegészítő szolgáltatások a tagbölcsődék teljes feltöltöttsége esetén a családok számára nem elérhető.

A szolgáltatások térítési díját az intézményt fenntartó Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata állapítja meg.

Az elsőtétíthető „varázs-szobák” a tökéletes ellazulás lehetőségét biztosítják a kisgyermek számára. Egy szoba, ahol mindenki a tökéletes nyugalom és harmónia állapotába kerülhet. Színek, hangok, illatok, fények, minták, anyagok. Legfontosabb eleme maga a terápiás helyiség, egy biztonságos, stressz-mentes környezet, ami minden érzékszervünkre hatással van, így segít nem csak tapasztalni, de relaxálni is.

- Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, gondozása, fejlesztése

Bölcsődei ellátás keretében sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. Ha a bölcsőde sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a gyermek gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

A gyermekek szakszerű ellátása érdekében együttműködünk a gyermekek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel. A szakemberek az adott bölcsődében heti rendszerességgel fejlesztik a rászoruló gyermekeket.

A bölcsődei keretek között nyújtott segítség a szülők munkába való zökkenőmentes visszajutását segíti, míg a gyermekeknek a legkorábbi életkortól kezdődően biztosítja a harmonikus fejlődésükhöz szükséges támogatást.

- A bölcsődék önálló alapítványai, egyesülete

A Belvárosi Bölcsőde Gyermekmosoly Alapítványa

- Alapítás ideje: 2004.

- Számlaszáma: 11749015-20021472

Az alapítvány célja: A Belvárosi Bölcsőde szakmai tárgyi feltételeinek javítása, kulturális programok szervezése, gyermekprogramok finanszírozása.

A Napraforgó Bölcsődéért Alapítvány

- Alapítás ideje: 2007.
- Számlaszáma: 74000559-10000379

Az alapítvány célja: A Napraforgó Bölcsődében folyó nevelő-gondozó munka személyi és tárgyi, valamint szakmai feltételeinek megteremtése, megőrzése, támogatása, a gyermekek egészséges testi és szellemi fejlődését elősegítő feltételek és módszerek megteremtése, bevezetése, bölcsődei programok szervezése, a bölcsődei környezet esztétikusabbá tétele.

A Rózsa Bölcsőde Gyermekéért Alapítvány

- Alapítás ideje: 2003.
- számlaszám: 11749015 – 20020660

Az alapítvány célja: A bölcsődében folyó gondozó – nevelő munka színvonalának emelése a gyermekek fejlődésének érdekében. A bölcsőde és a család kapcsolatának szorosabbá tétele. A bölcsőde tárgyi feltételeinek javítása. A játékeszközök bővítése. A gyermekek környezetének szebbé tétele.

Manóvár Bölcsőde Egyesülete

- Az egyesület neve: Manóvár Egyesület
- Alapítás ideje: 2023.12.06.
- számlaszám: OTP Bank 11749091-20001632
- Adószám: 19373191-1-20

Az egyesület célja: a bölcsődében folyó szakmai munka támogatása anyagi hozzájárulással, illetve eszközök beszerzésével (udvari és csoportszobai játékkészlet bővítése, családi rendezvények lebonyolítása).

5. A bölcsődei ellátás igénybevétele módja

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde tagbölcsődéibe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a szülő/ törvényes képviselő terjeszthet elő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy háziorvos
- a család és gyermekjóléti szolgálat
- gyámhatóság

is kezdeményezheti.

Amennyiben a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, a gyámhatóság az ellátás kötelező igénybevételét elrendelheti.

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde tagbölcsődéibe azon szülők gyermeke vehető fel és gondozható, akiknek bejelentett lakóhelye, vagy életvitelszerű tartózkodási helye:

- Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területén
- Sormás Község közigazgatási területén
- Újudvar Község közigazgatási területén
- Füzvölgy Község közigazgatási területén
- Magyarszentmiklós Község közigazgatási területén
- Galambok Község közigazgatási területén

A gyermekek felvételének rendjére az intézmény hatályos Felvételi Szabályzata ad részletes iránymutatást.

6. Az alkalmazotti közösségek és jogaik, és a szülői szervezetek

A közalkalmazotti tanács

A részvételi jogokat a munkáltatóval közalkalmazotti jogviszonyban álló közalkalmazottak közössége nevében az általuk közvetlenül választott közalkalmazotti tanács, illetve közalkalmazotti képviselő gyakorolja. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 14. § (1) bekezdése értelmében közalkalmazotti tanácsot kell választani minden olyan munkáltatónál, ahol a közalkalmazottak létszáma a 15 főt eléri.

A közalkalmazotti tanács, mint a közalkalmazotti részvételi jog gyakorlásának szervezeti formája elsősorban a közalkalmazottak jóléti, szociális érdekeivel összefüggő kérdésekben játszik jelentős szerepet.

A munkáltató legalább félévente köteles tájékoztatni a közalkalmazotti tanácsot a részmunkaidős és a határozott időre szóló foglalkoztatás helyzetének alakulásáról.

Érdek-képviselői Fórum

Az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdek-képviselői fórum megalakításának és működésének - jogszabályban meghatározottak szerint kialakított - szabályait. A gyermek szülője/ törvényes képviselője, panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviselői fórumánál:

- a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- b) a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- c) a 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a gyermek, illetve fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

7. Képzések

A szakdolgozók kötelező továbbképzésének szervezése a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozása alapján történik.

Az intézmény hosszú és rövidtávú továbbképzési tervet készít. A hosszú távú továbbképzési terv a 4 éves időszak továbbképzési tervét foglalja magába a továbbképzésre kötelezett szakdolgozók körében. A hosszú távú továbbképzési terv alapján készülnek az éves továbbképzési tervek, melyek az alábbiakat tartalmazzák:

- a tárgyévben továbbképzésben részt vevők várható számát, munkakörük és a várható távolléti idő feltüntetésével,
- a továbbképzésben részt vevők helyettesítésére vonatkozó tervet,
- a továbbképzésre fordítható források megjelölését és felosztását,
- a továbbképzési kötelezettségüket teljesítők számát.

A továbbképzés nyilvántartása a 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet szabályozása alapján történik.

Duális képzés, gyakorlati színtér

2022. ősztől a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde gyakorlati terepet biztosít a Nagykanizsai SZC Zsigmondy Vilmos Technikum által indított kisgyermeknevelő, - gondozó képzésben résztvevő hallgatói részére. A duális képzés során a szakképző intézményben, illetve a bölcsődében folyó szakirányú oktatás egymást kiegészítve történik. A gyakorlati képzés felépítése és tematikája kapcsolódik az elméleti képzéshez, melyhez részletes Képzési Programot dolgoztunk ki.

A bölcsődéinkben dolgozó szakemberek a tudásuk és szakmai tapasztalatuk átadásával segítik a diákokat. A duális képzésben csak olyan szakember/gyakorlati oktató vehet részt, aki:

- cselekvőképes
- nem áll a szakirányú oktatási tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt
- a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő, államilag elismert, legalább középfokú szakirányú szakképzettséggel és legalább ötéves, az érintett szakképzettségnek megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezik és/vagy
- kamarai gyakorlati oktatói vizsgával rendelkezik.

Duális Képzőhelyként kötelezően vállalt feladatunk a Tanuló/Képzésben részt vevő személy szakirányú oktatáson való foglalkoztatása és oktatása, továbbá a Tanuló/Képzésben részt vevő személy számára a Szakképzési Törvényben meghatározottak alapján munkabér és egyéb juttatások nyújtása.

8. Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde szolgáltatásairól az alábbi módokon tájékozódhatnak a szolgáltatást igénybe venni szándékozók:

- Bölcsőde nyitogató alkalmával személyesen
- A tagintézmények tájékoztató füzetéből
- Az intézményvezetőtől és a tagbölcsőde-vezetőktől személyesen
- Az intézmény honlapján <https://bolcsode-nagykanizsa.hu>

9. A Rózsa Bölcsőde Szakmai programja

Az intézmény adatai

A Tagintézmény neve: Rózsa Bölcsőde

Címe: 8800 Nagykanizsa, Rózsa u. 7/A.

E-mail: rozsa@bolcsode-nagykanizsa.hu

Az intézmény fenntartója: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata

székhelye: 8800 Nagykanizsa, Erzsébet tér 7.

A működést engedélyező szerv két évente hatósági ellenőrzést folytat le, hogy az intézmény a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e.

A bölcsődék egészségügyi tevékenysége tekintetében a hatósági ellenőrzést a népegészségügyi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal végzi.

Az intézmény ellátási területe: Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területe

Sormás Község közigazgatási területe

Újudvar Község közigazgatási területe

Füzvölgy Község közigazgatási területe

Magyarszentmiklós Község közigazgatási területe

Galambok Község közigazgatási területe

Az intézmény bemutatása (ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői)

- Intézmény bemutatása

A Rózsa Bölcsőde 1981-ben kezdte meg a működését Nagykanizsa Keleti városrészében. Az intézmény a Rózsa Óvodával egybeépült létesítmény, mely a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde tagintézményeként működik. Csendes környezetben, lakótelepi házak szomszédságában helyezkedik el, közvetlen közelében játszótér, óvoda és iskola is található. A város minden pontjáról még a periférikus területekről is nagyon jól megközelíthető a bölcsőde. A személygépkocsival érkezőknek a parkolási lehetőség biztosított. A bölcsőde egyik oldalán a parkolóhelyek az óvodával közös használatban vannak, de ennek ellenére is elegendőek mind a reggeli és mind a délutáni órákban is.

A bölcsőde nyitvatartási ideje hétfőtől-péntekig 6,30-17,30 óra. A bölcsőde engedélyezett férőhelye 104 fő, a nevelés-gondozás négy gondozási egységben, összesen nyolc csoportszobában valósul meg. Egységenként gyermeköltöző, fürdőszoba került kialakításra. Csoportszobákat fantázianevekkel különböztetjük meg egymástól.

- Süni – Katica csoport
- Pillangó – Méhecske csoport
- Mackó – Szamóca csoport
- Nyuszi – Napocska csoport

Az egységeket összekötő folyosón található az egyesített bölcsőde intézményvezető, szaktanácsadó, gazdasági munkatárs, élelmezésvezető, valamint a bölcsődevezető irodája. Továbbá az összekötő folyosón található a tálalókonyha, irattár, vegyi raktár, mosoda, vasaló helyiség, tornaszoba, személyzeti öltöző, zuhanyzó, ebédlő. Az udvaron faépítésű tároló helyiségek biztosítják az udvari játékok, mozgásfejlesztők tárolását. A bölcsőde kertje egyharmad részben térkővel burkolt, kétharmad részben fűvesített.

A tárgyi feltételeket úgy alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, egészségük megőrzését, és lehetővé tegye a mozgás- és játékgigényük kielégítését. Intézményünkben tágas világos csoportszobák találhatók, a berendezési tárgyak a gyermekek biztonságos szabad mozgását szolgálják, ösztönzik.

A játékok kiválasztásánál figyelembe vettük a korcsoportok szerinti szükségletet, a mozgásfejlettségi szintet, illetve a csoportok létszámát is.

A játékok úgy vannak elhelyezve, hogy a különböző játéktevékenységek elkülönüljenek. A gyermekek számára az elérhető magasságban elhelyezett játékok biztosítják a szabad választás lehetőségét. A csoportszoba díszítése ízléses, évszaknak, aktuális ünnepeknek megfelelő. Bölcsődénkben működik sószoa, amit heti rendszerességgel használnak a gyermekek a légúti megbetegedések, fertőzések megelőzése /prevenció /céljából.

Tornaszobánkban a gyermekek korának megfelelő mozgásfejlesztő eszközök állnak rendelkezésre a széleskörű mozgásigény kielégítésére.

Humán erőforrás /személyi feltételrendszer

A bölcsődében az engedélyezett dolgozói státusz 26 fő. Teljes munkaidőben foglalkoztatottak létszáma 26 fő.

1 fő bölcsődevezető, 18 fő kisgyermeknevelő, 5 fő bölcsődei dajka, 1 fő szakácsnő, 1 fő karbantartó látja el a munkát.

Személyi állomány a létszám és végzettség alapján

A szakmai munka a bölcsőde vezetőjének szervezésével zajlik.

A gyermekek nevelését - gondozását csoportszobánként 2 fő szakképesítéssel rendelkező kisgyermeknevelő látja el. Az ő munkájukat gondozási egységenként 1 fő bölcsődei dajka segíti. Szakmai szempontból a „saját kisgyermeknevelő” - rendszer biztosítja a gyermekek részére a személyi állandóságot a bölcsődébe kerüléstől az óvodába menetelig. A „saját kisgyermeknevelői” - rendszer alapvető szempontja, hogy egy csoportot ugyanaz a kisgyermeknevelő pár, illetve kisgyermeknevelő vigyen végig.

Intézményünk alapfeladatainak ellátásához a személyi feltételek adottak.

A szakdolgozóink főiskolai és/ vagy szakirányú felsőfokú szakképesítéssel rendelkeznek, mindemellett, akkreditált és önképzés formájában is rendszeresen képezik magukat.

A kisgyermeknevelőnek a kötött munkaidejét /napi hét órát/, a gyermekekkel való közvetlen, a teljes bölcsődei életet magába foglaló tevékenységre kell fordítania.

A kisgyermeknevelők munkáját gondozási egységenként egy bölcsődei dajka segíti, aki gyermekfelügyeleti, kisegítői, higiéniai és egyéb feladatokat lát el.

A kisgyermeknevelők és dajkák heti váltásban és hetenkénti körforgásban dolgoznak. A bölcsődei szakmai, módszertani pedagógiai munka támogatásában intézményi szinten szaktanácsadó is segíti a kisgyermeknevelők munkáját.

A bölcsőde karbantartási feladatait teljes munkaidőben karbantartó végzi.

Az élelmezéssel kapcsolatos feladatokat az élelmezésvezető és szakácsnő koordinálja a HACCP előírások szigorú betartása mellett.

Munkaidő/munkarend

	Munkakör	Heti munkaidő	Munkarend
1.	Bölcsődevezető	40 óra	8-16 óra
2.	Kisgyermeknevelő	35 + 5 óra	heti váltásban 6,30-13,30 7,30-14,30 8,00-15,00 9,00-16,00

			9,30-16,30
3.	Bölcsődei dajka	40 óra	heti váltásban 7,30-15,30 9,30-17,30
4.	Konyhai dolgozó	40 óra	6,30-14,30
5.	Karbantartó	40 óra	6,00—14,00

A kisgyermeknevelő fő feladatai

Ez a hivatás a családok segítéséről, a gyermekekről való gondoskodásról, elfogadásról, türelemről, toleranciáról szóló. Nagyon fontos a rendszerszemléletű megközelítés a mindennapi munkánkban. Az elsődleges motivációs cél –a másiktól való gondoskodás, odafigyelés, törődés, érzelmi támogatás nyújtása a velünk kapcsolatban állóknak. A fő hangsúly a mintanyújtáson van, amely a kommunikáció és metakommunikáció, valamint a személyes példamutatás eszközeivel valósul meg. A fő hangsúly a gazdag érzelmi megnyilvánulásokon, kötődésen, ragaszkodáson, a kommunikáció és metakommunikáció eszközeivel történő mintanyújtáson van.

Legfontosabb feladatuk a gyermekek szükségleteinek és érzéseik jogosságának elismerése, a gyermek érzelmi állapotának támogatása a szomorú gyermek megnyugtató, megvigasztalása. Célunk minden csoportban megteremteni a gyermekek számára az érzelmi biztonságot, otthonosságot, szeretetteljes nevelői légkört.

Mindezeket a bölcsődei nevelés alapelvei, feladatai, főbb helyzetei, sajátos feltételei, a családok támogatásának módszerei és lehetőségei, az ellátás kapcsolatrendszere előírások betartásával szeretnénk biztosítani.

Tárgyi feltételek

Bölcsődénkben a kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Az épületben 8 esztétikusan kialakított, színekkel tarkított, játékkészletével kellemes légkört biztosító csoportszoba található. A csoportszobák alapterülete 42 - 50 m², ami normál

csoportban 12-14, sajátos nevelési igényű gyermeket ellátó, teljes integrációban működő csoport esetében a 11 fő kisgyermek nevelését teszi lehetővé.

A szobák, - helyiségek világosak, korszerűek, könnyen tisztítható padlóburkolattal és kiváló állapotú nyílászárókkal lettek felszerelve. A csoportszobák korszerűen, biztonságosan, a pedagógiai szempontok figyelembevételével kerültek kialakításra. A szobákban a régi bútorok cseréje megtörtént, figyelve arra, hogy az adott bútorok, tárgyak, eszközök mérete, alakja, alkalmas legyen a gyermekek önállósági törekvéseinek az elősegítésére.

A berendezést minden esetben a gyermekek létszámához és életkorához igazítjuk. A bútorok elhelyezésével, játszó - és pihenősarkok kialakításával tesszük lehetővé a nyugodt, szabad játékot, nagymozgásos tevékenységet, pihenést.

A bölcsődei játékeszközök mennyiségben, minőségben, anyagválogatosságban korcsoportoknak és egyéni sajátosságoknak megfelelő lehetőséget biztosítanak, segítve a társas kapcsolatok alakulását, az empátia és tolerancia készségének kialakulását és az én tudat egészséges fejlődését.

A készségfejlesztő, utánozó és szerepjátékok, babák, bábok, mesekönyvek, konstruáló és építőjátékok a nagymozgást fejlesztőjárművek, labdák, vizuális neveléshez szükséges játékok, finommotorikát fejlesztő eszközök biztosítják a gyermekek zavartalan játéktevékenységét.

Gyermekeknek az asztaloknál saját helyük van, állandó helyre kerül a saját jellel ellátott ágynak, ami a nyugodt alvást segíti. A kisgyermeknevelők ülőhelyéről jól belátható a csoportszoba területe.

A csoportszobák közvetlenül kapcsolódnak az átadóhoz, fürdőszobához.

A tágas játszóudvar a levegőztetés színtere, ahol a különféle játékeszközök, csúszdák, homokozók, fajtékok, nagymozgásra, élményszerzésre és tapasztalatgyűjtésre adnak alkalmat a bölcsődés kisgyermek számára.

Bölcsődénk épületében kialakított helyiségek megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, a jól felszerelt udvar kialakításával megteremti a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit.

A bölcsődei ellátáshoz szükséges, kötelezően biztosítandó eszközök és felszerelések jegyzékét a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 11. melléklete tartalmazza.

Játékkészlet

A játékok kiválasztásánál figyelembe vesszük az egészségügyi és pedagógiai szempontokat, a gyermekek életkorát, fejlettségét.

Egészségügyi szempontok:

- könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen
- balesetet ne okozzon
- ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira
- éles sarkai ne legyenek
- ne legyen túl nehéz
- csecsemő és tipegő korban ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen

Pedagógiai szempontok:

- minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánozó-szerepjáték, mozgásfejlesztő játék stb.)
- a játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését
- több fajta lehetőségre lehessen felhasználni
- legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok

Játékválasztásnál szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba). Kivitelezése igényes legyen. A fokozott igénybevételnek megfeleljen.

Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatók, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak. A játékok nyitott polcokon, a gyermekek számára elérhető magasságban (tárolóedényekben: vödrökben, kosarakban, dobozban, tálakban) vannak elhelyezve.

Itt kapnak helyet a korszerű fejlesztő eszközök, funkciók szerint változatos játékok, biztosítva a gyermekek önálló játékválasztását. A szobákban kialakításra került: babasarok, konyha, fodrászsarok, illetve konstruálásra, manipulációra, mozgásra alkalmas hely. A kognitív képességek fejlesztésére, alkotó tevékenységekre a feltétel biztosított: kirakók, puzzle-k, dominó, rajzlap, zsírkréta, színes gyurma. Minden csoportban a nagymozgásra, mozgásfejlesztésre alkalmas eszközök is megtalálhatók, illetve a tornaszoba a csoportok rendelkezésére áll.

A helyiségek díszítésénél törekszünk az esztétikus környezet kialakítására, a természetes alapanyagok felhasználására. Az évszakoknak, ünnepeknek megfelelően ízlésesen dekoráljuk a csoportokat.

Gyermekfürdőszoba

Gyermek méretű berendezések adnak lehetőséget az önálló tevékenységhez, helyes szokások elsajátítására.

A gondozáshoz, pelenkázáshoz szükséges használati tárgyakat, jellel ellátva, egymástól elkülönítve tartjuk. A gondozás folyamatosságát célszerű, megfelelően elhelyezett eszközök (kisszék, szennyes tartó, szemetes, egész alakos tükör stb.) is segítik.

A fürdőszobák közvetlenül kapcsolódnak a csoportszobákhoz, bennük praktikus elhelyezett eszközök /WC-ék, mosdók, törölközőtartók, fésűtartók, pelenkázók, polcok, szennyes tartók, tükrök/ segítik a gyermekek önállósági törekvéseinek a kibontakoztatását. A bútorok könnyen tisztíthatók, az előírásnak, célnak megfelelnek.

Gyermeköltöző

Az átadó helyiségek tágasak, világosak, barátságos környezetet biztosítva a bölcsődébe érkező és távozó gyermekeknek, és szüleiknek. A bútorzat az előírásoknak megfelelő, a gyermekek életkorának megfelelő pad, segíti az öltözködés folyamatát, továbbá a fiatalabb gyermekek öltöztetéséhez pelenkázóasztalt biztosítunk. Minden gyermek számára saját, jellel ellátott szekrény biztosított.

Játszóudvar

A bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a játszóudvar, a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés, együttélés szempontjából ezért kialakítására, berendezésére különös gondot fordítunk. Benne burkolt és fűvesített felületek, homokozók, és beépített nagymozgást fejlesztő játékokat helyeztek el. A játszókert kötelező eleme a homokozó. A homok kezelése: naponkénti átlapátolás, locsolás, évenkénti csere vagy fertőtlenítés.

A játszóeszközök EU szabványnak megfelelőek (78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, a játszótéri eszközök biztonságáról).

A legkisebb gyermekek udvari levegőztetése a nagyméretű hempergő használatával biztosított.

Konyha

A bölcsődénkben a gyermekek napi négyszeri étkezését a Napraforgó Bölcsőde főzőkonyhája biztosítja, az ételmezésvezető által összeállított étlap alapján.

Törekszünk a természetes alapanyagok felhasználására, előnyben részesítjük a friss, vegyszermentességet tanúsító alapanyagok mindennapos felhasználását a gyermekek

Mosoda

A bölcsődében az ágyneműk, textil pelenkák, asztalterítők, törölközők, előkéek, a gyermekek ellátásához szükséges egyéb textíliák tisztítása a bölcsőde saját mosodájában valósul meg. Mosodánk jó felszereltsége teszi lehetővé a textíliák tisztántartását, higiénának való megfelelést.

Tornaszoba

Tornaszobánkban a gyermekek korának megfelelő mozgásfejlesztő eszközök állnak rendelkezésre a széleskörű mozgásigény kielégítésére. A tornaszoba berendezése igazodik a bölcsődés korosztály életkori sajátosságaihoz. Tornaszoba eszközei, bordásfal, egyensúlyozó ülőke, tornaszőnyeg, komplett modul készlet. A tevékenység mindig az önkéntességen alapul, mely soha nem lehet feladat a gyermek számára. Ezeket a tevékenységeket a kisgyermeknevelők a napi bölcsődei életbe úgy építik be, hogy abba a gyermek bármikor bekapcsolódhasson, és bármikor kiléphessen belőle.

Relaxációs pihenőszoba

Az épület felújítását követően kialakítottunk egy pihenőszobát, ahol a kellemes lágy fények és a dekorációs só-téglák segítségével teremtyük meg a gyermekek számára a teljes ellazulás, kikapcsolódás lehetőségét.

Hagyományok, ünnepek

Nagy hangsúlyt helyezünk a mindennapok mellett az ünnepek megtartására. Az ünnepek, rendezvényeink megszervezésébe bevonjuk a szülőket ezzel megteremtve a lehetőséget az együtt ünneplésre. Szeretnénk, ha ezek értékteremtő jelleggel bírnának. A közös ünnepek, rendezvények erősítik a család és a bölcsőde közötti mélyebb kapcsolatot miközben a gyermek személyisége is szinte észrevétlenül fejlődik. A közös ünnepek, rendezvények közösségformáló, építő hatását is szeretnénk kihasználni.

Számunkra fontosak az alábbi ünnepek megtartása:

- gyermek születés és névnapi köszöntése, mely során kialakul a gyermekben a társai iránti figyelmesség,
- Mikulás, udvaron járkálva ajándékot hozva a gyermekek részére,
- adventi játszódélután mézeskalácsot sütünk, gondoskodunk a meghitt ünnepi hangulatról
- farsang: családokkal közös rendezvény, jelmezbe öltözhetnek a gyermekek és a kisgyermeknevelők is, egész nap mulatozunk, játékokkal, arcfestéssel, tánccal mulatjuk az időt,
- húsvét: tojásokat díszítünk közösen, amit haza is visznek a gyerekek. Közvetlenül húsvét előtt játékos tojáskeresést rendeznek a kisgyermeknevelők,
- anyák napja: édesanyákat várjuk közös teadélutánra a csoportokba, ahol együtt játszhatnak a gyermekekkel,
- gyermeknap: délelőtti rendezvény családoknak,
- évzáró rendezvény.

- A bölcsődei ellátás célcsoportja

A bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható. Ha a gyermek a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig, ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei

ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

- Az ellátási terület jellemzői

Nagykanizsa - Zala vármegye második legnagyobb városa - az ország délnyugati sarkában található a Kelet-Zalai dombság déli részén a kistérség gazdasági, kulturális és kereskedelmi központja. Járási központként számos település tartozik a vonzáskörzetébe. A közel 45 000 főt számláló városban élő lakosok közt sok a fiatal, többgyermekes család, ahol az édesanyák a gyermekvállalást megelőzően aktív munkavállalók voltak.

Sormás Nagykanizsával szomszédos település, tőle délnyugatra fekszik öt kilométerre. Határa igen nagy, zömében sík, kisebb részben dombos.

Újudvar község Zala vármegyében, a Nagykanizsai járásban, a Zalai-dombságban, a Zalaapáti-hát területén fekszik.

Fűzvölgy község Zala vármegyében található, területileg besorolva a Nagykanizsai járás és a Nagykanizsai kistérség részeként.

Magyarszentmiklós Nagykanizsától 13 kilométerre, közvetlenül a 74-es főút mellett, a város északnyugati szomszédságában fekszik.

Galambok Nagykanizsától 12 kilométerre északkeletre, a 7-es főút mellett található. A Intézményünk elsősorban azoknak az édesanyáknak – rajtuk keresztül a családjaiknak – próbál segítséget nyújtani, akik szeretnének visszatérni a munka világába, és ehhez gyermekük napközbeni ellátására van szükségük.

A szolgáltatás célja, alapelvei, feladatai

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali

képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és gondozás a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik.

A Rózsa Bölcsőde Szakmai Programját „A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma figyelembevételével dolgoztuk ki.

Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig intézményünk szakmai önállóságát, a családok és a fenntartó elvárásaihoz, valamint a helyi lehetőségekhez való igazodást.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

- A bölcsődei nevelés-gondozás célja

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

➤ A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

➤ A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

➤ A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

➤ A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával.

Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

➤ **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe**

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

➤ **A biztonság és a stabilitás megteremtése**

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

➤ **Fokozatosság megvalósítása**

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

➤ **Egyéni bánásmód érvényesítése**

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érzésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe,

szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

➤ Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

➤ A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben.

Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

- A bölcsődei nevelés feladatai

➤ A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így

közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

➤ **Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása**

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhygiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekes esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás szoba.

➤ **Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése**

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására.

Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság

megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

➤ **A megismerési folyamatok fejlődésének segítése**

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

- **A nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása**

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

➤ **Tanulás**

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye.

A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek

megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció.

A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre gondozásra jogosult gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme.

A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

➤ Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

➤ Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A

kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

➤ **Mozgás**

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat.

A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

➤ **Mondóka, ének**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes

kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömlélményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek.

Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

➤ **Vers, mese**

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre.

A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

➤ **Alkotó tevékenységek**

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

➤ **Egyéb tevékenységek**

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl.: babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.).

Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermeknek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat.

Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

- **A családok támogatásának módszerei és lehetőségei**

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

➤ **A családlátogatás**

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

➤ **Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás**

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás

folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

➤ **Napi kapcsolattartás**

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor.

Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

➤ **Egyéni beszélgetés**

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

➤ **A szülőcsoportos beszélgetések**

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását.

Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

➤ **Szülői értekezlet**

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

➤ **Indirekt kapcsolattartási formák**

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, szórólapok lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

➤ **Bölcsőde nyitogató**

Intézményünk a bölcsőde nyitogatót a bölcsődébe való jelentkezés előtt szervezi meg. Célja, lehetővé tenni a bölcsődével való ismerkedést, segíteni a bölcsődeválasztást. Programunkra azokat a kisgyermekes családokat várjuk, akik érdeklődnek az intézményünk iránt, illetve akik a következő nevelési évben gyermeküket intézményünk gondjaira szeretnék bízni.

➤ **Nyílt napok, programok**

Fontosnak tartjuk, hogy a családok közös élményeket szerezhessenek gyermekeikkel a bölcsőde falain belül. A bölcsődei élet közösségi, támogató funkcióját kihasználva, évről-évre rendezünk családi délelőttiakat, délutánokat, nyílt napokat, segítve ezzel a családi nevelést.

E programokkal célunk minél nyitottabbá válni, a családok igényeihez igazodó olyan többlet lehetőségeket biztosítani, mely mindamellett, hogy erősíteni tudja a bölcsőde-család kapcsolatát, megerősíti a szülőket a szülői kompetenciák megélésében. Szeretnénk példát mutatni a nevelés, - gondozás, valamint a szokáskialakítás terén és egyben szeretnénk ötleteket adni a kisgyermekkel való szabadidő hasznos eltöltésére is.

Lehetőség szerint olyan programokat tervezünk, mely mintakövetésre ösztönzi a szülőket, s egybe az egészséges életmódra is felhívja a figyelmet. Az alkotótevékenység örömforrást jelent a gyermek életében, lehetőséget nyújt a közös, együttes élmények átélésére. Segíti az érzelmek feldolgozását, annak kifejezését, a környezettel való kommunikációt. Mivel fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermek egy-egy tevékenység aktív résztvevőjévé váljon, ismeretet, tapasztalatot gyűjtsön, ezért a kiscsoportos programokat részesítjük előnyben.

- **A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei**

➤ **„Saját kisgyermeknevelő” - rendszer**

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját

kisgyermeknevelő” - rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő” - rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

➤ Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott.

Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

➤ Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet - a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Az intézmény korszerű tárgyi feltételeinek biztosítására évente fejlesztési, karbantartási tervet készítünk, valamint figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket, illetve építünk a tagbölcsődék önálló alapítványainak támogatására.

> Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is.

A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő” - rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

- A csoportbeosztás alapelvei

Bölcsődénkben homogén csoportok szervezését tartjuk elfogadhatónak. A vegyes életkorú csoportokban a gyermekek életkori különbsége 12-24 hónap is lehet, ezért a szeptemberi csoport összeállításánál ezt a csoportformát kerüljük, mert bölcsődés korban néhány hónapnyi életkori eltérés is jelentős napirendi különbséggel jár.

A kisebb létszámban jelen lévő gyermekcsoportnak többféle igényéről kell lemondania (pl. nyugodt alvás, játék lehetősége). Az idősebb gyermek játékkészlete biztonsági szempontok miatt szűkülhet le, ugyanígy a játszó tere is.

- Az életkor összehasonlításnál minden gyermeknél az új gondozási év kezdetét vesszük figyelembe.
- A felvételkor a szülők kérését a kisgyermeknevelő választásban – amennyiben a szakmai alapelvekkel nem ellentétes – figyelembe vesszük, hiszen a kérés teljesítése a bizalom kialakulásában első lépés lehet.
- Törekszünk arra, hogy az együtt induló csoportok együtt is maradjanak az óvodás korig (hely állandóság, felmenőrendszer, saját kisgyermeknevelő).

- A kisgyermeknevelői állandóság biztosítása miatt nyugdíjba készülő kisgyermeknevelő nem kap csecsemőkorú gyermekeket.
- Törekszünk a nemek hasonló arányára a csoportbeosztásnál.
- A csoportbeosztás tervezetét a bölcsődevezető készíti el a fenti szempontok figyelembevételével.
- A soron kívül felvételre kerülő gyermekek esetében törekszünk a fenti szempontok alapján a legmegfelelőbb csoportszoba kiválasztására, aminek csak a feltöltöttség miatt nem lehet megfelelni.

- Szakmai dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás),
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
- hitelesség,
- az árnyaltság,
- a rendszeresség, illetve a folyamatosság.

A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek, és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel kell lenni a kisgyermekek fokozott biztonságigényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága).

A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek meg kell mutatni. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kell venni.

- A kisgyermeknevelők által vezetett kötelező dokumentumok és azok tartalmi jellemzői

A dokumentáció képet ad a kisgyermeknevelő szakmai ismeretéről, lelkiismeretes munkájáról. Jelentősége abban is megnyilvánul, hogy a gyermek fejlődésének regisztrálása közben a szakmai igényességet is emelheti, hiányzó ismeretek pótlására ösztönöz.

- Csoportnapló
- Gyermek fejlődési dokumentáció
- Családi füzet

A dokumentáció egyes elemei nem térhetnek el egymástól, reális képet kell, hogy adjanak a gyermek fejlődéséről.

Mindig csak tényként szabad megjegyezni, ha valamit a gyermek még nem tud, nem szívesen végez, nem lehet elmarasztalni, hibaként közölni, hiszen bölcsődei nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

- A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel,
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is,
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára,
- környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben,
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel,
- a gyermekek többsége szobatiszta.

- Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

Meghatározó jelentőségű az óvodákkal való kapcsolattartás. Fő célunk a bölcsődés gyermekek óvodai beilleszkedésének segítése, a két korai nevelő-gondozó intézmény munkájának kölcsönös megismerése. Az óvodai beíratások előtt lehetőséget adunk az óvodák képviselőinek, hogy bemutassák saját intézményüket ezzel is segítséget nyújtva az óvodaválasztás előtt álló családoknak.

Az óvodai jelentkezések után az óvodapedagógusok a bölcsődei csoportokban látogathatják meg a leendő óvodásaikat és közös játék alkalmával ismerkedhetnek meg a gyermekekkel. Az óvodás gyermekek szívesen látogatnak vissza a bölcsődénkbe és kedves műsoraikkal színesítik rendezvényeinket.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

Intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint egyéb ügyekben rendszeresen kapcsolatot tart fenn más intézményekkel, és napi munkakapcsolat köti egyéb szervezetekhez:

- Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata
- a Humán Osztály
- a Gazdálkodási Osztály
- a Nagykanizsa - Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zrt.
- Magyar Államkincstár
- Nagykanizsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

- a gyermekek egészségügyi ellátásáról gondoskodó intézmények
- a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- a Nagykanizsai Család- és Gyermejköltségi Szolgálat
- a Családok Átmeneti Otthona
- közoktatási intézmények, közművelődési intézmények
- az intézményt támogató alapítványok

Intézményünk és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

A biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége. A gondozási, nevelési, fejlesztési feladat jellege, tartalma, módja

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek a játszócsoport, az időszakos gyermekfelügyelet, a gyermekhotel, a nevelési tanácsadás, a játék- és eszközkölcsonzés. Mindezeket bármely család igénybe veheti.

A kisgyermek és családjai számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit. A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel intézményünk rendelkezik. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe vesszük a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását.

- Időszakos gyermekfelügyelet
- Játszócsoporth

A fent említett kiegészítő szolgáltatások a tagbölcsődénk teljes feltöltöttsége esetén a családok számára nem elérhető.

A szolgáltatások térítési díját az intézményt fenntartó Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata állapítja meg.

- Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, gondozása, fejlesztése

Bölcsődei ellátás keretében sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek annak az évnél az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

Ha a bölcsőde sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a gyermek gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról. A gyermekek szakszerű ellátása érdekében együttműködünk a gyermekek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel. A szakemberek a bölcsődében heti rendszerességgel fejlesztik a rászoruló gyermekeket.

A bölcsődei keretek között nyújtott segítség a szülők munkába való zökkenőmentes visszajutását segíti, míg a gyermekeknek a legkorábbi életkortól kezdődően biztosítja a harmonikus fejlődésükhöz szükséges támogatást.

A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A tagbölcsődébe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a szülő/ törvényes képviselő terjeszthet elő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy háziorvos
- a család és gyermekjóléti szolgálat
- gyámhatóság is kezdeményezheti.

Amennyiben a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, a gyámhatóság az ellátás kötelező igénybevételét elrendelheti.

A bölcsődébe azon szülők gyermeke vehető fel és gondozható, akinek bejelentett lakóhelye, vagy életvitelszerű tartózkodási helye:

- Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területén
- Sormás Község közigazgatási területén
- Újudvar Község közigazgatási területén
- Fűzvölgy Község közigazgatási területén
- Magyarszentmiklós Község közigazgatási területén
- Galambok Község közigazgatási területén

A gyermekek felvételének rendjére az intézmény hatályos Felvételi Szabályzata ad részletes iránymutatást.

Az alkalmazotti közösségek és jogaik, és a szülői szervezetek

A közalkalmazotti tanács

A részvételi jogokat a munkáltatóval közalkalmazotti jogviszonyban álló közalkalmazottak közössége nevében az általuk közvetlenül választott közalkalmazotti tanács, illetve közalkalmazotti képviselő gyakorolja.

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 14. § (1) bekezdése értelmében közalkalmazotti tanácsot kell választani minden olyan munkáltatónál, ahol a közalkalmazottak létszáma a 15 főt eléri.

A közalkalmazotti tanács, mint a közalkalmazotti részvételi jog gyakorlásának szervezeti formája elsősorban a közalkalmazottak jóléti, szociális érdekeivel összefüggő kérdésekben játszik jelentős szerepet. A munkáltató legalább félévente köteles tájékoztatni a közalkalmazotti tanácsot a részmunkaidős és a határozott időre szóló foglalkoztatás helyzetének alakulásáról.

Érdek-képviselési Fórum

Az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdek-képviselési fórum megalakításának és működésének - jogszabályban meghatározottak szerint kialakított - szabályait. A gyermek szülője/ törvényes képviselője, panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviselési fórumánál:

- a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- b) a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,

c) a 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a gyermek, illetve fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A szakdolgozók kötelező továbbképzése

A szakdolgozók kötelező továbbképzésének szervezése a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozása alapján történik.

Az intézmény hosszú és rövidtávú továbbképzési tervet készít. A hosszú távú továbbképzési terv a 4 éves időszak továbbképzési tervét foglalja magába a továbbképzésre kötelezett szakdolgozók körében. A hosszú távú továbbképzési terv alapján készülnek az éves továbbképzési tervek, melyek az alábbiakat tartalmazzák:

- a tárgyévben továbbképzésben részt vevők várható számát, munkakörük és a várható távolléti idő feltüntetésével,
- a továbbképzésben részt vevők helyettesítésére vonatkozó tervet,
- a továbbképzésre fordítható források megjelölését és felosztását,
- a továbbképzési kötelezettségüket teljesítők számát.

A továbbképzés nyilvántartása a 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet szabályozása alapján történik.

Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

A bölcsőde szolgáltatásairól az alábbi módokon tájékozódhatnak a szolgáltatást igénybe venni szándékozók:

- Bölcsőde nyitogató alkalmával személyesen
- Az intézmény tájékoztató füzetéből
- Az intézményvezetőtől és a tagbölcsőde-vezetőtől személyesen
- Az intézmény honlapján <https://bolcsode-nagykanizsa.hu>

10. A Belvárosi Bóbita Bölcsőde Szakmai programja

Az intézmény adatai

A Tagintézmény neve: Belvárosi Bóbita Bölcsőde

Címe: 8800 Nagykanizsa, Kisfaludy út 19.

E-mail: bobita@bolcsode-nagykanizsa.hu

Az intézmény fenntartója: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata

székhelye: 8800 Nagykanizsa, Erzsébet tér 7.

A működést engedélyező szerv két évente hatósági ellenőrzést folytat le, hogy az intézmény a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e.

A bölcsődék egészségügyi tevékenysége tekintetében a hatósági ellenőrzést a népegészségügyi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal végzi.

Az intézmény ellátási területe: Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területe

Sormás Község közigazgatási területe

Újudvar Község közigazgatási területe

Fűzvölgy Község közigazgatási területe

Magyarszentmiklós Község közigazgatási területe

Galambok Község közigazgatási területe

Az intézmény bemutatása (ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői)

- Intézmény bemutatása

A Belvárosi Bóbita Bölcsőde 2002. augusztus 20-án került átadásra, a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde tagintézményeként működik. A bölcsőde a város déli részén, a belvárosban helyezkedik el, a környezetében családi házas övezet és tömb lakóépület egyaránt megtalálható. A részben átépített, részben egyedi tervek alapján kialakított intézmény tömegközlekedési eszközzel, gépjárművel könnyen megközelíthető, a parkolási

lehetőség biztosított. A város központjában ez az egy bölcsőde működik, az ellátottak körét leginkább a belvárosban élő, az ott dolgozó szülők gyermekei, illetve a város peremterületein lakó kisgyermekes családok gyermekei teszik ki. A bölcsőde nyitvatartási ideje hétfőtől-péntekig 6,30-17,30 óra. A bölcsőde engedélyezett férőhelye 90 fő, a nevelés-gondozás három gondozási egységben, összesen hét csoportszobában valósul meg. Kettő egységhez 2-2 csoportszoba, egy egységhez 2+1 csoportszoba tartozik. Egységenként gyermeköltöző, gyermekfürdőszoba, szülők részére WC, mosdó is kialakításra került. A gondozási egységeket színekkel, a csoportszobákat fantázianevekkel különböztetjük meg egymástól. A gondozási egységek textíliái, bútorai, függönyei és szőnyegek az egység színeihez igazodva lettek kiválasztva.

„Kék” egység csoportjai:

- Méhecske csoport
- Halacska csoport

„Sárga” egység csoportjai:

- Napocska csoport
- Süni csoport

„Zöld” egység csoportjai:

- Lepke csoport
- Katica csoport
- Manó csoport

Az egységeket összekötő folyosón található a bölcsődevezető irodája, a vasaló szoba, az ebédlő, a nevelők részére kialakított szakmai sarok, sószoba, tornaszoba, személyzeti öltözők, mosdók, WC-k, zuhanyzók, a bölcsőde saját főzőkonyhája a szükséges kiszolgáló helyiségekkel együtt. A fűtést, meleg vizet saját gáz-kazán biztosítja. A bölcsőde magán viseli a családi ház jellemzőit is, a fő épület alatt pince, illetve az egész épület felett tetőtér található. A pincében kazán-ház, vegyi raktár, mosoda van, s itt tudjuk elhelyezni a karbantartáshoz szükséges eszközöket. Az udvaron nagyméretű játéktároló biztosítja az udvari játékok, mozgásfejlesztők tárolását. A dolgozók részére zárt udvarrészen kerti bútorokkal berendezett, hangulatos pihenőhely került kialakításra, mely tavasztól-őszig a szakmai megbeszélések, nevelői értekezletek színteréül is szolgál.

Humánerőforrás /személyi feltételrendszer

A bölcsődében az engedélyezett dolgozói státusz 24 fő, ebből a szakdolgozói létszám 21 fő.

Személyi állomány a létszám és végzettség alapján

Szakmai szempontból a „saját kisgyermeknevelő” - rendszer biztosítja a gyermekek részére a személyi állandóságot a bölcsődébe kerüléstől az óvodába menetelig. A saját kisgyermeknevelői rendszer alapvető szempontja, hogy egy csoportot ugyanaz a kisgyermeknevelői pár, illetve kisgyermeknevelő vigyen végig. Csoportszobánként kettő kisgyermeknevelő dolgozik, minden csoport 5-6-7 gyermekének saját kisgyermeknevelője van, s a bölcsőde teljes nyitvatartása alatt a gyermekekkel a nevelő foglalkozik. A szakdolgozóink főiskolai és/ vagy szakirányú felsőfokú szakképesítéssel rendelkeznek, mindemellett házi, akkreditált és önképzés formájában is rendszeresen képezik magukat.

A nevelők részére a szakmai továbbképzések, családlátogatások, szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, szülőkkel történő egyéni beszélgetések, felkészülés a foglalkozásokra, illetve nevelői feladatokra, programok megvalósulása, a kötött munkaidő és a törvényes munkaidőkeret között történik. A kisgyermeknevelőnek a kötött munkaidejét /napi hét órát/, a gyermekekkel való közvetlen, a teljes bölcsődei életet magába foglaló tevékenységre kell fordítania.

A kisgyermeknevelők munkáját gondozási egységenként egy bölcsődei dajka segíti, aki gyermekfelügyeleti, kisegítői, higiéniai és egyéb feladatokat lát el.

A kisgyermeknevelők és dajkák heti váltásban és heti körforgásban dolgoznak.

Bölcsődénkben a gyermekek egészséges fejlődését heti egy alkalommal bölcsődeorvos kíséri figyelemmel.

A bölcsőde karbantartási feladatait napi hat órában karbantartó végzi.

Az ételmezéssel kapcsolatos feladatokat az ételmezésvezető és szakácsnő koordinálja, a konyhai kisegítő segítségével, a HACCP előírások szigorú betartása mellett.

A bölcsődei szakmai, módszertani pedagógiai munka támogatásában intézményi szinten szaktanácsadó is segíti a kisgyermeknevelők munkáját.

Munkakör	Létszám
Bölcsődevezető	1
Kisgyermeknevelő	16
Bölcsődei dajka	4
Szakács	1
Konyhai kisegítő	1
Karbantartó	1

Munkaidő/munkarend

	Munkakör	Heti munkaidő	Munkarend
1.	Bölcsődevezető	40 óra	8-16
2.	Kisgyermeknevelő	35 + 5 óra	heti váltásban 1. 6,30-13,30 2. 7,00-14,00 3. 7,30-14,30 4. 8,00-15,00 5. 9,00-16,00 6. 9,30-16,30
3.	Bölcsődei dajka	40 óra	heti váltásban 1. 7,30-15,30 2. 9,30-17,30
4.	Konyhai dolgozók	40 óra	6,30-14,30
5.	Karbantartó	30 óra	6,00—14,00

A kisgyermeknevelő fő feladatai

A bölcsődei nevelés-gondozás a családok segítségéről, a gyermekekről való gondoskodásról, elfogadásról, türelemről, toleranciáról szól. A gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, a gyermek érzelmi állapotának támogatása, a gyermek megnyugtató, vigasztalása. A kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakításának segítése.

A fő hangsúly a gazdag érzelmi megnyilvánulásokon, kötődésen, ragaszkodáson, a kommunikáció és metakommunikáció eszközeivel történő mintanyújtáson van.

Legfontosabb feladatunk a gyermekek szükségleteinek és érzéseinek jogosságának elismerése.

Tárgyi feltételek

Bölcsődénkben a nevelés, gondozás eszközei szakmailag tudatosan tervezettek, pedagógiaileg célszerűen kialakítottak, megfelelnek a mai, modern kisgyermeknevelés elvárásainak.

Az épületben 7 esztétikusan kialakított, pasztell színvilágával, gazdag játékkészletével kellemes légkört biztosító csoportszoba található. A csoportszobák alapterülete 38 - 42 m², ami normál csoportban 12-14, sajátos nevelési igényű gyermeket ellátó, teljes integrációban működő csoport esetében a 10 fő kisgyermek nevelését teszi lehetővé.

A termek világosak, korszerűek, jól tisztítható padlóburkolattal és jó állapotú nyílászárókkal, redőnyökkel lettek felszerelve. A csoportszobák korszerűen, biztonságosan, a pedagógiai szempontok figyelembevételével kerültek kialakításra. A szobákban a bútorok cseréjénél figyelünk arra, hogy az adott bútorok, tárgyak, eszközök mérete, alakja alkalmas legyen a gyermekek önállósági törekvéseinek az elősegítésére.

A berendezést minden esetben a gyermekek létszámához és életkorához igazítjuk. A bútorok elhelyezésével, játszó - és pihenősarkok kialakításával tesszük lehetővé a nyugodt, szabad játékot, nagymozgásos tevékenységet, pihenést. A bölcsődében az állandóságra törekszünk, így minden gyermek az asztalnál, ágyánál állandó hellyel rendelkezik. A csoportszobák közvetlenül kapcsolódnak az átadóhoz, fürdőszobához, teraszhoz. A teraszon való altatáshoz hiányoznak a feltételek, azonban a szobákban modern fektetők, kiságyak állnak a gyermekek rendelkezésére.

Játékkészlet

A játékok kiválasztásánál figyelembe vesszük az egészségügyi és pedagógiai szempontokat, a gyermekek életkorát, fejlettségét.

Egészségügyi szempontok:

- könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen
- balesetet ne okozzon
- ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira
- éles sarkai ne legyenek
- ne legyen túl nehéz
- csecsemő és tipegő korban ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen,

Pedagógiai szempontok:

- minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánzó-szerepjáték, mozgásfejlesztő játék stb.)
- a játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését
- több fajta lehetőségre lehessen felhasználni
- legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok

Játékválasztásnál szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba). Kivitelezése igényes legyen. A fokozott igénybevételnek megfelelően.

Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatók, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak. A játékok nyitott polcokon, a gyermekek számára elérhető magasságban (tárolóedényekben: vödrökben, kosarakban, dobozban, tálakban) vannak elhelyezve.

Itt kapnak helyet a korszerű fejlesztő eszközök, funkciók szerint változatos játékok, biztosítva a gyermekek önálló játékválasztását. A szobákban kialakításra került: babasarok, konyha, fodrászsarok, illetve konstruálásra, manipulációra, mozgásra alkalmas hely. A kognitív képességek fejlesztésére, alkotó tevékenységekre a feltétel biztosított: kirakók, puzzle-k, dominó, rajzlap, zsírkréta, színes gyurma. Minden csoportban a nagymozgásra, mozgásfejlesztésre alkalmas eszközök is megtalálhatók, illetve a tornaszoba a csoportok rendelkezésére áll. A játékokat heti, a csecsemő/Manó csoportban napi rendszerességgel fertőtlenítiük.

A játékkészlet folyamatos cseréjét, bővítését a bölcsődénk alapítványa is támogatja. A helyiségek díszítésénél törekszünk az esztétikus környezet kialakítására, a természetes alapanyagok felhasználására. Az évszakoknak, ünnepeknek megfelelően ízlésesen dekoráljuk a csoportokat.

Gyermekfürdőszoba

A fürdőszobák közvetlenül kapcsolódnak a gyermeköltözőkhöz, egy kivétellel a csoportszobákhoz is. A bennük célszerűen elhelyezett eszközök (WC-ék, mosdók, törölközőtartók, fésűtartók, pelenkázók, polcok, szennyestartók, tükrök) segítik a gyermekek önállósági törekvéseinek a kibontakoztatását. Minden fürdőszoba zuhanyzóval is rendelkezik. A bútorok könnyen tisztíthatóak, az előírásnak, célnak megfelelnek.

Gyermeköltöző

Az átadók tágasak, világosak, barátságos környezetet biztosítanak a bölcsődébe érkező és távozó gyermekeknek és szüleiknek. A gyermeköltözők színe csoportonként változó, alkalmazkodva a csoportok színéhez. A bútorzat az előírásoknak megfelelő, kényelmes, a gyermekek magasságának megfelelő padok pedig segítik az öltözködés folyamatát. A fiatalabb gyermekek öltöztetéséhez pelenkázóasztalt biztosítunk. Minden gyermek számára saját, jellel ellátott szekrényt, fogast, cipőtartót biztosítunk. Az udvar az átadóhelyiségekből közvetlenül megközelíthető.

Játszóudvar

A bölcsődénk 2363 m² alapterületéből 944 m² beépítésre került, a játszóudvar 1418 m² összterületen biztosítja a szabadban történő mozgás és játék lehetőségét. Az udvaron burkolt és fűves rész egyaránt kialakításra került, a gyerekek szabadlevegőn való tevékenységét kettő, egymástól élő sövénnel elválasztott udvarrészen tudjuk megoldani.

A játszóudvaron mobil és az EU szabványnak megfelelő /78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, a játszótéri eszközök biztonságáról/ telepített mozgásfejlesztő eszközök, homokozók egyaránt megtalálhatók.

A játékok alá ütővédő gumitégla került, melyek balesetek megelőzését szolgálják.

A szabad játékhoz biztosítjuk a motorokat, tricikliket, labdákat, pihenésre alkalmas padokat, babaházat. Nyáron a napfénytől óvjuk a gyermekeinket, a fák, telepített vitorlavásznak és mobil napernyők árnyékában tudnak tevékenykedni. Az udvar folyamatos rendezés alatt áll, a fakivágásokkal, fűvesítéssel egy tágas, a szabad mozgást biztosító játszóhely fogadja az odaérkező gyermekeket. A legkisebb gyermekek udvari tevékenysége zárt teraszon valósul meg, mely a csoportszobán keresztül könnyen megközelíthető.

Konyha

A gyermekek napi négyyszeri étkezését a saját főzőkonyhánkon központilag, az ételmezésvezető által összeállított étlap alapján tudjuk biztosítani. A bölcsőde konyhája a HACCP előírásainak megfelelnek, szakképzett ételmezésvezető irányítja és felügyeli a konyha munkáját.

Nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges táplálkozásra, előnyben részesítjük a friss gyümölcsöket, zöldségeket és az ezekből készült ételeket. A gyermekek életkorának megfelelő korszerű táplálkozás biztosítása mellett igény esetén a táplálékallergiás gyermekek számára diétás étrendet készítünk, kizárólag szakorvosi javaslatra.

Mosoda

A törölközőket, ágyneműket, textil pelenkát, előkét, asztalterítőket, s a gyermekek ellátásához szükséges egyéb textíliát a bölcsőde biztosítja. A textíliák tisztítása a saját mosodánkban valósul meg.

Tornaszoba

A tornaszoba kialakításával a mindennapokba csempésszük a rendszeres mozgást, a gyermekek utánzással kezdik az ismerkedést a játékos tornával. A tornaszoba berendezése igazodik a bölcsődés korosztály életkori sajátosságaihoz. Cél: a nagymozgások mellett a testséma letapogatása, a térhez való alkalmazkodás mellett, az egyensúly és az ügyesség fejlesztése, a harmonikus mozgás kialakítása. A tornaszoba eszközei: ayres háló, bordásfal, labdazóna, egyensúlyozó ülőke, tornaszőnyeg, komplett modul készlet, járó ösvények, melyen mezítláb járhatnak a gyermekek.

Az eszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Ezeket a tevékenységeket a kisgyermeknevelők a napi bölcsődei életbe úgy építik be, hogy abba a gyermek bármikor bekapcsolódhasson, és bármikor kiléphessen belőle. A tevékenység mindig az önkéntességen alapul, mely soha nem lehet feladat a gyermek számára.

Hagyományok, ünnepek

A gyermekek napjait megszínesítik, a család-bölcsőde kapcsolatát gazdagítják a közös rendezvények, ünnepek. Mindig nagy élményt, örömteli várakozást jelent az ünnepi készülődés, mely napokkal, hetekkel megelőzi magát az ünnepet, s melynek a gyermekek aktív részesei. Az ünnepi hangulatra való megemlékezés nemcsak a közös élmények forrása, de elősegíti az összetartozás érzésének a kibontakoztatását. A hagyományok egy-egy közösség sajátjai, csak rájuk jellemző apró mozzanatokkal, intimitással bírnak. A bölcsődei életben hagyománya van a gyermekek születésnapjainak, névnapok köszöntésének. A köszöntések

során a gyermekek átéli a saját fontosságukat és kialakul bennük a társaik iránti figyelemesség is. A Mikulás minden évben ellátogat hozzánk, puttonyában ajándékot hoz a gyermekeknek. Az udvaron, teraszon sétálva a bátrabb gyermekek beszélgetnek vele, énekkel kedveskednek neki.

Karácsony előtt Adventi koszorút készítettünk, a játszódélutánra a családokat meghívjuk. A Farsangi ünnephez kapcsolódóan vidám délelőttel, zenével, tánccal búcsúztatjuk a telet. A dolgozók és gyermekek jelmezbe öltözhetnek, s az ilyenkor elmaradhatatlan frissen kisütött fánkot is megkóstolhatják a konyhánkon. Húsvét előtt különböző technikák alkalmazásával tojásokat festünk, délelőtt nyuszi-simogató, tojáskereső party várja az udvaron a gyermekeket. Anyák napján meghitt köszöntéssel (énekkel, mondókával közösen készített ajándékkal) fogadjuk a gyermekükért érkező édesanyákat. A gyermeknap egy vidám játékos forgatag, melyet ugrálóvárral, lufihajtogatással, zenével, tánccal, arcfestéssel teszünk emlékezetessé. Ezen a napon a gyermekeink az udvaron/teraszon megterített asztaloknál fogyaszthatják el az ebédjüket. A nevelési év utolsó ünnepe, amikor elköszönünk az óvodába menő gyermekektől. Útravalóul, a bölcsődei életre emlékeztető ajándékot kapnak a nevelőiktől, s az alapítványunktól.

- A bölcsődei ellátás célcsoportja

A bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható. Ha a gyermek a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig, ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

- Az ellátási terület jellemzői

Nagykanizsa - Zala vármegye második legnagyobb városa - az ország délnyugati sarkában található a Kelet-Zalai dombság déli részén a kistérség gazdasági, kulturális és kereskedelmi központja. Járási központként számos település tartozik a vonzáskörzetébe. A közel 45 000 főt számláló városban élő lakosok közt sok a fiatal, többgyermekes család, ahol az édesanyák a gyermekvállalást megelőzően aktív munkavállalók voltak.

Sormás Nagykanizsával szomszédos település, tőle délnyugatra fekszik öt kilométerre. Határa igen nagy, zömében sík, kisebb részben dombos.

Újudvar község Zala vármegyében, a Nagykanizsai járásban, a Zalai-dombságban, a Zalaapáti-hát területén fekszik.

Fűzvölgy község Zala vármegyében található, területileg besorolva a Nagykanizsai járás és a Nagykanizsai kistérség részeként.

Magyarszentmiklós Nagykanizsától 13 kilométerre, közvetlenül a 74-es főút mellett, a város északnyugati szomszédságában fekszik.

Galambok Nagykanizsától 12 kilométerre északkeletre, a 7-es főút mellett található. A

Intézményünk elsősorban azoknak az édesanyáknak – rajtuk keresztül a családjaiknak – próbál segítséget nyújtani, akik szeretnének visszatérni a munka világába, és ehhez gyermekük napközbeni ellátására van szükségük.

A szolgáltatás célja, alapelvei, feladatai

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni

ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és gondozás a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik.

A Belvárosi Bóbita Bölcsőde Szakmai Programját „A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma figyelembevételével dolgoztuk ki.

Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig intézményünk szakmai önállóságát, a családok és a fenntartó elvárásaihoz, valamint a helyi lehetőségekhez való igazodást.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

- A bölcsődei nevelés-gondozás célja

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

- A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

➤ A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege,

olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

➤ **A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása**

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

➤ **A családi nevelés elsődleges tisztelete**

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

➤ **A kisgyermeki személyiség tisztelete**

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával.

Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

➤ **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe**

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes.

Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

➤ **A biztonság és a stabilitás megteremtése**

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

➤ **Fokozatosság megvalósítása**

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

➤ **Egyéni bánásmód érvényesítése**

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása.

A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

➤ **Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége**

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

➤ **A gyermeki kompetenciakészítés támogatása**

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

- **A bölcsődei nevelés feladatai**

➤ **A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez.

A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló

differentiált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

➤ **Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása**

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekes esetében korrektív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás szoba.

➤ **Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése**

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását.

A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermekes beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv

felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

➤ **A megismerési folyamatok fejlődésének segítése**

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

- **A nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása**

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

➤ **Tanulás**

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye.

A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkorai tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció.

A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre gondozásra jogosult gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkorai tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

➤ **Gondozás**

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel.

A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

➤ **Játék**

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A

játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

➤ **Mozgás**

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermekek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszó helyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

➤ **Mondóka, ének**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek.

Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

➤ **Vers, mese**

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre.

A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége.

A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

➤ **Alkotó tevékenységek**

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

➤ **Egyéb tevékenységek**

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat.

Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

- **A családok támogatásának módszerei és lehetőségei**

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

➤ **A családlátogatás**

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

➤ **Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás**

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás

folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

➤ **Napi kapcsolattartás**

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor.

Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

➤ **Egyéni beszélgetés**

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

➤ **A szülőcsoportos beszélgetések**

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésszerep bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

➤ **Szülői értekezlet**

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

➤ **Indirekt kapcsolattartási formák**

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, szórólapok lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

➤ **Bölcsőde nyitogató**

Intézményünk a bölcsőde nyitogatót a bölcsődébe való jelentkezés előtt szervezi meg. Célja, lehetővé tenni a bölcsődével való ismerkedést, segíteni a bölcsődeválasztást. Programunkra azokat a kisgyermekes családokat várjuk, akik érdeklődnek az intézményünk iránt, illetve akik a következő nevelési évben gyermeküket intézményünk gondjaira szeretnék bízni.

➤ **Nyílt napok, programok**

Fontosnak tartjuk, hogy a családok közös élményeket szerezhessenek gyermekeikkel a bölcsőde falain belül. A bölcsődei élet közösségi, támogató funkcióját kihasználva, évről-évre rendezünk családi délelőttöket, délutánokat, nyílt napokat, segítve ezzel a családi nevelést. E programokkal célunk minél nyitottabbá válni, a családok igényeihez igazodó olyan többlet lehetőségeket biztosítani, mely mindamellett, hogy erősíteni tudja a bölcsőde-család kapcsolatát, megerősíti a szülőket a szülői kompetenciák megélésében. Szeretnénk példát mutatni a nevelés, - gondozás, valamint a szokáskialakítás terén és egyben szeretnénk ötleteket adni a kisgyermekkel való szabadidő hasznos eltöltésére is.

Lehetőség szerint olyan programokat tervezünk, mely mintakövetésre ösztönzi a szülőket, s egybe az egészséges életmódra is felhívja a figyelmet. Az alkotótevékenység örömforrást jelent a gyermek életében, lehetőséget nyújt a közös, együttes élmények átélésére. Segíti az érzelmek feldolgozását, annak kifejezését, a környezettel való kommunikációt. Mivel fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermek egy-egy tevékenység aktív résztvevőjévé váljon, ismeretet, tapasztalatot gyűjtsön, ezért a kiscsoportos programokat részesítjük előnyben.

Programjaink:

- Mesedélután: „Egyszer volt, hol nem volt...”
- Kézműves délután az őszi termésekből: zöldség-gyümölcs kóstoló, zöldség-gyümölcs szobrászat
- Farsangi készülődés: álarc, jelmez készítés
- „Tiszta vízzel az egészségért”: vizes játékok /horgászás, babafürdetés.../
- „Ringass, táncolj, énekelj”: ölbeli játékok, táncoltatók, tipegők-topogók, sétálók

- Tavaszi zsongás: „Virágos nap a bölcsődében” /fa, virágültetés/
- „Mozgással az egészségért”: Játékos torna a szülőkkel, gyermekekkel
- „Festékpaca” műalkotás: Kézműves tevékenység

- **A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei**

➤ **„Saját kisgyermeknevelő” - rendszer**

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő” - rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer).

Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő” - rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

➤ **Gyermeccsoportok szervezése**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermeccsoport létszáma jogszabály által meghatározott.

Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermeccsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak.

A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

➤ **Tárgyi feltételek**

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet - a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Az intézmény korszerű tárgyi feltételeinek biztosítására évente fejlesztési, karbantartási tervet készítünk, valamint figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket, illetve építünk a tagbölcsődék önálló alapítványainak támogatására.

➤ **Napirend**

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő” - rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

- **A csoportbeosztás alapelvei**

Bölcsődénkben homogén csoportok szervezését tartjuk elfogadhatónak. A vegyes életkorú csoportokban a gyermekek életkori különbsége 12-24 hónap is lehet, ezért a szeptemberi csoport összeállításánál ezt a csoportformát kerüljük, mert bölcsődés korban néhány hónapnyi életkori eltérés is jelentős napirendi különbséggel jár. A kisebb létszámban jelen lévő gyermekcsoportnak többféle igényéről kell lemondania (pl. nyugodt alvás, játék lehetősége). Az idősebb gyermek játékkészlete biztonsági szempontok miatt szűkülhet le, ugyanígy a játszó tere is.

- Az életkor összehasonlításnál minden gyermeknél az új gondozási év kezdetét vesszük figyelembe.
- A felvételnél a szülők kérését a kisgyermeknevelő választásban – amennyiben a szakmai alapelvekkel nem ellentétes – figyelembe vesszük, hiszen a kérés teljesítése a bizalom kialakulásában első lépés lehet.
- Törekszünk arra, hogy az együtt induló csoportok együtt is maradjanak az óvodás korig (hely állandóság, felmenőrendszer, saját kisgyermeknevelő).
- A kisgyermeknevelői állandóság biztosítása miatt nyugdíjba készülő kisgyermeknevelő nem kap csecsemőkorú gyermekeket.
- Törekszünk a nemek hasonló arányára a csoportbeosztásnál.
- A csoportbeosztás tervezetét a bölcsődevezető készíti el a fenti szempontok figyelembe vételével.
- A soron kívül felvételre kerülő gyermekek esetében törekszünk a fenti szempontok alapján a legmegfelelőbb csoportszoba kiválasztására, aminek csak a feltöltöttség miatt nem lehet megfelelni.

- Szakmai dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás),
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
- hitelesség,
- az árnyaltság,

- a rendszeresség, illetve a folyamatosság.

A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek, és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel kell lenni a kisgyermek fokozott biztonságigényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága).

A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek meg kell mutatni. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőig figyelembe kell venni.

- A kisgyermeknevelők által vezetett kötelező dokumentumok és azok tartalmi jellemzői

A dokumentáció képet ad a kisgyermeknevelő szakmai ismeretéről, lelkiismeretes munkájáról. Jelentősége abban is megnyilvánul, hogy a gyermek fejlődésének regisztrálása közben a szakmai igényességet is emelheti, hiányzó ismeretek pótlására ösztönöz.

- Csoportnapló
- Gyermek fejlődési dokumentáció
- Családi füzet

A dokumentáció egyes elemei nem térhetnek el egymástól, reális képet kell, hogy adjanak a gyermek fejlődéséről.

Mindig csak tényként szabad megjegyezni, ha valamit a gyermek még nem tud, nem szívesen végez, nem lehet elmarasztalni, hibaként közölni, hiszen bölcsődei nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

- A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel,
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is,
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem

jelent nehézséget számára,

- környezete iránt nyitott, érdeklődik minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben,
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttekkel, gyermekekkel,
- a gyermekek többsége szobatiszta.

- Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben. Meghatározó jelentőségű az óvodákkal való kapcsolattartás.

Fő célunk a bölcsődés gyermekek óvodai beilleszkedésének segítése, a két korai nevelő-gondozó intézmény munkájának kölcsönös megismerése. Az óvodai beíratások előtt lehetőséget adunk az óvodák képviselőinek, hogy bemutassák saját intézményüket ezzel is segítséget nyújtva az óvodaválasztás előtt álló családoknak.

Az óvodai jelentkezések után az óvodapedagógusok a bölcsődei csoportokban látogathatják meg a leendő óvodásaikat és közös játék alkalmával ismerkedhetnek meg a gyermekekkel.

Az óvodás gyermekek szívesen látogatnak vissza a bölcsődénkbe és kedves műsoraikkal színesítik rendezvényeinket. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges. Intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint egyéb ügyekben rendszeresen kapcsolatot tart fenn más intézményekkel, és napi munkakapcsolat köti egyéb szervezetekhez:

- Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Humán Osztály
- Gazdálkodási Osztály
- a Nagykanizsa - Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zrt.
- Magyar Államkincstár
- Nagykanizsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya
- a gyermekek egészségügyi ellátásáról gondoskodó intézmények
- a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- a Nagykanizsai Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- a Családok Átmeneti Otthona
- közoktatási intézmények, közművelődési intézmények
- az intézményt támogató alapítványok

Intézményünk és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

A biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége. A gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek a játszócsoport, az időszakos gyermekfelügyelet, a gyermekhotel, a nevelési tanácsadás, a játék- és eszközkölcsonzés. Mindezeket bármely család igénybe veheti.

A kisgyermek és családjai számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit. A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel intézményünk rendelkezik. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe vesszük a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását.

- Időszakos gyermekfelügyelet
- Játszócsoporthoz

A fent említett kiegészítő szolgáltatások a tagbölcsődénk teljes feltöltöttsége esetén a családok számára nem elérhető.

A szolgáltatások térítési díját az intézményt fenntartó Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata állapítja meg.

- Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, gondozása, fejlesztése

Bölcsődei ellátás keretében sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. Ha a bölcsőde sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a gyermek gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

A gyermekek szakszerű ellátása érdekében együttműködünk a gyermekek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel. A szakemberek a bölcsődében heti rendszerességgel fejlesztik a rászoruló gyermekeket.

A bölcsődei keretek között nyújtott segítség a szülők munkába való zökkenőmentes visszajutását segíti, míg a gyermekeknek a legkorábbi életkortól kezdődően biztosítja a harmonikus fejlődésükhöz szükséges támogatást.

- A bölcsőde önálló alapítványa

A Belvárosi Bölcsőde Gyermekmosoly Alapítványa

- Alapítás ideje: 2004.
- Számlaszáma: 11749015-20021472

Az alapítvány célja: A Belvárosi Bölcsőde szakmai tárgyi feltételeinek javítása, kulturális programok szervezése, gyermekprogramok finanszírozása.

A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A tagbölcsődébe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a szülő/ törvényes képviselő terjeszthet elő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy háziorvos
- a család és gyermekjóléti szolgálat
- gyámhatóság is kezdeményezheti.

Amennyiben a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, a gyámhatóság az ellátás kötelező igénybevételét elrendelheti.

A bölcsődébe azon szülők gyermeke vehető fel és gondozható, akinek bejelentett lakóhelye, vagy életvitelszerű tartózkodási helye:

- Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területén
- Sormás Község közigazgatási területén
- Újudvar Község közigazgatási területén
- Füzvölgy Község közigazgatási területén
- Magyarszentmiklós Község közigazgatási területén
- Galambok Község közigazgatási területén

A gyermekek felvételének rendjére az intézmény hatályos Felvételi Szabályzata ad részletes iránymutatást.

Az alkalmazotti közösségek és jogaik, és a szülői szervezetek

A közalkalmazotti tanács

A részvételi jogokat a munkáltatóval közalkalmazotti jogviszonyban álló közalkalmazottak közössége nevében az általuk közvetlenül választott közalkalmazotti tanács, illetve közalkalmazotti képviselő gyakorolja.

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 14. § (1) bekezdése értelmében közalkalmazotti tanácsot kell választani minden olyan munkáltatónál, ahol a közalkalmazottak létszáma a 15 főt eléri.

A közalkalmazotti tanács, mint a közalkalmazotti részvételi jog gyakorlásának szervezeti formája elsősorban a közalkalmazottak jóléti, szociális érdekeivel összefüggő kérdésekben játszik jelentős szerepet. A munkáltató legalább félévente köteles tájékoztatni a közalkalmazotti tanácsot a részmunkaidős és a határozott időre szóló foglalkoztatás helyzetének alakulásáról.

Érdek-képviseleti Fórum

Az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban résztülők érdekvédelmét szolgáló érdek-képviseleti fórum megalakításának és működésének - jogszabályban meghatározottak szerint kialakított - szabályait. A gyermek szülője/ törvényes képviselője, panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviseleti fórumánál:

- a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- b) a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- c) a 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a gyermek, illetve fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A szakdolgozók kötelező továbbképzése

A szakdolgozók kötelező továbbképzésének szervezése a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozása alapján történik. Az intézmény hosszú és rövidtávú továbbképzési tervet készít. A hosszú távú továbbképzési terv a 4 éves időszak továbbképzési tervét foglalja magába a továbbképzésre kötelezett szakdolgozók körében. A hosszú távú továbbképzési terv alapján készülnek az éves továbbképzési tervek, melyek az alábbiakat tartalmazzák:

- a tárgyévben továbbképzésben részt vevők várható számát, munkakörük és a várható távolléti idő feltüntetésével,
- a továbbképzésben részt vevők helyettesítésére vonatkozó tervet,
- a továbbképzésre fordítható források megjelölését és felosztását,
- a továbbképzési kötelezettségüket teljesítők számát.

A továbbképzés nyilvántartása a 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet szabályozása alapján történik.

Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

A bölcsőde szolgáltatásairól az alábbi módokon tájékozódhatnak a szolgáltatást igénybe venni szándékozók:

- Bölcsőde nyitogató alkalmával személyesen
- Az intézmény tájékoztató fiúeteiből
- Az intézményvezetőtől és a tagbölcsőde-vezetőtől személyesen
- Az intézmény honlapján <https://bolcsode-nagykanizsa.hu>

11. A Napraforgó Bölcsőde Szakmai programja

Az intézmény bemutatása (ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői)

- **Az intézmény bemutatása**

Szemléletmódunk lényege: emberszámba vesszük a nevelésünkre-gondozásunkra bízott gyermeket, igyekszünk őt teljes mértékben megismerni, megérteni és elfogadni, segítőként állni mellette.

Mivel a gyermek érzelmi kötődése útján ismeri meg a környező világot, alapvetően fontosnak tartjuk az érzelmi biztonság nyújtását. Ez feltétele annak, hogy érdeklődjön az őt körülvevő világ iránt, fogékony legyen az új ismeretek befogadásra.

„Ahhoz, hogy az ember bátran és vidáman kiléphessen a hideg téli utcára, az kell, hogy előzőleg jól felmelegedhessék a meleg szobában. Aki hideg szobából lép ki, az az utcán is fázik.”

/ Hermann Alice: Emberré nevelés/

Az ember fejlődésében meghatározóak azok a hatások, amelyek az élet korai szakaszában érik a kisgyermeket, ezért nagy a családi nevelés és az arra épülő bölcsődei nevelés felelőssége.

A bölcsőde 1969-től üzemel, típusúterv alapján épült. A férőhelyek száma az elhelyezési igény változásához igazodva többször módosult, jelenleg 84 férőhellyel működik.

Az átadás óta felújítás két gondozási egységben teljes mértékben, egy gondozási egységben részlegesen történt.

A bölcsőde helyiségei:

- A gyermekek által használt épületrész: a bölcsőde három, nagyjából azonos kialakítású gondozási egységből áll. A gondozási egységekhez kettő 42 m² csoportszoba, 1 fürdőszoba, átdó, előtér és elkülönító tartozik, melyek átalakításra kerültek az évek folyamán. – alkotószoba, só szoba, fényterápiás szoba, tornaszoba áll a gyermekek rendelkezésére, melyeket heti rendszerességgel használnak beosztás alapján. A csoportszobákhoz terasz csatlakozik, amelyről a játszóudvar elérhető.

A terasz árnyékolása nem biztosított. A csoportszobák fantázia névvel ellátottak – Katica, Süni, Napocska, Lepke, Manó, Gomba nevet viselik.

A csoportszobák berendezése és a dekoráció mindig visszatükrözi a kisgyermeknevelők esztétikai értékrendjét.

A bölcsődei környezet berendezésével, felszerelésével az intézményre jellemző ízlésvilágot közvetítünk.

Figyelünk arra, hogy a berendezési tárgyak legyenek tartósak, célszerűek és színben visszafogottak.

A játékok elhelyezése nyitott polcon történik, de a tároló eszközök cseréjénél törekedni kell arra, hogy lehetőség szerint természetes anyagból készült, küllemre összeillő tároló edényeket vásároljunk.

A csoportszobák díszítése igazodik az évszakokhoz, aktualitásokhoz, de fokozott figyelmet kell fordítani a jövőben arra, hogy a vizuális ingerek tömege zavaró a kisgyermek számára.

Az alaphangulat kialakításában a burkolatok és a meglevő bútorok stílusa és színe mellett figyelni kell a textiliák (szőnyegek, függönyök, párnák, terítők), lehetnek színesek, de nem harsányak, harmonizáljanak az egyéb berendezéssel, mert csak így varázsolható „fészek-meleggő” a bölcsődei környezet.

A csoportszobák díszítésénél törekeshetünk a természetes anyagok használatára, amelyek egyszerűségükben szépek és esztétikusak. Nem lehet minden természetes anyagból, de teremthet nagyon kellemes világot a gyermekek számára, ha a különböző anyagokat jól válogatjuk össze.

A játszóudvaron a napos rész a kiemelkedő, mivel az árnyékolás az előregedő fák kivágása miatt jelenleg nehezen biztosítható.

- Bölcsődénkben működik alkotószoba, tornaszoba, fényterápiás szoba, melyet heti rendszerességgel használnak a gyermekek beosztás alapján.
- Egyéb helyiségek: irodák, folyosók, személyzeti öltözők és zuhanyzók, főzőkonyha és helyiségei, mosoda, szárogató, vasaló, raktárak.
- Saját főzőkonyhánk látja el a Meseház, a Manóvár és Rózsa bölcsőde gyermekeinek étkeztetését is.
- A munkaruhákon feltüntetett logó az egységes megjelenítést erősíti a kívülállóknak, szülőknek, és a gyermekeknek egyaránt.

Személyi feltételek:

A Napraforgó Bölcsődében minden dolgozó a munkaköri leírásában foglaltak alapján végzi a munkáját. Az alkalmazottak létszáma jelenleg: 21 fő. Szakdolgozók létszáma: 18 fő.

A Napraforgó Bölcsőde erősségei:

- A felsőfokú végzettségű szakdolgozók magas aránya
- A bölcsőde jó megközelíthetősége
- Saját főzőkonyha
- Nagy területű játszóudvar
- Működő alapítvány
- Kialakult és működő kapcsolatrendszer a tagintézményekkel, az alá és fölé rendelt szervekkel
- Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása integráltan

Hagyományos ünnepeink

Az ünnepeket és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a bölcsőde életéből sem, hiszen játékos formában viselkedési formák, magatartási módok átadására van lehetőség, a gyermekek számára megkülönböztethetővé válnak a hétköznapiak és a jeles napok. A szokások, hagyományok megtartása a kulturális örökség ápolását jelenti, amelyre a korai életszakasztól kell szocializálnunk a gyermekeket. A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert napjainkban e hagyományokból egyre kevesebbet élhet a család.

Csak élet közeli ünnepek és hagyományok ápolása lehet a cél ebben a korosztályban. Fontos, hogy ezeknek a hagyományoknak talaja legyen a közösségben, mert a múlt örökségéhez csak így közelíthetünk. Az ünnepek nem műsorok szervezését jelentik, hanem rákészülést, közös ünneplést. Minden ünnepi készülődés, a felfokozott várakozás erősíti az ünnep élményét, segíti az ünnepi hangulat megteremtését. A bölcsődés korú gyermek számára minden ünnep egyedi, egyszeri, az ismétlődő ünnep minden alkalommal más és más.

- Születésnap: csoporton belül, egyéni megünneplés az ünnepelt gyermek születésnapja körüli napon. Az ünnepelt apró, a kisgyermeknevelők által készített ajándékot, léggömböt kap.
- Gyermeknap: családdal közös rendezvény, ünnepi programok biztosításával, amit térítés nélkül vehetnek igénybe a bölcsődés gyermekek és a vendégek.
- Mikulás: a bölcsőde udvarát megközelítve egy - egy gondozási egységenként érkezik a Mikulás. A gyermekek csomagot kapnak, amit hazavisznek és minden csoport új játékokat is kap.

- **Farsang:** gondozási egységenként ünnepeljük. Jelmezbe öltözés a gyermek és a szülők kívánságától függ (a bölcsőde rendelkezik saját jelmeztárral, abból is választhat a szülő és a gyermek, de otthonról hozott jelmezben is érkezhetnek).
- **Húsvét, nyuszi simogatóval egybe kötve:** a gondozási egység együtt ünnepel. Minden gyermek húsvéti édesség csomagot kap, amit a játszóudvaron rejtenek el a kisgyermeknevelők, a fűben apró tojásokat raknak el, amit összegyűjteni nagy élményt jelent a gyermekek számára. Az élő nyuszi szintén felejthetetlen élmény a gyermekek számára.
- **Anyák napja:** a gyermekek által készített ajándékok átadása az édesanyáknak.
- **Pünkösdi búcsú:** hagyomány felidézésével az udvaron lévő hangulatos forgatag felelevenítése a családdal közösen. Pünkösdi király választása az édesapák közül.
- **Szüret:** szüreti hangulat teremtése a csoportokban, szőlő szemeztetése, préselés, must készítés, must kóstolás.
- **Adventi játszódélután** a családokkal
- **Az óvodába készülő gyermekektől** apró ajándékkal köszön el a bölcsőde.

Heti egy alkalommal zöldség és gyümölcsnapot tartunk, amelyhez belső szabályzatot készítettünk, a szülők aláírásával. A gyümölcsöket a szülők hozzák, a gyermekek megmosás után együtt tisztítják meg, majd közösen fogyasztják el, a kisgyermeknevelők által kapott információk átadása közben.

A jeles ünnepekre való emlékezés (víz világnapja, föld világnapja, madarak, fák világnapja, állatok világnapja, március 15...) nem mindig az adott napokon történik, hanem a gondozási év folyamán az adott napok hónapjában.

Kialakult gyakorlat:

- A bölcsőde udvarán madarak, rovarok, csigák megfigyelése (külső tulajdonságok, mozgás, hang), a bölcsőde kerítésén túl sétáltatott kutyák megfigyelése, fajták sokféleségének megfigyelése.
- Képeken a szabadban látott állatok keresése, hangjuk utánzása, képeskönyv nézegetése közben énekek mondókák az állatokhoz kapcsolódva.
- Állat bábokkal tevékenység közben a tapasztalatok felidézése, hangutánzás.
- Ismerkedés a háziállatokkal, vadállatokkal képekről.
- Madarak etetése télen.

- Rügyező, virágzó ágak megfigyelése. Lombkorona kialakulás, a levelek sokfélesége, lomhullás megfigyelése az udvaron.
- Virágok előbújása, gyűjtése, azokkal a csoportszobák díszítése.
- Bab, kukorica csíráztatása.
- Zöldségekkel, gyümölcsökkel ismerkedés (szín, forma, nagyság, íz, illat) - zöltség és gyümölcsnapok.
- Virágok, levelek préselése, ragasztása.
- Kavicsok, termények gyűjtögetése, megfigyelése.
- Homokkal, vízzel tevékenykedés, ismerkedés tulajdonságaikkal, kölcsönhatásaikkal.
- Időjárás megfigyelése (szél, csapadék különböző formái, napsütés, zivatar).

- A bölcsődei ellátás célcsoportja

A bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható.

Ha a gyermek a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig, ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

- Az ellátási terület jellemzői

Nagykanizsa - Zala vármegye második legnagyobb városa - az ország délnyugati sarkában található a Kelet-Zalai dombság déli részén a kistérség gazdasági, kulturális és kereskedelmi központja. Járási központként számos település tartozik a vonzáskörzetébe. A közel 45 000 főt számláló városban élő lakosok közt sok a fiatal, többgyermekes család, ahol az édesanyák a gyermekvállalást megelőzően aktív munkavállalók voltak.

Sormás Nagykanizsával szomszédos település, tőle délnyugatra fekszik öt kilométerre. Határa igen nagy, zömében sík, kisebb részben dombos.

Újudvar község Zala vármegyében, a Nagykanizsai járásban, a Zalai-dombságban, a Zalaapáti-hát területén fekszik.

Fűzvölgy község Zala vármegyében található, területileg besorolva a Nagykanizsai járás és a Nagykanizsai kistérség részeként.

Magyarszentmiklós Nagykanizsától 13 kilométerre, közvetlenül a 74-es főút mellett, a város északnyugati szomszédságában fekszik.

Galambok Nagykanizsától 12 kilométerre északkeletre, a 7-es főút mellett található.

Intézményünk elsősorban azoknak az édesanyáknak – rajtuk keresztül a családjaiknak – próbál segítséget nyújtani, akik szeretnének visszatérni a munka világába, és ehhez gyermekük napközbeni ellátására van szükségük.

A szolgáltatás célja, alapelvei, feladatai

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és gondozás a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik.

A Napraforgó Bölcsőde Szakmai Programját „A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma figyelembevételével dolgoztuk ki.

Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig intézményünk szakmai önállóságát, a családok és a fenntartó elvárásaihoz, valamint a helyi lehetőségekhez való igazodást.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak.

Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

- A bölcsődei nevelés-gondozás célja

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

- A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

➤ A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

➤ A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A

bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas szintér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására.

Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

➤ **A családi nevelés elsődleges tisztelete**

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

➤ **A kisgyermeki személyiség tisztelete**

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával.

Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

➤ **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe**

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

➤ **A biztonság és a stabilitás megteremtése**

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és

helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetsszerűleg magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

➤ Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

➤ Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása.

A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

➤ Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit.

A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

➤ A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

- A bölcsődei nevelés feladatai

➤ A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkorai fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

➤ Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív

tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhygiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermek esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás szoba.

➤ Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

➤ A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

- A nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

➤ Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye.

A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció.

A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre gondozásra jogosult gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

➤ Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérrettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

➤ Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást.

A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti.

A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

➤ Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszó helyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll

rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

➤ **Mondóka, ének**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés.

A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek.

Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

➤ **Vers, mese**

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre.

A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

➤ **Alkotó tevékenységek**

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

➤ **Egyéb tevékenységek**

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat.

Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

- A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

➤ A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor.

A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

➤ Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

➤ Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

➤ Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

➤ A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplő bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

➤ Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

➤ Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, szórólapok lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

➤ Bölcsőde nyitogató

Intézményünk a bölcsőde nyitogatót a bölcsődébe való jelentkezés előtt szervezi meg. Célja, lehetővé tenni a bölcsődével való ismerkedést, segíteni a bölcsődeválasztást. Programunkra azokat a kisgyermekes családokat várjuk, akik érdeklődnek az intézményünk

íránt, illetve akik a következő nevelési évben gyermeküket intézményünk gondjaira szeretnék bízni.

➤ **Nyílt napok, programok**

Fontosnak tartjuk, hogy a családok közös élményeket szerezhessenek gyermekeikkel a bölcsőde falain belül. A bölcsődei élet közösségi, támogató funkcióját kihasználva, évről-évre rendezünk családi délelőtti, délutáni, nyílt napokat, segítve ezzel a családi nevelést. E programokkal célunk minél nyitottabbá válni, a családok igényeihez igazodó olyan többlet lehetőségeket biztosítani, mely mindamellett, hogy erősíteni tudja a bölcsőde-család kapcsolatát, megerősíti a szülőket a szülői kompetenciák megélésében. Szeretnénk példát mutatni a nevelés, - gondozás, valamint a szokáskialakítás terén és egyben szeretnénk ötleteket adni a kisgyermekkel való szabadidő hasznos eltöltésére is.

Lehetőség szerint olyan programokat tervezünk, mely mintakövetésre ösztönzi a szülőket, s egybe az egészséges életmódra is felhívja a figyelmet. Az alkotótevékenység örömforrást jelent a gyermek életében, lehetőséget nyújt a közös, együttes élmények átélésére. Segíti az érzelmek feldolgozását, annak kifejezését, a környezettel való kommunikációt. Mivel fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermek egy-egy tevékenység aktív résztvevőjévé váljon, ismeretet, tapasztalatot gyűjtsön, ezért a kiscsoportos programokat részesítjük előnyben.

- **A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei**

➤ **„Saját kisgyermeknevelő” - rendszer**

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő” - rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő” - rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

➤ **Gyermekcsoportok szervezése**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott.

Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár.

Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak.

A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

➤ **Tárgyi feltételek**

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet - a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Az intézmény korszerű tárgyi feltételeinek biztosítására évente fejlesztési, karbantartási tervet készítettünk, valamint figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket, illetve építünk a tagbölcsődék önálló alapítványainak támogatására.

➤ **Napirend**

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő” -

rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

- A csoportbeosztás alapelvei

Bölcsődénkben homogén csoportok szervezését tartjuk elfogadhatónak. A vegyes életkorú csoportokban a gyermekek életkori különbsége 12-24 hónap is lehet, ezért a szeptemberi csoport összeállításánál ezt a csoportformát kerüljük, mert bölcsődés korban néhány hónapnyi életkori eltérés is jelentős napirendi különbséggel jár.

A kisebb létszámban jelen lévő gyermekcsoportnak többféle igényéről kell lemondania (pl. nyugodt alvás, játék lehetősége). Az idősebb gyermek játékkészlete biztonsági szempontok miatt szűkülhet le, ugyanígy a játszó tere is.

- Az életkor összehasonlításnál minden gyermeknél az új gondozási év kezdetét vesszük figyelembe.
- A felvételnél a szülők kérését a kisgyermeknevelő választásban – amennyiben a szakmai alapelvekkel nem ellentétes – figyelembe vesszük, hiszen a kérés teljesítése a bizalom kialakulásában első lépés lehet.
- Törekszünk arra, hogy az együtt induló csoportok együtt is maradjanak az óvodás korig (hely állandóság, felmenőrendszer, saját kisgyermeknevelő).
- A kisgyermeknevelői állandóság biztosítása miatt nyugdíjba készülő kisgyermeknevelő nem kap csecsemőkorú gyermekeket.
- Törekszünk a nemek hasonló arányára a csoportbeosztásnál.
- A csoportbeosztás tervezetét a bölcsődevezető készíti el a fenti szempontok figyelembe vételével.
- A soron kívül felvételre kerülő gyermekek esetében törekszünk a fenti szempontok alapján a legmegfelelőbb csoportszoba kiválasztására, aminek csak a feltöltöttség miatt nem lehet megfelelni.

- Szakmai dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyszerűség (objektivitás),
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
- hitelesség,
- az árnyaltság,
- a rendszeresség, illetve a folyamatosság.

A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek, és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel kell lenni a kisgyermek fokozott biztonságigényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága).

A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek meg kell mutatni. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kell venni.

- A kisgyermeknevelők által vezetett kötelező dokumentumok és azok tartalmi jellemzői

A dokumentáció képet ad a kisgyermeknevelő szakmai ismeretéről, lelkiismeretes munkájáról. Jelentősége abban is megnyilvánul, hogy a gyermek fejlődésének regisztrálása közben a szakmai igényességet is emelheti, hiányzó ismeretek pótlására ösztönöz.

- Csoportnapló
- Gyermek fejlődési dokumentáció
- Családi füzet
- Feljegyzés a családlátogatásról és a beszoktatás folyamatáról
- Fejlődési napló

A dokumentáció egyes elemei nem térhetnek el egymástól, reális képet kell, hogy adjanak a gyermek fejlődéséről.

Mindig csak tényként szabad megjegyezni, ha valamit a gyermek még nem tud, nem szívesen végez, nem lehet elmarasztalni, hibaként közölni, hiszen bölcsődei nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

- A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel,
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is,
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára,
- környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben,
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel,
- a gyermekek többsége szobatiszta.

- Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését.

Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

Meghatározó jelentőségű az óvodákkal való kapcsolattartás. Fő célunk a bölcsődés gyermekek óvodai beilleszkedésének segítése, a két korai nevelő-gondozó intézmény munkájának kölcsönös megismerése. Az óvodai beíratások előtt lehetőséget adunk az óvodák képviselőinek, hogy bemutassák saját intézményüket ezzel is segítséget nyújtva az óvodaválasztás előtt álló családoknak.

Az óvodai jelentkezések után az óvodapedagógusok a bölcsődei csoportokban látogathatják meg a leendő óvodásaikat és közös játék alkalmával ismerkedhetnek meg a gyermekekkel. Az óvodás gyermekek szívesen látogatnak vissza a bölcsődénkbe és kedves műsoraikkal színesítik rendezvényeinket. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges. Intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint egyéb ügyekben rendszeresen kapcsolatot tart fenn más intézményekkel, és napi munkakapcsolat köti egyéb szervezetekhez:

- Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata
- a Humán Osztály
- a Gazdálkodási Osztály
- a Nagykanizsa - Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zrt.
- Magyar Államkincstár
- Nagykanizsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya
- a gyermekek egészségügyi ellátásáról gondoskodó intézmények
- a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- a Nagykanizsai Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- a Családok Átmeneti Otthona
- közoktatási intézmények, közművelődési intézmények
- az intézményt támogató alapítványok

Intézményünk és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

A biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége. A gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek a játszócsoport, az időszakos gyermekfelügyelet, a gyermekhotel, a nevelési tanácsadás, a játék- és eszközkölcsonzés. Mindezeket bármely család igénybe veheti.

A kisgyermek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit. A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel intézményünk rendelkezik. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe vesszük a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását.

- Időszakos gyermekfelügyelet
- Játszócs csoport

A fent említett kiegészítő szolgáltatások a tagbölcsődénk teljes feltöltöttsége esetén a családok számára nem elérhető.

A szolgáltatások térítési díját az intézményt fenntartó Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata állapítja meg.

- Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, gondozása, fejlesztése

Bölcsődei ellátás keretében sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. Ha a bölcsőde sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a gyermek gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

A gyermekek szakszerű ellátása érdekében együttműködünk a gyermekek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel. A szakemberek a bölcsődében heti rendszerességgel fejlesztik a rászoruló gyermekeket. A bölcsődei keretek között nyújtott segítség a szülők munkába való zökkenőmentes visszajutását segíti, míg a gyermekeknek a legkorábbi életkortól kezdődően biztosítja a harmonikus fejlődésükhöz szükséges támogatást.

- Fejlesztési feladatok

- Rögzített játszótéri eszközök mennyiségének fejlesztése, telepítése.
- Az udvar területének teljes felújítása – térkövezés, homokozók állapotának javítása, árnyékolás megoldása, telepített fa játékok mennyiségének növelése.
- A télikert fejlesztése, használhatóvá tétele.

- A bölcsőde önálló alapítványa

A Napraforgó Bölcsődéért Alapítvány

- Alapítás ideje: 2007.
- Számlaszáma: 74000559-10000379

Az alapítvány célja: A Napraforgó Bölcsődében folyó nevelő-gondozó munka személyi és tárgyi, valamint szakmai feltételeinek megteremtése, megőrzése, támogatása, a gyermekek egészséges testi és szellemi fejlődését elősegítő feltételek és módszerek megteremtése, bevezetése, bölcsődei programok szervezése, a bölcsődei környezet esztétikusabbá tétele.

A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A tagbölcsődébe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a szülő/ törvényes képviselő terjeszthet elő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy háziorvos

- a család és gyermekjóléti szolgálat
- gyámhatóság is kezdeményezheti.

Amennyiben a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, a gyámhatóság az ellátás kötelező igénybevételét elrendelheti.

A bölcsődébe azon szülők gyermeke vehető fel és gondozható, akinek bejelentett lakóhelye, vagy életvitelszerű tartózkodási helye:

- Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területén
- Sormás Község közigazgatási területén
- Újudvar Község közigazgatási területén
- Füzvölgy Község közigazgatási területén
- Magyarszentmiklós Község közigazgatási területén
- Galambok Község közigazgatási területén

A gyermekek felvételének rendjére az intézmény hatályos Felvételi Szabályzata ad részletes iránymutatást.

Az alkalmazotti közösségek és jogaik, és a szülői szervezetek

A közalkalmazotti tanács

A részvételi jogokat a munkáltatóval közalkalmazotti jogviszonyban álló közalkalmazottak közössége nevében az általuk közvetlenül választott közalkalmazotti tanács, illetve közalkalmazotti képviselő gyakorolja. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 14. § (1) bekezdése értelmében közalkalmazotti tanácsot kell választani minden olyan munkáltatónál, ahol a közalkalmazottak létszáma a 15 főt eléri.

A közalkalmazotti tanács, mint a közalkalmazotti részvételi jog gyakorlásának szervezeti formája elsősorban a közalkalmazottak jóléti, szociális érdekeivel összefüggő kérdésekben játszik jelentős szerepet.

A munkáltató legalább félévente köteles tájékoztatni a közalkalmazotti tanácsot a rész munkaidős és a határozott időre szóló foglalkoztatás helyzetének alakulásáról.

Érdek-képviselési Fórum

Az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban résztvevők érdekvédelmét szolgáló érdek-képviselési fórum megalakításának és működésének - jogszabályban meghatározottak

szerint kialakított - szabályait. A gyermek szülője/ törvényes képviselője, panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviselési fórumánál:

- a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- b) a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- c) a 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselési fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a gyermek, illetve fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselési fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A szakdolgozók kötelező továbbképzése

A szakdolgozók kötelező továbbképzésének szervezése a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozása alapján történik.

Az intézmény hosszú és rövidtávú továbbképzési tervet készít. A hosszú távú továbbképzési terv a 4 éves időszak továbbképzési tervét foglalja magába a továbbképzésre kötelezett szakdolgozók körében. A hosszú távú továbbképzési terv alapján készülnek az éves továbbképzési tervek, melyek az alábbiakat tartalmazzák:

- a tárgyévben továbbképzésben részt vevők várható számát, munkakörük és a várható távolléti idő feltüntetésével,
- a továbbképzésben részt vevők helyettesítésére vonatkozó tervet,
- a továbbképzésre fordítható források megjelölését és felosztását,
- a továbbképzési kötelezettségüket teljesítők számát.

A továbbképzés nyilvántartása a 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet szabályozása alapján történik.

Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

A bölcsőde szolgáltatásairól az alábbi módokon tájékozódhatnak a szolgáltatást igénybe venni szándékozók:

- Bölcsőde nyitogató alkalmával személyesen

- Az intézmény tájékoztató füzetéből
- Az intézményvezetőtől és a tagbölcsőde-vezetőtől személyesen
- Az intézmény honlapján <https://bolcsode-nagykanizsa.hu>

12. A Manóvár Bölcsőde Szakmai programja

Az intézmény adatai

A Tagintézmény neve: Manóvár Bölcsőde

Címe: 8800 Nagykanizsa, Corvin u.2/a.

E-mail:manovar@bolcsode-nagykanizsa.hu

Az intézmény fenntartója: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata

székhelye: 8800 Nagykanizsa, Erzsébet tér 7.

A működést engedélyező szerv két évente hatósági ellenőrzést folytat le, hogy az intézmény a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e. A bölcsődék egészségügyi tevékenysége tekintetében a hatósági ellenőrzést a népegészségügyi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal végzi.

Az intézmény ellátási területe: Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területe

Sormás Község közigazgatási területe

Újudvar Község közigazgatási területe

Fűzvölgy Község közigazgatási területe

Magyarszentmiklós Község közigazgatási területe

Galambok Község közigazgatási területe

Az intézmény bemutatása (ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői)

- Intézmény bemutatása

A Manóvár Bölcsőde 2022-ben a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde ötödik tagintézményeként került átadásra, mely a város északi részén, a Corvin lakótelepen működik. A pályázati forrásoknak köszönhetően a korábban bölcsődeként és idősklubként

is használt épületegyüttes mára a 21. századi igényeket teljes mértékben kielégítő, a modern kor vívmányait magáénak tudó bölcsődévé vált. A 24 gyermek ellátására alkalmas tagintézmény a forgalmas útvonaltól távol, de a lakótelep frekventált helyén, a Hétszínvirág Óvoda közvetlen szomszédságában található. Az intézmény tömegközlekedési eszközzel, gépjárművel egyaránt könnyen megközelíthető, a parkolási lehetőség a bölcsőde közelében biztosított. A városnak ezen a részén ez az egy bölcsőde található, amely hiánypótló szolgáltatást biztosít a környezetében lévő lakótelepen, családi házas övezetben, és vidéki falvakban élő családok számára. A bölcsőde heti öt napos munkarendben működik, a nyitvatartási ideje hétfőtől-péntekig 6,30-17,30 óra.

A bölcsőde egy egységből, azaz kettő egymással összenyitható csoportszobából áll, mely csoportokat fantázianevekkel különböztettünk meg egymástól:

- Katica csoport
- Pillangó csoport

A csoportokból a fürdőszoba és a folyosó egyaránt elérhető. A családok az épületbe lépve egy babakocsitárolón, gyermeköltözőn keresztül haladva érik el a felnőtt (mozgáskorlátozott) WC-t, a gyermekek fürdőszobáját és a Katica csoportot. Az épület frekventált helye a belső közlekedő folyosó, mely közvetlen kapcsolatot biztosít a tornaszobához, melegítőkonyhához, felnőtt ebédlőhöz, WC-hez, öltözőhöz és tároló helyiségekhez egyaránt. Erről a folyosóról lehet megközelíteni a bölcsődevezető irodáját, mely egy mobil ajtó segítségével nagyméretű tárgyalóteremmé/előadóteremmé alakítható át. A folyosón tovább haladva a bölcsőde mosodáját és a vasalóhelyiségét érhetjük el. Az épület északi oldalán található a főbejárat, ahol a folyosó mindkét oldalán egy-egy tárolóhelyiség kapott helyet, az egyik vegyiraktárként, míg a másik hulladéktárolóként funkcionál. A főbejárat speciális kialakítása teszi lehetővé az ételszállítást, hiszen a gyermekek étkeztetését a Napraforgó Bölcsőde főzőkonyhája biztosítja. A konyhában vízlágyító és kettő darab mosogatógép került beszerelésre.

A bölcsőde egésze energetikai korszerűsítésen esett át, így a külső szigetelés, a modern nyílászárók, a klimatizált helyiségek biztosítják az épületben a megfelelő hőmérsékletet. Az épületre napelemek kerültek felhelyezésre, az egész épület megújuló energiákkal ellátott. A tűzbiztonsági szabályoknak megfelelően a főbejárat ajtók pánikajtóként funkcionálnak. Az akadálymentes közlekedők csúszásmentes, szilárd és könnyen tisztán tartható burkolattal, burkolatai vezetősávval kerültek kialakításra.

A csoportszobákból egy öntött gumiburkolattal, árnyékolástechnikával, mozgásérzékelő lámpával ellátott teraszon át vezet az út a játszóudvarra. A bölcsőde és az óvoda udvara

kerítéssel jól elkülönülnek egymástól. Az udvaron ütésálló gumitéglával szegélyezett homokozó, mobil játékeszközök biztosítják a szabad mozgás lehetőségét. Meleg, napos időben, a játszóudvar fűvesített részén, a fák húst adó árnyékában tevékenykedhetnek a gyermekek, míg a párapu a felfrissülést biztosítja részükre.

Az udvar különálló elkerített részén akadálymentes parkoló és nagyméretű játéktároló került kialakításra.

Humánerőforrás /személyi feltételrendszer

A bölcsődében az engedélyezett dolgozói státusz 7 fő, ebből a teljes munkaidőben foglalkoztatott szakmai dolgozói létszám 7 fő.

Személyi állomány a létszám és végzettség alapján

A szakmai protokollnak megfelelően a személyi állandóságot a „saját kisgyermeknevelő” - rendszer biztosítja a gyermekek részére. Ez akkor valósul meg, ha a kisgyermeknevelő személye a kisgyermek bölcsődébe kerülésétől kezdődően, egészen az óvodába való menetelégig a lehetőségekhez mérten változatlan marad. Egy csoportszobában kettő kisgyermeknevelő dolgozik váltott a műszakban, a helyettesítési feladatokat a bölcsődevezető látja el a vezetői munkakörének betöltése mellett. A dolgozók /kisgyermeknevelők, bölcsődei dajkák/, a törvényileg meghatározott szakvégzettséggel rendelkeznek.

A nevelők részére a szakmai továbbképzések, családlátogatások, szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, szülőkkel történő egyéni beszélgetések, felkészülés a foglalkozásokra, illetve nevelői feladatokra, programok megvalósulása, a kötött munkaidő és a törvényes munkaidőkeret között történik. A kisgyermeknevelőnek a kötött munkaidejét /napi hét órát/, a gyermekekkel való közvetlen, a teljes bölcsődei életet magába foglaló tevékenységre kell fordítania.

A kisgyermeknevelők munkáját kettő bölcsődei dajka segíti, akik a gyermekek felügyelete mellett a higiéniai, konyhai kisegítői munkát is ellátják. A kisgyermeknevelők és bölcsődei dajkák heti váltásban, heti körforgásban dolgoznak.

A kisgyermeknevelők szakmai, módszertani pedagógiai munkáját intézményi szinten a szaktanácsadó segíti.

Az ételmezéssel kapcsolatos feladatokat dietetikus/ ételmezésvezető koordinálja a HACCP előírások szigorú betartása mellett.

A bölcsőde karbantartási feladatait szükség szerint az intézményben dolgozó karbantartók látják el.

Munkakör	Létszám
Bölcsődevezető/kisgyermeknevelő	1
Kisgyermeknevelő	4
Bölcsődei dajka	2

Munkaidő/munkarend

Munkakör	Heti munkaidő	Munkarend
Bölcsődevezető	40 óra	8:00-16:00
Kisgyermeknevelő	35 + 5 óra	heti váltásban 6:30-13:30 7:30-14:30 9:00-16:00 9:30-16:30
Bölcsődei dajka	40 óra	heti váltásban 6:30-14:30 9:30-17:30

A kisgyermeknevelő fő feladatai

Szakmai programunkban nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekközpontú nevelésnek, a bölcsőde-család kapcsolatának erősítésének. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, melyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A nevelés során elsődleges szempont a gyermek teljes elfogadása, tisztelete, a gyermekről való gondoskodásnak a türelemtől, toleranciáról kell szólnia. A szeretetteljes, családias légkör támogatja a gyermek érzelmi fejlődését, a biztonságot jelentő kapcsolat kialakítását, a támogató-bátorító nevelői magatartása pedig a gyermek megerősítését szolgálja. A napi tevékenység a gyermek igényére, belső motivációjára épít oly módon, hogy változatos, színes élménylehetőségeket kínál, melyek által alkothat, létrehozhat, tapasztalhat.

Kisgyermeknevelőként a legfontosabb feladtunk, hogy a gyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz.

További feladatunk még, hogy a kora gyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytassunk. Törekednünk kell arra, hogy bölcsődénk szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként, hozzájáruljon a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A tárgyi feltételek bemutatása

A felújításnak köszönhetően intézményünk egy kiemelten korszerű, a kor minden elvárásának megfelelő bölcsőde lett. Az épület a legmodernebb fűtési rendszerrel rendelkezik, a geotermikus energia felhasználását napelemek segítik, illetve padlófűtés biztosítja a megfelelő hőmérsékletet. Csoportonként külön klíma lett beszerelve, a termek világosak, jól tisztítható padlóburkolattal lettek ellátva. A bölcsőde bútorzata, színvilága, a kisgyermekek igényeihez igazodik. A bútorok kiválasztásánál a balesetek elkerülése, a könnyű tisztíthatóság, és az esztétikai megjelenés kívánalmainak való megfeleltetés került előtérbe. A szobák elrendezésekor nagy hangsúlyt fektettünk a játszószarkok (baba, fodrász, konyha, pihenősarok) kialakítására, s arra, minden tevékenységformához legyen megfelelő játékkészlet, melyek színe, formája, nagysága felkeltheti a gyermekek érdeklődését. A pihenősarkok kialakítása a nyugodt játékot, pihenést teszi lehetővé, míg a nyitott polcokon elhelyezett játékok a gyermekek szabad játékválasztásának lehetőségét biztosítják.

Munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk a környezettudatos szemlélet kialakítására, annak megvalósítására. Az udvaron kialakított kettő magaságyásban a gyermekek bevonásával gyógynövényeket, fűszer-, zöldségfélét ültetünk, a megtermelt zöldségfélét a gyermekek a gyümölcs és zöldségnap keretében elfogyaszthatják.

Játékkészlet

A játékok kiválasztásánál figyelembe vesszük az egészségügyi és pedagógiai szempontokat, a gyermekek életkorát, fejlettségét.

Egészségügyi szempontok:

- könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen
- balesetet ne okozzon
- ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira
- éles sarkai ne legyenek
- ne legyen túl nehéz
- csecsemő és tipegő korban ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen

Pedagógiai szempontok:

- minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánzó-szerepjáték, mozgásfejlesztő játék stb.)
- a játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését
- több fajta lehetőségre lehessen felhasználni
- legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok

Játékválasztásnál szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba). Kivitelezése igényes legyen. A fokozott igénybevételnek megfeleljen.

Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatók, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékgénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak. A játékok nyitott polcokon, a gyermekek számára elérhető magasságban (tárolóedényekben: vödrökben, kosarakban, dobozban, tálakban) vannak elhelyezve.

A szobákban kialakításra került: babasarok, konyha, fodrászsarok, illetve konstruálásra, manipulációra, mozgásra alkalmas hely. A kognitív képességek fejlesztésére, alkotó tevékenységekre a feltétel biztosított: kirakók, puzzle-k, dominó, rajzlap, zsírkréta, színes gyurma. Minden csoportban a nagymozgásra, mozgásfejlesztésre alkalmas eszközök is megtalálhatók, illetve a tornaszoba a csoportok rendelkezésére áll. A játékokat heti, szükség szerint napi rendszerességgel fertőtleníjtük.

A helyiségek díszítésénél törekszünk az esztétikus környezet kialakítására, a természetes alapanyagok felhasználására. Az évszakoknak, ünnepeknek megfelelően ízlésesen dekoráljuk a csoportokat.

Gyermekfürdőszoba

A tágas, világos fürdőszoba mindkét csoportszobához közvetlenül kapcsolódik. Felszerelése a gyermekek korához és fejlettségéhez igazodik, biztosítva ezzel gyermekek

önállósági törekvéseinek kibontakoztatását. A fürdőszobában a gyermeklétszámnak megfelelő kisméretű WC, beépített zuhanytálca, gyermekmosdó, mindegyik felett tükör, törölközőtartó (pohártar és fésű tartó), pelenkázó szekrény található.

Gyermeköltöző

Az átadó világos, színeiben harmonikusan illeszkedik a környezetéhez. A helyiségben a felnőttek részére kézmosási lehetőség biztosított, innen nyílik a felnőttek, mozgáskorlátozottak számára kialakított WC. A bútorok az előírásnak megfelelő paraméterekkel rendelkeznek, a kisgyermek részére jellel ellátott öltözőszekrényt, cipőtartót, a fiatalabb gyermekek öltöztetéséhez pelenkázóasztalt biztosítunk.

Babakocsi-tároló

A bölcsődébe érkezve először a babakocsi-tárolóba lehet belépni, mely kapcsolódik a gyermekek öltözőjéhez. A babakocsik biztonságos, az időjárás viszontagságaitól védett tárolása megoldott.

Tornaszoba

A kimondottan tágas, világos, klímával felszerelt tornaszoba a változatos mozgásformák kipróbálására nyújt lehetőséget. A nagymozgások mellett lehetőséget ad a testséma letapogatására, a térhez való alkalmazkodás mellett, az egyensúly és az ügyesség fejlesztésére, a harmonikus mozgás kialakítása. A napirendbe kényelmesen beillesztve, rossz idő esetén heti több alkalommal is látogathatja a modern, életkornak megfelelő mozgásfejlesztő eszközökkel berendezett tornaszobát a kisgyermeknevelő, a gondjaira bízott kisgyermekkel.

Táplálókonyha

A gyermekek optimális fejlődéséhez elengedhetetlen a megfelelő mennyiségű és minőségű táplálék, a korosztály tápanyagszükségletének megfelelően. Bölcsődénk az egészséges táplálkozást kiemelt fontosságúnak tartja, a gyermekek részére az étrendet a legkorszerűbb táplálási ajánlások figyelembevételével az élelemzésvezető készíti el. Az élelmezés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek-táplálási elveket figyelembe kell venni, úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- biztonságos, a higiénés követelményeknek megfelelő,

- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

A gyermekek napi négyszeri étkezését a Napraforgó Bölcsőde főzőkonyhája biztosítja, ahonnan napi kettő alkalommal szállítják a Manóvár Bölcsődébe az ételt. A reggeli, uzsonna és a tea a küldött alapanyagok felhasználásával a tálalókonyhán készül el. A mosogatási feladatok elvégzését mosogatógépek segítik.

Intézményünk a HACCP minőségbiztosítási rendszer alapján működik.

Mosoda

A bölcsőde által biztosított textíliák mosása a mosógépekkel és szárítógépekkel felszerelt mosodában történik, melyhez egy különálló vasaló helyiség, és ruhatároló tartozik.

Játszódudvar

Az egészséges életmód kialakításánál lényeges szempont, hogy elegendő időt biztosítsunk a gyermekeknek a szabad levegőn való aktív tevékenységeikre, melyekhez adottak a korosztályuknak megfelelő játékeszközök. Az időjárástól függően törekszünk arra, hogy minél több időt tartózkodjanak a gyermekek a friss levegőn. Ősztől tavaszig naponta egyszer (délelőtt), tavasztól őszig naponta kétszer (délelőtt, és uzsonna után) visszük ki levegőzni a kicsiket.

A játszódudvarunk tágas, szabad és biztonságos teret biztosít a játékre, mozgásra. A füves játszórész mellett árnyékolással ellátott, és ütésálló gumitéglával körülvett homokozó, vízpermetező, motorozásra, triciklizésre alkalmas út került kiépítésre. A szabad játékhoz biztosítjuk a motorokat, libikókákat, lábbal hajtható járműveket, a mobil mozgásfejlesztő eszközöket, a pihenéshez szükséges padokat, babaházat. Nyáron a napfénytől óvjuk a gyermekeinket, akik a fák, illetve a mobil és telepített napernyők árnyékában tudnak tevékenykedni.

Az udvaron a falikút segítségével a kézmosási lehetőség is biztosított a részükre.

Hagyományok, ünnepek

A sajátos arculat kialakításában fontos szerepe van a hagyományoknak. Az ünnepeket és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a bölcsőde életéből sem, hiszen játékos formában viselkedési formák, magatartási módok átadására van lehetőség, általuk megkülönböztethetővé válnak a hétköznapok és a jeles napok. A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert a szokások, hagyományok megtartása a kulturális örökség ápolását is jelentik, amelyre a korai életszakasztól kell szocializálnunk a

gyermeket. Ebben az életszakaszban csak az életközeli ünnepek és hagyományok ápolása lehet a cél, de fontos, hogy ezeknek a hagyományoknak talaja legyen a közösségben. Az ünnepek során nem szerepeltetjük a gyermekeket, a hangsúly mindig az ünnepre való készülődésen és az ünnep megélésén van.

Az ünnepek kiemelt jelentőséggel bírnak a kisgyermek életében, hiszen megerősítik bennük a hovatartozás és szeretet érzését, gazdagítják és megszínésítik a mindennapjaikat, s általuk megélhetik az együttlét örömét. Ezek a meghitt percek segítik szorosabbá fűzni a szülő - gyermek, a bölcsőde és család kapcsolatát is. A kisgyermek számára minden ünnep egyedi, egyszeri, az ismétlődő ünnep minden alkalommal más és más. Az ünnepek előtti „ráhangolódás” időszakában nagy jelentősége van az ünnepek hangulatát idéző játékoknak, énekeknek, mondókáknak, rövid meséknek. A csoportszobákat a kisgyermeknevelő a gyermekekkel együtt készített dekorációival díszíti fel.

A bölcsődei életben számos jeles napról megemlékezünk a gyermek születés - és névnapja mellett, melyeknek már hagyománya van a bölcsődei életben:

- A Mikulás meglátogatja, és megajándékozza a gyermekeket a bölcsődében
- Advent időszakában játszódelutánra invitáljuk a családokat
- A Farsang jegyében énekkel, tánccal búcsúztatjuk a telet
- Húsvét előtt nyusztisimogató, tojáskereső parti várja a gyermekeket
- Anyák napja alkalmából énekkel, apró ajándékkal köszöntjük az édesanyákat
- Vidám, játékos forgatag keretében kerül sor a Gyermeknap megünneplésére
- A nevelési év utolsó ünnepeként kis ajándékkal búcsúztatjuk az óvodába menő gyermekeinket

Fontos törekvésünk a természet szeretetére és megóvására nevelni a gyermekeinket, természetesen ez nem korlátozódhat csak egy-egy napra, ez a gondolkodásmód a mindennapok része kell, hogy legyen. Megemlékezünk az Állatok Világnapja mellett a Föld, Víz Világnapja és Madarak, -Fák Világnapjáról is.

- Az ellátási terület jellemzői

Nagykanizsa - Zala vármegye második legnagyobb városa - az ország délnyugati sarkában található a Kelet-Zalai dombság déli részén a kistérség gazdasági, kulturális és kereskedelmi központja. Járási központként számos település tartozik a vonzáskörzetébe. A közel 45 000

főút számláló városban élő lakosok közt sok a fiatal, többgyermekes család, ahol az édesanyák a gyermekvállalást megelőzően aktív munkavállalók voltak.

Sormás Nagykanizsával szomszédos település, tőle délnyugatra fekszik öt kilométerre. Határa igen nagy, zömében sík, kisebb részben dombos.

Újudvar község Zala vármegyében, a Nagykanizsai járásban, a Zalai-dombságban, a Zalaapáti-hát területén fekszik.

Fűzvölgy község Zala vármegyében található, területileg besorolva a Nagykanizsai járás és a Nagykanizsai kistérség részeként.

Magyarszentmiklós Nagykanizsától 13 kilométerre, közvetlenül a 74-es főút mellett, a város északnyugati szomszédságában fekszik.

Galambok Nagykanizsától 12 kilométerre északkeletre, a 7-es főút mellett található.

Intézményünk elsősorban azoknak az édesanyáknak – rajtuk keresztül a családjaiknak – próbál segítséget nyújtani, akik szeretnének visszatérni a munka világába, és ehhez gyermekük napközbeni ellátására van szükségük.

A szolgáltatás célja, alapelvei, feladatai

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthonot nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és gondozás a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik.

A Manóvár Bölcsőde Szakmai Programját „A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma figyelembevételével dolgoztuk ki.

Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig intézményünk szakmai önállóságát, a családok és a fenntartó elvárásaihoz, valamint a helyi lehetőségekhez való igazodást.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

- A bölcsődei nevelés-gondozás célja

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

- A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

➤ A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

➤ **A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása**

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

➤ **A családi nevelés elsődleges tisztelete**

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

➤ **A kisgyermeki személyiség tisztelete**

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával.

Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

➤ **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe**

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

➤ **A biztonság és a stabilitás megteremtése**

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

➤ Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

➤ Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása.

A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

➤ Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek

kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

➤ **A gyermeki kompetenciakészítés támogatása**

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

- **A bölcsődei nevelés feladatai**

➤ **A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

➤ **Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása**

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermek esetében korrektív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás szoba.

➤ **Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése**

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását.

A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

➤ A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismereteket nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

- A nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

➤ Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye.

A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció.

A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre gondozásra

jogosult gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkor tanulása nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

➤ Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel.

A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

➤ Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrása a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

➤ **Mozgás**

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarkok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

➤ **Mondóka, ének**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek.

Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben,

szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

➤ **Vers, mese**

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre.

A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége.

A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

➤ **Alkotó tevékenységek**

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

➤ **Egyéb tevékenységek**

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi

süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együtteségnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat.

Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

- A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

➤ A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

➤ Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

➤ Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor.

Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

➤ Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

➤ A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéssztereotípák bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

➤ Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

➤ Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, szórólapok, lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

➤ **Bölcsőde nyitogató**

Intézményünk a bölcsőde nyitogatót a bölcsődébe való jelentkezés előtt szervezi meg. Célja, lehetővé tenni a bölcsődével való ismerkedést, segíteni a bölcsődeválasztást. Programunkra azokat a kisgyermekes családokat várjuk, akik érdeklődnek az intézményünk iránt, illetve akik a következő nevelési évben gyermeküket intézményünk gondjaira szeretnék bízni.

➤ **Nyílt napok, programok**

A közös programok a bölcsőde és a családok kapcsolatát erősítik, ezáltal a két nevelési szintér közelíteni tud egymáshoz. A programok tervezésekor és szervezésekor fontos szempont, hogy a szülők igényeihez igazodjon. Sok fajtája lehet: előadás szakemberekkel, adventi készülődés, délutáni együtt játszás, éneklés, stb.

A programokon való részvétel során a szülőknek lehetősége van arra, hogy betekintést nyerjenek a gyermekeik mindennapjaira, és láthassák a nevelők példamutató munkáját.

- Gyermeknap
- Adventi játszódelután
- Énekes, mondókás együtt játszás – népi énekek, játékok megjelenítésével
- Mozgásos játék
- Kóstolgotó

- **A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei**

➤ **„Saját kisgyermeknevelő” - rendszer**

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő” - rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő” - rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

➤ **Gyermeccsoportok szervezése**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermeccsoport létszáma jogszabály által meghatározott.

Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermeccsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

➤ **Tárgyi feltételek**

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet - a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Az intézmény korszerű tárgyi feltételeinek biztosítására évente fejlesztési, karbantartási tervet készítünk, valamint figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket, illetve építünk a tagbölcsődék önálló alapítványainak támogatására.

➤ **Napirend**

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma

is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő” - rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

- A csoportbeosztás alapelvei

Bölcsődénkben homogén csoportok szervezését tartjuk elfogadhatónak. A vegyes életkorú csoportokban a gyermekek életkori különbsége 12-24 hónap is lehet, ezért a szeptemberi csoport összeállításánál ezt a csoportformát kerüljük, mert bölcsődés korban néhány hónapnyi életkori eltérés is jelentős napirendi különbséggel jár.

A kisebb létszámban jelen lévő gyermekcsoportnak többféle igényéről kell lemondania (pl. nyugodt alvás, játék lehetősége). Az idősebb gyermek játékkészlete biztonsági szempontok miatt szűkülhet le, ugyanígy a játszó tere is.

- Az életkor összehasonlításnál minden gyermeknél az új gondozási év kezdetét vesszük figyelembe.
- A felvételnél a szülők kérését a kisgyermeknevelő választásban – amennyiben a szakmai alapelvekkel nem ellentétes – figyelembe vesszük, hiszen a kérés teljesítése a bizalom kialakulásában első lépés lehet.
- Törekszünk arra, hogy az együtt induló csoportok együtt is maradjanak az óvodás korig (hely állandóság, felmenőrendszer, saját kisgyermeknevelő).
- A kisgyermeknevelői állandóság biztosítása miatt nyugdíjba készülő kisgyermeknevelő nem kap csecsemőkorú gyermekeket.
- Törekszünk a nemek hasonló arányára a csoportbeosztásnál.
- A csoportbeosztás tervezetét a bölcsődevezető készíti el a fenti szempontok figyelembevételével.
- A soron kívül felvételre kerülő gyermekek esetében törekszünk a fenti szempontok alapján a legmegfelelőbb csoportszoba kiválasztására, aminek csak a feltöltöttség miatt nem lehet megfelelni.

- Szakmai dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás),
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
- hitelesség,
- az árnyaltság,
- a rendszeresség, illetve a folyamatosság.

A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek, és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel kell lenni a kisgyermekek fokozott biztonságigényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága).

A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek meg kell mutatni. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebb menőkig figyelembe kell venni.

- A kisgyermeknevelők által vezetett kötelező dokumentumok és azok tartalmi jellemzői

A dokumentáció képet ad a kisgyermeknevelő szakmai ismeretéről, lelkiismeretes munkájáról. Jelentősége abban is megnyilvánul, hogy a gyermek fejlődésének regisztrálása közben a szakmai igényességet is emelheti, hiányzó ismeretek pótlására ösztönöz.

- Csoportnapló
- Gyermek fejlődési dokumentáció
- Családi füzet

A dokumentáció egyes elemei nem térhetnek el egymástól, reális képet kell, hogy adjanak a gyermek fejlődéséről.

Mindig csak tényként szabad megjegyezni, ha valamit a gyermek még nem tud, nem szívesen végez, nem lehet elmarasztalni, hibaként közölni, hiszen bölcsődei nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

- A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel,
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is,
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára,
- környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben,
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel,
- a gyermekek többsége szobatiszta.

- Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai

kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

Meghatározó jelentőségű az óvodákkal való kapcsolattartás. Fő célunk a bölcsődés gyermekek óvodai beilleszkedésének segítése, a két korai nevelő-gondozó intézmény munkájának kölcsönös megismerése.

Az óvodai beíratások előtt lehetőséget adunk az óvodák képviselőinek, hogy bemutassák saját intézményüket ezzel is segítséget nyújtva az óvodaválasztás előtt álló családoknak.

Az óvodai jelentkezések után az óvodapedagógusok a bölcsődei csoportokban látogathatják meg a leendő óvodásaikat és közös játék alkalmával ismerkedhetnek meg a gyermekekkel.

Az óvodás gyermekek szívesen látogatnak vissza a bölcsődénkbe és kedves műsoraikkal színesítik rendezvényeinket.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal a társintézményekkel, és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

Intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint egyéb ügyekben rendszeresen kapcsolatot tart fenn más intézményekkel, és napi munkakapcsolat köti egyéb szervezetekhez:

- Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata
- a Humán Osztály
- a Gazdálkodási Osztály
- a Nagykanizsa - Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zrt.
- Magyar Államkincstár
- Nagykanizsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya
- a gyermekek egészségügyi ellátásáról gondoskodó intézmények
- a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- a Nagykanizsai Család- és Gyermejkölési Szolgálat
- a Családok Átmeneti Otthona
- közoktatási intézmények, közművelődési intézmények
- az intézményt támogató alapítványok

Intézményünk és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

A biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége. A gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek a játszócsoport, az időszakos gyermekfelügyelet, a gyermekhotel, a nevelési tanácsadás, a játék- és eszközkölcsonzés. Mindezeket bármely család igénybe veheti.

A kisgyermek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit. A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel intézményünk rendelkezik. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe vesszük a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását.

- Időszakos gyermekfelügyelet
- Játszócsoporth

A fent említett kiegészítő szolgáltatások a tagbölcsődénk teljes feltöltöttsége esetén a családok számára nem elérhető.

A szolgáltatások térítési díját az intézményt fenntartó Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata állapítja meg.

- Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, gondozása, fejlesztése

Bölcsődei ellátás keretében sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. Ha a bölcsőde sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztés és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását

biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a gyermek gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

A gyermekek szakszerű ellátása érdekében együttműködünk a gyermekek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel. A szakemberek a bölcsődében heti rendszerességgel fejlesztik a rászoruló gyermekeket.

A bölcsődei keretek között nyújtott segítség a szülők munkába való zökkenőmentes visszajutását segíti, míg a gyermekeknek a legkorábbi életkortól kezdődően biztosítja a harmonikus fejlődésükhöz szükséges támogatást.

Manóvár Bölcsőde Egyesülete

- Az egyesület neve: Manóvár Egyesület
- Alapítás ideje: 2023.12.06.
- számlaszám: OTP Bank 11749091-20001632
- Adószám: 19373191-1-20

Az egyesület célja: a bölcsődében folyó szakmai munka támogatása anyagi hozzájárulással, illetve eszközök beszerzésével (udvari és csoportszobai játékkészlet bővítése, családi rendezvények lebonyolítása).

A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A tagbölcsődébe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a szülő/törvényes képviselő terjeszthet elő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy háziorvos
- a család és gyermekjóléti szolgálat
- gyámhatóság is kezdeményezheti.

Amennyiben a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, a gyámhatóság az ellátás kötelező igénybevételét elrendelheti.

A bölcsődébe azon szülők gyermeke vehető fel és gondozható, akinek bejelentett lakóhelye, vagy életvitelszerű tartózkodási helye:

- Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területén
- Sormás Község közigazgatási területén
- Újudvar Község közigazgatási területén
- Fűzvölgy Község közigazgatási területén
- Magyarszentmiklós Község közigazgatási területén
- Galambok Község közigazgatási területén

A gyermekek felvételének rendjére az intézmény hatályos Felvételi Szabályzata ad részletes iránymutatást.

Az alkalmazotti közösségek és jogaik, és a szülői szervezetek

A közalkalmazotti tanács

A részvételi jogokat a munkáltatóval közalkalmazotti jogviszonyban álló közalkalmazottak közössége nevében az általuk közvetlenül választott közalkalmazotti tanács, illetve közalkalmazotti képviselő gyakorolja. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 14. § (1) bekezdése értelmében közalkalmazotti tanácsot kell választani minden olyan munkáltatónál, ahol a közalkalmazottak létszáma a 15 főt eléri.

A közalkalmazotti tanács, mint a közalkalmazotti részvételi jog gyakorlásának szervezeti formája elsősorban a közalkalmazottak jóléti, szociális érdekeivel összefüggő kérdésekben játszik jelentős szerepet. A munkáltató legalább félévente köteles tájékoztatni a közalkalmazotti tanácsot a részmunkaidős és a határozott időre szóló foglalkoztatás helyzetének alakulásáról.

Érdek-képviseleti Fórum

Az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban résztülők érdekvédelmét szolgáló érdek-képviseleti fórum megalakításának és működésének - jogszabályban meghatározottak szerint kialakított - szabályait. A gyermek szülője/ törvényes képviselője, panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviseleti fórumánál:

- a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- b) a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- c) a 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a gyermek, illetve fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A szakdolgozók kötelező továbbképzése

A szakdolgozók kötelező továbbképzésének szervezése a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozása alapján történik.

Az intézmény hosszú és rövidtávú továbbképzési tervet készít.

A hosszú távú továbbképzési terv a 4 éves időszak továbbképzési tervét foglalja magába a továbbképzésre kötelezett szakdolgozók körében.

A hosszú távú továbbképzési terv alapján készülnek az éves továbbképzési tervek, melyek az alábbiakat tartalmazzák:

- a tárgyévben továbbképzésben részt vevők várható számát, munkakörük és a várható távolléti idő feltüntetésével,
- a továbbképzésben részt vevők helyettesítésére vonatkozó tervet,
- a továbbképzésre fordítható források megjelölését és felosztását,
- a továbbképzési kötelezettségüket teljesítők számát.

A továbbképzés nyilvántartása a 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet szabályozása alapján történik.

Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

A bölcsőde szolgáltatásairól az alábbi módokon tájékozódhatnak a szolgáltatást igénybe venni szándékozók:

- Bölcsőde nyitogató alkalmával személyesen
- Az intézmény tájékoztató füzetéből

- Az intézményvezetőtől és a tagbölcsőde-vezetőtől személyesen
- Az intézmény honlapján <https://bolcsode-nagykanizsa.hu>

Nagykanizsa,

Lukács Erika
intézményvezető

Mellékletek:

1. melléklet:

Megállapodás

2. melléklet:

Házirend

3. melléklet:

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Felvételi Szabályzata

4. melléklet:

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzata

5. melléklet:

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Érdekképviselői Fórum Működésének Szabályzata

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Szakmai Programját Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlésének Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottsága a..... (.....) határozatával hagyta jóvá.

Nagykanizsa,

dr. Schauta Marcell
Bizottság elnöke

Megállapodás

A megállapodás a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 32. § (5) bekezdése alapján létrejött egyrészről a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde (Nagykanizsa, Rózsa u. 7/a.) képviselőjében intézményvezető, másrészrőlszülő, törvényes képviselő (születési család és utóneve:....., születési helye, ideje:..... anyja születési család és utóneve:, neme:....., állampolgársága:....., bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállása:....., lakó- és tartózkodási helye:.....)..... nevű gyermekének bölcsődei elhelyezése tárgyában.

A gyermek személyazonosító adatai:

Családi és utóneve:

Születési család és utóneve:

Születési helye, ideje:

Anyja születési család és utóneve:

Neme:

Állampolgársága:

Bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállása:

Lakó- és tartózkodási helye:

A tagbölcsőde neve:

A bölcsődei gondozás kezdő időpontja:

Az ellátás időtartama: határozott:-ighatározatlan

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható, ha a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig, ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnél az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően:

- a) a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen
 - aa) a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
 - ab) a felszerelési jegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútort, egyéb eszközöket és felszerelést,
 - ac) a játéktevékenység feltételeit,
 - ad) a szabadban való tartózkodás feltételeit; és
 - b) a gyermek életkori szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést azzal, hogy

ba) az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszeri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a Házi rend megismerését,
- adaptációhoz szükséges időt, feltételeket, családlátogatást,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről (bővebb információkat az egyéni beszélgetések alkalmával),
- rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációkba,
- szülői értekezletet, szülőcsoportos beszélgetéseket,
- családi napokon való részvételt,
- tájékoztatók, étrendek megismerését.

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 21/2021. (VIII. 27.) önkormányzati rendelete a szociális szolgáltatásokról és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátásokról rendelkezései szerint az intézményi elhelyezésért gondozási díjat, az étkezésért étkezési térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei ellátás esetében az intézményi térítési díjat külön kell meghatározni a gyermek gondozására (nevelésére, nappali felügyeletére, a vele történő foglalkozásra) és a gyermekétkeztetésre. A bölcsődei gondozás személyi térítési díját az igénybe vett ellátási napok és az egy napra jutó gondozási díj szorzataként kell megállapítani.

A bölcsődei étkeztetés személyi térítési díját az intézményvezető az élelmezés általános forgalmi adóval növelt nyersanyagköltségének és az igénybe vett étkezések számának, valamint a Gyvt.-ben foglalt normatív kedvezmények figyelembevételével állapítja meg. A bölcsődei ellátásért fizetendő étkezési térítési díjakat a költségvetési intézményeknél folyó étkeztetés élelmezési nyersanyagnormáiról és a térítési díjak megállapításáról szóló helyi önkormányzati rendelete határozza meg.

A gyermekek védelméről és a gyámlügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/B. §-a értelmében az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani:

a) a bölcsődében ha

- aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
- ae) nevelésbe vették.

Az ingyenes bölcsődei gyermekétkeztetés igénybevételéről a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. mellékletén nyilatkozhat, amelyet a bölcsődevezetőtől kérhet. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 85. §-a értelmében az intézménynek a készpénzkímélő fizetési módot kell előnyben részesítenie.

Bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetén

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,
- b) a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,
- c) a három- vagy többgyermekes család gyermekének,
- d) az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek,
- e) a védelembe vett gyermek

gondozását térítésmentesen kell biztosítani. Ezekben az esetekben személyi térítési díj - a 21/B. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével - csak az étkezésért kérhető.

A térítési díjak beszedése az alábbi módon történik az intézményben:

- a csoportos beszedés minden hónap 9-10. napján történik, kivéve, ha az hétvégére esik, mert akkor az azt megelőző két munkanapon van a banki terhelés,
- a bankszámlával nem rendelkező gyermekek szülei a személyi térítési díjat banki befizetéssel, vagy netbankos átutalással teljesíthetik a tárgyhónap 10. napjáig,
- a hónap közben beiratkozó gyermekek szülei a személyi térítési díjat banki befizetéssel, vagy netbankos átutalással teljesíthetik legkésőbb a beiratkozást követő 8 munkanapon belül,
- a csoportos beszedés bármilyen okból történő nem teljesülése esetén a szülő a fizetési felszólítás kézhezvételétől számított 15 napon belül köteles a bölcsődei ellátás díját banki befizetéssel, vagy netbankos utalással teljesíteni,
- a bölcsődei ellátás személyi térítési díjának visszafizetése (kedvezmény időközbeni érvényesítése, bölcsődei ellátás megszűnése) szintén banki úton történik.

A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnik az ellátás:

- határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve a meghosszabbított időtartam - leteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével,
- a szülő/törvényes képviselő kérelmére,
- ha a szülő a bölcsődei házirendet ismételten súlyosan megsérti,
- ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

A szülő tudomásul veszi, hogy:

1. a bölcsődei házirendet betartja,
2. az intézményi térítési díjat megfizeti,
3. együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel,
4. a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő, törvényes képviselő panaszával az intézményvezetőhöz fordulhat. Ha a szülő, törvényes képviselő az intézmény vezetőjének meghozott döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

Nyilatkozom, hogy a Gyvt. 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatást megkaptam.

Nagykanizsa,

.....
szülő

ph.

.....
intézményvezető

.....
bölcsődevezető

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Megállapodását Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlésének Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottsága/2026. (....) határozatával hagyta jóvá.

Házirend

Az intézmény neve: Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde

címe: 8800 Nagykanizsa, Rózsa utca 7/a

telefonszáma: 06-93/314-340

email-címe: egyesített@bolcsode-nagykanizsa.hu

Tisztelt Szülők!

Szeretettel és tisztelettel köszöntjük Önöket intézményünkben! Az elkövetkezendő években közös lesz az örömünk és felelősségünk a gyermekek nevelése során. Ezért szeretnénk, ha kapcsolatunk a kölcsönös bizalomra és tiszteletre épülne, melyben valódi partnerek lehetünk.

Ezt támogatja a Házirend is, amelynek elkészítésénél a jogszabályi elvárásokat, az Önök igényeit, jogait és kötelezettségeit, valamint a gyermekek mindennekfelett álló érdekeit vettük figyelembe. Az intézményválasztással együtt a Szakmai programunkat és a Házirendünket is elfogadták.

Ezért kérjük, hogy az alábbiakban megfogalmazottakat figyelmesen olvassák el és partneri együttműködésünk, s a gyermek biztonsága, nyugalma érdekében törekedjenek a benne foglaltak betartására, alkalmazására.

1. A bölcsődében 20 hetes kortól 3 éves korig neveljük – gondozzuk a gyermekeket. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, a nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, felvételét a házi gyermekorvosa nem javasolja, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább nevelhető-gondozható a bölcsődében. A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt bölcsődei nevelésben, amelyben a hatodik életévét betölti.
2. A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek abban az esetben vehető fel a bölcsődébe, ha a sajátos nevelési igényét a szakértői bizottság szakértői véleményben megállapította. A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermeket próbaidővel lehet felvenni, amelynek letelte után a gyermekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport és a szülő közösen értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.
3. A bölcsőde hétfőtől-péntekig 6,30-17,30 óra között tart nyitva.
Kérjük a reggeli és délutáni érkezésnél vegyék figyelembe, hogy az étkezések időszakában (reggeli 8-8.30; ebéd 11.30-12.15; uzsonna 14.45-15.15), a gyermekek átvétele és kiadása nehezen megoldható, hiszen a kisgyermeknevelőnek az étkező gyermekekre kell figyelnie. Természetesen lehetőséget biztosítunk reggel a későbbi érkezésre, ebben az esetben azonban a gyermek reggeliztetését kérjük, otthon oldják meg.
4. Kérjük a szülőket, hogy reggel öltöztessék át a gyermeküket a saját játszóruhájába, és minden esetben gondoskodjanak a kézmosásról is. Kérjük, nyújtsanak tájékoztatást a kisgyermeknevelőnek a gyermek hogylétéről, a vele kapcsolatos otthoni eseményekről, esetenként az érte érkező a kisgyermeknevelő által nem ismert személyről. Az öltözőben minden gyereknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott, illetve a gyermek személyes

5. A gyermek délutáni távozásakor a kisgyermeknevelő beszámol a napi eseményekről, majd ismét a szülő öltözteti át a gyermekét az otthoni ruhába. Kérjük, a bölcsődében használt saját szennyezett ruhát vigyék haza, és gondoskodjanak cseréjéről, pótlásáról is az évszaknak megfelelően.
6. A gyermek hazaviteléről a nyitvatartási időn belül a szülők valamelyikének, a szülő által írásban meghatalmazott, vagy a kisgyermeknevelőnek előzetesen bemutatott felnőttnek kell gondoskodnia. Ittas felnőttnek (ittas szülőnek), 16 év alatti kiskorúnak, meghatalmazás nélküli idegen felnőttnek a kisgyermeknevelő nem adja ki a gyermeket! A gyermek hazaadását követően a szülő vagy az arra meghatalmazott személy felelős a gyermekért a bölcsőde területén is.
Kérjük a Szülőket, hogy a gyermekek testi épségének védelmében, a bölcsődébe érkezéskor, illetve távozásakor a bejáratú ajtók és kapuk zárására fokozottan figyeljenek.
7. A szülői felügyelet gyakorlásának kérdésessége esetén a bírósági határozatban foglaltakat kell mérvadónak tekintenünk. Kérjük, a szülői jogok gyakorlásáról, annak változásáról adjanak tájékoztatást a bölcsőde vezetőjének.
8. A bölcsődébe behozott értéktárgyakért (óra, ékszer stb.), valamint a közös helyiségben elhelyezett egyéb tárgyakért (babakocsi, ruhanemű, cipő, játék stb.) felelősséget nem tudunk vállalni, mert a helyiségek nyitottságát az érkezés-távozás időszakára biztosítanunk kell.
9. A gyermek által használt saját ruhaneműbe, cipőbe kérjük beírni a gyermek nevét vagy jelét, hogy ne lehessen összecserélni azokat.
10. Abban az esetben, ha a gyermek otthon belázasodik, illetve, ha fertőzés gyanúja tüneteket mutat (például napokig tartós erős, sűrű váladékos orrfolyás, elhúzódó, erőteljes ugató köhögés, köthártya-gyulladás, bőrkiütés, hányás, hasmenés), nem jöhet a bölcsődébe. Kérjük, hogy betegség esetén a visszaesés elkerülése miatt, a tünetek megszűnte után, gyógyultan hozzák gyermeküket újra közösségbe.
11. A családban előforduló fertőző megbetegedést kérjük jelezni a bölcsődében. Nem gondolható bölcsődében a fertőző beteg gyermek mindaddig, amíg a gyermekorvos szerint ez az állapota fennáll.
12. Amennyiben a gyermek nem rendelkezik az életkorához kötött kötelező védőoltások valamelyikével, jelzéssel élünk a gyermek háziorvosa és/vagy védőnője felé.
13. A bölcsődében történő megbetegedés esetén a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, amelyhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám. Ezt a családi füzetbe kérjük beírni. Kérjük azt is, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyét.
14. Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlésének a szociális szolgáltatásokról és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátásokról szóló 21/2021. (VIII. 27.) önkormányzati rendeletének rendelkezései szerint az intézményi elhelyezésért gondozási díjat, az étkezésért étkezési térítési díjat kell fizetni. A térítési díjak beszedése az alábbi módon történik az intézményben:
 - a csoportos beszedés minden hónap 9-10. napján történik, kivéve, ha az hétvégére esik, mert akkor az azt megelőző két munkanapon van a banki terhelés,
 - a bankszámlával nem rendelkező gyermekek szülei a személyi térítési díjat banki befizetéssel, vagy netbankos átutalással teljesíthetik a tárgy hónap 10. napjáig,
 - a hónap közben beiratkozó gyermekek szülei a személyi térítési díjat banki befizetéssel, vagy netbankos átutalással teljesíthetik legkésőbb a beiratkozást követő 8 munkanapon belül,

- a csoportos beszéd bármilyen okból történő nem teljesülése esetén a szülő a fizetési felszólítás kézhezvételétől számított 15 napon belül köteles a bölcsődei ellátás díját banki befizetéssel, vagy netbankos utalással teljesíteni,
 - a bölcsődei ellátás személyi térítési díjának visszafizetése (kedvezmény időközbeni érvényesítése, bölcsődei ellátás megszűnése) szintén banki úton történik.
15. Amennyiben a gyermekétkeztetést a gyermek betegsége, vagy más ok miatt nem veszi igénybe, a szülőnek/törvényes képviselőnek 24 órán belül jeleznie kell a távolmaradást és annak várható időtartamát, és azt is, a gyermek mikor veszi igénybe újra a gyermekétkeztetést.
 16. Ha a gyermek négy hétig folyamatosan távol marad a bölcsődétől, s ez idő alatt a szülő/törvényes képviselő nem él jelzéssel a hiányzás okáról és a visszatérés várható időpontjáról, úgy a gyermeket bölcsődéből kimaradtnak tekintjük. Amennyiben a szülő nem kéri gyermeke számára a bölcsődei ellátást, azt kérjük, haladéktalanul jelezze a bölcsődevezető felé, hogy az esetleges személyi térítési díj túlfizetést visszafizethessük. Ha a személyi térítési díjban hátralék keletkezik, azt haladéktalanul rendezni kell.
 17. A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a beszoktatás protokolljának megfelelően a csoportsobában tartózkodhat, de csak olyan tevékenységet folytathat, amely sem a saját, sem a többi gyermek gondozását nem zavarja. A csoportsobában való tartózkodás idejére kérjük a telefon használat mellőzését.
 18. A gyermekkel kapcsolatos észrevételeket, kérdéseket, problémákat a kisgyermeknevelőkkel egyéni beszélgetések alkalmával, valamint a családi füzetbe történő bejegyzéssel lehet megtenni, illetve a szülőértekezletek, egyéni beszélgetések alkalmával nyílik rá lehetőség. Évközben a bölcsődében bölcsőde nyitogatókat, szülőcsoportos beszélgetéseket szervezünk, a folyamatos kapcsolattartás és a gyermekek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából. Évközben a bölcsődék több a családokkal közös programot szerveznek a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének megismerése, és az abban való részvétel céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.
 19. A bölcsőde nyári zárásának időpontjáról február 15-ig tájékoztatást adunk. Azoknak a gyermekeknek, akiknek elhelyezéséről a szülők nem tudnak gondoskodni, igény szerint ügyeletet biztosítunk.
 20. Minden év április 21-én, a Bölcsődék Napján a bölcsőde nevelés nélküli munkanapot tart, de az erre irányuló szülői igény esetén ügyeletet biztosítunk.
 21. A bölcsődében Érdekképviselői Fórum működik, mely a gyermekek érdekeinek védelmét, képviseletét szolgálja és védi. Az 1997. évi XXXI. törvény 36.§ alapján a szülő panasszal fordulhat az Érdekképviselői Fórumhoz, a következő esetekben:
 - az intézményi jogviszony megsértése, különösen a személyiségi jogainak, kapcsolattartásainak sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak szakmai, titoktartási és vagyonvédelmi kötelezettségeinek megszegése esetén
 - az ellátás körülményeit érintő kifogások orvoslása érdekében
 - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

22. A személyes adatok védelméről szóló szabályok (az Európai Unió tagállamaiban a személyes adatok védelmére vonatkozó, a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK Irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (a röviden: GDPR)) értelmében fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése az intézmény területén TILOS.
23. Felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy a bölcsőde 15 méteres körzetében tilos a dohányzás!

A házirend betartását köszönjük. Reméljük, hogy az együttműködésünket a benne foglaltak még tovább segítik.

.....
intézményvezető

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Megállapodását Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlésének Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottsága/2026. (....) határozatával hagyta jóvá.

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Felvételi Szabályzata

2026.

Felvételi szabályzat

Felvételi Szabályzat feladata, hogy meghatározza a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde (továbbiakban: Intézmény) felvételi eljárásának szabályait, illetve szabályozzon minden olyan kérdést, amelyet a jogszabályok rendelkezései alapján a jogszabályban nem kell, vagy nem lehet szabályozni.

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata a hároméves kor alatti gyermekek napközbeni ellátását a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde tagbölcsődéiben biztosítja:

Belvárosi Bóbita Bölcsőde: 8800 Nagykanizsa, Kisfaludy u. 19.

 férőhelyek száma: 90 fő

Manóvár Bölcsőde: 8800 Nagykanizsa, Corvin u. 2/A.

 férőhelyek: 24 fő

Napraforgó Bölcsőde: 8800 Nagykanizsa, Csokonai u. 5.

 férőhelyek száma: 84 fő

Rózsa Bölcsőde: 8800 Nagykanizsa, Rózsa u. 7/A.

 férőhelyek száma: 104 fő

I. A: ellátásra jogosultak köre:

1. A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde tagbölcsődéibe azon szülők gyermeke vehető fel és nevelhető-gondozható, akiknek bejelentett lakóhelye, vagy életvitelszerű tartózkodási helye Nagykanizsa, feladat-ellátási szerződés keretében Sormás Község, Újudvar Község, Füzvölgy Község, Magyarszentmiklós Község, illetve Galambok Község közigazgatási területén van.
A lakóhely, tartózkodási hely megállapításánál a személyi adat és lakcímnyilvántartás adatai az irányadók.
2. Bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.
Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható.
Ha a gyermek a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig, szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.
Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.
3. A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői

- munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is,
- munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban,
- képzésben való részvételük
 - nappali rendszerű iskolai oktatás
 - nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás
 - felsőoktatási intézmény nappali képzés
- betegségük

vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

4. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthon nyújtó ellátásban résztülő gyermek is.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,

b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,

c) akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

II. A ellátás igénybevételének módja:

1. A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde tagbölcsődéibe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a törvényes képviselő terjeszthet elő. A 15/1998. (IV.30) NM rendelet 42.§-a alapján a gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a házi orvos,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat
- a gyámhatóság

is kezdeményezheti. Írásban kell javasolni a bölcsődei ellátást, ha a gyermek egészsége, testi- szellemi- és pszichés fejlődése közvetlen környezete által maradéktalanul nem biztosítható.

Az írásbeli indoklásának tartalmaznia kell, hogy miért és milyen ok miatt javasolják a gyermek bölcsődei elhelyezését.

2. Amennyiben a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, a gyámhatóság az ellátás kötelező igénybevételét elrendelheti.
3. A bölcsődei jelentkezések időpontjának hivatalos közzétételéről Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata gondoskodik.

Az intézmény a jelentkezések előtt Bölcsőde nyitogató elnevezésű nyílt napja keretében lehetőséget biztosít a családok számára a tagbölcsődék megtekintésére, valamint a kisgyermeknevelők megismerésére. A Bölcsőde nyitogatón való részvétel térítésmentes.

A jelentkezés a felvételi kérelem intézményvezetőnél történő benyújtásával történik. A bölcsődei felvételi kérelem benyújtására lehetőség van az egész év folyamán, a kijelölt jelentkezési napokon kívül is. A felvétel protokollja ezekben az esetekben is ugyanaz, mint a meghirdetett jelentkezés során.

A bölcsődék vezetői a bölcsődei ellátás igénybevételének módjáról, feltételeiről, díjairól a Bölcsőde nyitogatón, valamint a felvételi eljárás során tájékoztatást nyújtanak. A Felvételi Szabályzat a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde honlapján (www.bolcsode-nagykanizsa.hu) tekinthető meg.

A bölcsődei ellátást lehetőség szerint a gyermek lakóhelyéhez, életvitelszerű tartózkodási helyéhez, illetve a szülők munkahelyéhez legközelebbi tagbölcsődében kell biztosítani.

A jelentkezéshez szükséges jogosultsági feltételek fennállása esetén a szülőnek lehetősége van arra, hogy megjelölje azt az intézményt, melyre a gyermeke nevelését, gondozását bízna. A szülő az erre vonatkozó kérését a felvételi kérelem előadása során jelezheti. A felvételi lapon a szülőnek a tagintézmények közül két bölcsőde megjelölésére van lehetősége, fontossági sorrend szerint. Amennyiben férőhely hiányában a két megjelölt bölcsőde egyike sem tudja fogadni a gyermeket, a gyermek az intézmény bármely bölcsődéjébe felvehető, a szabad férőhelyek, a szülő lakóhelyének- illetve munkahelyének figyelembevételével.

Ha a bölcsődébe történő felvételre soron kívül - veszélyeztetettség miatt - kerül sor, a tagbölcsőde választás lehetősége nem biztosítható.

A bölcsődei jelentkezéskor az ellátás igénybevételének kezdő időpontja a jelentkezéstől számított hat hónap időtartamot nem haladhatja meg.

4. A felvételi kérelmet – a szabályzat 1. számú mellékletét képező formanyomtatványon – a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde intézményvezetőjéhez kell benyújtani.

5. A felvételi kérelemhez csatolni kell:

- a) a gyermek és a felvételt kérő szülő/törvényes képviselő lakcímkártyájának másolati példányát,
- b) a gyermek születési anyakönyvi kivonatának másolati példányát
- c) a gyermek TAJ- kártyájának másolati példányát
- d) munkáltatói igazolást vagy szándéknyilatkozatot
- e) nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvétel esetén az oktatási, képzési intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást,

- f) az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztályának igazolását a munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvétel idejéről
 - g) a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolást,
 - h) az ellátás indokoltságát igazoló gyermekorvos igazolását,
 - i) egyedülállóság esetén a Kormányhivatal igazolását emelt családi pótlék folyósításáról
 - j) sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztése és gondozásra jogosult gyermek esetén a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleményét
 - k) tartós betegségről vagy ételallergiáról szakorvosi vélemény másolati példányát (az ételallergiás kisgyermekek ellátását a Nápraforgó tagintézményünkben tudjuk biztosítani)
5. A felvételtől a becsatolt igazolások alapján az intézményvezető dönt. Ha a kérelmező szülő/törvényes képviselő az intézmény vezetőjének a felvételi kérelem elutasításáról szóló döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ezekben az esetekben a fenntartó a panaszt kivizsgálja, a vizsgálat eredményéről a szülő/törvényes képviselőt a panasz benyújtásától számított 15 napon belül írásban tájékoztatja.
6. Egyéni mérlegelés esetén az intézmény vezetőjének döntése nem vitatható. A tagintézmények 95%-os feltöltöttség esetén, csak munkáltatói igazolással vehetnek fel gyermekeket.
7. A döntésről az intézményvezető - a szabályzat 4. számú mellékletét képező nyomtatványon – a jelentkezés időpontját követő 15 munkanapon belül - írásban értesíti a szülő/törvényes képviselőt.
8. A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a törvényes képviselővel megállapodást köt az:
- az ellátás kezdetének időpontjáról,
 - az intézményi ellátás időtartamáról,
 - az ellátás tartalmáról, módjáról,
 - a személyi térítési díj megállapításáról, a fizetésre vonatkozó szabályokról,
 - az ellátás megszüntetésének módjáról.
- A megállapodás továbbá tartalmazza a gyermek és a törvényes képviselője személyazonosító adatait.
9. Amennyiben a felvételi kérelmet – férőhelyhiány miatt – nem lehet teljesíteni, úgy fel kell hívni a kérelmező figyelmét arra, hogy kérelmére a gyermeket „várakozólistára” veszik és üresedés esetén az elhelyezés időpontjáról telefonon értesítik.

III. Az ellátás megszűnése:

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve a meghosszabbított időtartam - leteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével,
- a szülő/törvényes képviselő kérelmére,
- ha a szülő a bölcsődei házirendet ismételten súlyosan megsérti,
- ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Nagykanizsa,

.....
intézményvezető

Mellékletek:

1. *számú melléklet: felvételi kérelem*
2. *számú melléklet: munkáltatói igazolás*
3. *számú melléklet: átadás-átvételi elismervény*
4. *számú melléklet: értesítés bölcsődei felvételtől*
5. *számú melléklet: bölcsődei felvételi kérelem elutasítása*

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Felvételi Szabályzatát Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlésének Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottsága a/20... (.....) határozatával hagyta jóvá.

Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde - Bölcsődei felvételi kérelem

Felvételi kérelem sorszáma/ iktatószáma:

Gyermek neve:
 Születési helye, ideje:.....
 TAJ száma:
 Állandó lakcíme (lakcímkártya szerint):.....
 Tartózkodási helye (amennyiben eltér az állandó lakcímtől):.....
 Anya neve, lánykori neve:
 Telefonos elérhetősége, e-mail címe:
 Munkahelye:.....
 Foglalkozása:.....
 Apa neve:.....
 Telefonos elérhetősége:
 Munkahelye:.....
 Foglalkozása:.....
 Családban eltartott gyermekek száma:
 Születési ideje:
 Mikortól kéri a bölcsődei elhelyezést:
 Kérelem indoklása:.....
 Igényelt bölcsőde neve*: 1. 2.
 Miért az 1. helyen megjelölt bölcsődét kéri:.....

A gyermek részesül-e rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben?

(A megfelelő válasz aláhúzendó)

Igen

Nem

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy a valótlan adatok közlése a jogosultság megszűnésével járhat. Hozzájárulok ahhoz, hogy Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata az általam közölt adatokat ellenőrizze.

A bölcsődei felvételi kérelem átvételéről szóló számú igazolást átvettem.

Nagykanizsa, 20.....

.....

Szülő, gondviselő aláírás

Tájékoztató

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde tagbölcsődéibe azon szülők gyermeke vehető fel és nevelhető-gondozható, akiknek bejelentett lakóhelye, vagy életvitelszerű tartózkodási helye Nagykanizsa, feladat-ellátási szerződés keretében Sormás Község, Újudvar Község, Fűzvölgy Község, Magyarszentmiklós Község, illetve Galambok Község közigazgatási területén van.

A lakóhely, tartózkodási hely megállapításánál a személyi adat és lakcímnnyilvántartás adatai az irányadók.

Bővebb információt a Felvételi Szabályzat tartalmaz, mely megtekinthető a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde honlapján: www.bolcsode-nagykanizsa.hu

A bölcsődei ellátást lehetőség szerint a gyermek lakóhelyéhez, életvitelszerű tartózkodási helyéhez, illetve a szülők munkahelyéhez legközelebbi tagbölcsődében kell biztosítani.

A jelentkezéshez szükséges jogosultsági feltételek fennállása esetén a szülőnek lehetősége van arra, hogy megjelölje azt az intézményt, melyre a gyermeke nevelését, gondozását bízna. A szülő az erre vonatkozó kérését a felvételi kérelem előadása során jelezheti. A felvételi lapon a szülőnek a tagintézmények közül két bölcsőde megjelölésére van lehetősége, fontossági sorrend szerint. Amennyiben férőhely hiányában a két megjelölt bölcsőde egyike sem tudja fogadni a gyermeket, a gyermek az intézmény bármely bölcsődéjébe felvehető, a szabad férőhelyek, a szülő lakóhelyének- illetve munkahelyének figyelembevételével.

Ha a bölcsődébe történő felvételre soron kívül - veszélyeztetettség miatt - kerül sor, a tagbölcsőde választás lehetősége nem biztosítható.

A bölcsődei jelentkezéskor az ellátás igénybevételének kezdő időpontja a jelentkezéstől számított hat hónap időtartamot nem haladhatja meg.

A felvételi kérelmet – a szabályzat 1. számú mellékletét képező formanyomtatványon – a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde intézményvezetőjéhez kell benyújtani.

A felvételi kérelemhez csatolni kell:

- a gyermek és a felvételt kérő szülő/törvényes képviselő lakcímkártyájának másolati példányát,
- a gyermek születési anyakönyvi kivonatának másolati példányát
- a gyermek TAJ- kártyájának másolati példányát
- munkáltatói igazolást vagy szándéknyilatkozatot
- nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvétel esetén az oktatási, képzési intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást,
- az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztályának igazolását a munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvétel idejéről
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolást,
- az ellátás indokoltságát igazoló gyermekorvos igazolását,
- egyedülállóság esetén a Kormányhivatal igazolását emelt családi pótlék folyósításáról
- sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztése és gondozásra jogosult gyermek esetén a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleményét
 - tartós betegségről vagy ételallergiáról szakorvosi vélemény másolati példányát (az ételallergiás kisgyermekek ellátását a Napraforgó tagintézményünkben tudjuk biztosítani)

MUNKÁLTATÓI IGAZOLÁS KERESŐTEVÉKENYSÉGRŐL

(bölcsődei ellátás igénybevételéhez)

Munkáltató adatai

Munkáltató neve:.....

Munkáltató címe:

Munkáltató telefonszáma:.....

Munkavállaló adatai:

Neve:

Születési neve:.....

Anyja neve:

Születési helye és ideje:

Lakcíme:

Jogviszony kezdete a munkáltatónál:.....

Munkaideje:.....

Egyéb információ:

Nevezett munkavállaló fizetés nélküli szabadságát a munkáltatónálév..... hó
.....napon megszakította, aktív kereső tevékenységet folytat.

Nevezett munkavállalót a munkáltatónál év..... hó naptól
alkalmazzuk/alkalmazni fogjuk.

(a megfelelő rész töltendő)

Kelt:, 20... hó nap

.....

munkáltató cégszerű aláírása

Átadás-Átvételi elismervény

Tájékoztatom, hogy a számú bölcsődei felvételi kérelmét a
Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde tagintézményéhez rögzítettük.
Felhívjuk figyelmét, hogy az adataiban történő változást 8 napon belül köteles a bölcsődevezető
felé jelezni.

Nagykanizsa, 20

.....
intézményvezető

Egy példányt átvettem:

.....
szülő aláírása

Iktatószám:

Értesítés bölcsődei felvételtől

Tájékoztatom, hogy a számon rögzített bölcsődei felvételi kérelmét elfogadtuk,
..... nevű gyermeke a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde
..... tagbölcsődéjébe felvételt nyert.

Tájékoztatom, hogy gyermeke(i)tagbölcsődébe történő felvétele a Felvételi
Szabályzat előírásai alapján történt. Döntésem ellen panasszal élni nem lehet.

Felhívjom figyelmét, hogy az adataiban történő változást 8 napon belül köteles a bölcsődevezető
felé bejelenteni.

A bölcsődei ellátással kapcsolatos tájékoztató szülői értekezlet időpontja:

Nagykanizsa, 20

.....
intézményvezető

Iktatószám:

Tárgy: Bölcsődei felvételi kérelem elutasítása

Tisztelt Szülő!

Sajnálattal értesítem, hogy nevű.....(szül. hely, idő)
gyermeké bölcsődei elhelyezése tárgyában benyújtott bölcsődei felvételi kérelmét férőhely
hiányában // jogosultsági feltételek hiányában elutasítom.

Tájékoztatatom, hogy a bölcsődei felvételi kérelme elutasításáról szóló döntésem ellen a
kézhezvételtől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójánál panasszal élhet. Panaszát a
polgármesternek címezve, az intézmény vezetőjénél (Nagykanizsa, Rózsa u. 7/A.) lehet
benyújtani. Panaszát a fenntartó kivizsgálja, melynek eredményéről a panasz benyújtásától
számított 15 napon belül írásban értesíti.

Nagykanizsa, 20

Tisztelettel:

.....
intézményvezető

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzata

2026.

TARTALOMJEGYZÉK

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	3
1.1. A Szervezeti és Működési Szabályzat célja	3
1.2. A Szervezeti és Működési Szabályzat hatálya, nyilvánossága, felülvizsgálata	3
1.3. Az intézmény alaptevékenységét és törvényes működését meghatározó jogszabályok	3
2. AZ INTÉZMÉNYRE VONATKOZÓ ADATOK	4
2.1. Az intézmény alapadatai	4
2.2. Az intézmény telephelyei	4
2.3. Az alapító szerve neve, címe	5
2.4. A költségvetési szerv irányítása, felügyelete	5
2.5. Az intézmény gazdálkodási formája, jogköre	5
2.6. A költségvetési szerv tevékenysége	5
2.7. A költségvetési szerv működési területe	6
2.8. A költségvetési szervnél alkalmazásban állók jogviszonya	6
2.9. Az intézmény álláshelyszáma	6
3. AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE	6
4. AZ INTÉZMÉNY TEVÉKENYSÉGE	8
4.1. Alapszolgáltatások	8
4.2. Az intézmény nevelő – gondozó tevékenysége	9
4.3. Az intézmény nyilvántartási és ügyeleti rendje	9
4.4. A házirend	10
4.5. A gyermekek étellemezése	10
4.6. Térítési díj	10
5. AZ INTÉZMÉNY MUNKAKÖREI	12
5.1. Az intézmény vezetése	13
5.2. Szakmai munkakörök	17
5.3. Nem szakmai munkakörök	19
5.4. Karbantartáshoz kapcsolódó munkakörök	23
5.5. Egyéb munkakörök	23
5.6. Munkaköri leírások	24
6. VEZETÉST SEGÍTŐ TANÁCSADÓ SZERVEK	25
6.1. Vezetői értekezlet	25
6.2. Kisgyermeknevelői munkaértekezlet	25
6.3. Házi továbbképzések	25
6.4. Érdekképviselői Fórum	26
7. ADATKEZELÉS	26
8. INTÉZMÉNY KÉPVISELETE, HIAVATALOS INTÉZMÉNYI KOMMUNIKÁCIÓ	26
9. INTÉZMÉNY BELSŐ ELLENŐRZÉSI RENDJE	27
10. MUNKARUHA JUTTATÁS	27
11. KITÜNTETŐ CÍM ADOMÁNYOZÁSA	27
12. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	28

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.1. A Szervezeti és Működési Szabályzat célja

Az SZMSZ a Nagykánizsai Egyesített Bölcsőde alapidokumentuma, amely rögzíti az intézmény adatait, a szervezeti felépítését, azon belüli szervezeti egységek feladatait, a feladathoz rendelt hatásköröket, a munkakörök feladatait, jogköreit, a helyettesítés rendjét. Meghatározza az intézmény működésének rendjét, a belső ellenőrzés rendszerét, a belső és külső kapcsolatokat.

1.2. A Szervezeti és Működési Szabályzat hatálya, nyilvánossága, felülvizsgálata

Az SZMSZ-t az intézmény vezetője állítja össze, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A hatályba lépés időpontja a Szakmai Program hatályba lépésének napja.

A hatályos SZMSZ betartása az intézmény valamennyi dolgozójára nézve kötelező érvényű, ezért hatályba lépését követően minden dolgozó köteles azt megismerni és erről a megismerési záradékban nyilatkozni.

Az SZMSZ érvényességét követően az intézmény állományába került dolgozó köteles jogviszonya kezdetének napjától kezdődően 15 napon belül megismerni az SZMSZ-t és mellékleteit, és erről a Megismerési nyilatkozat aláírásával nyilatkozni.

Az SZMSZ felülvizsgálatát kezdeményezhetik jogszabályi változások, vagy SZMSZ-t is érintő változások esetén, illetve a belső ellenőrzés vagy országos szervezet ellenőrzése során készült intézkedési terv alapján az intézmény vezetője, a fenntartó, a felügyeleti szerv.

1.3. Az intézmény alaptevékenységét és törvényes működését meghatározó jogszabályok

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.);
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (továbbiakban: NM rendelet);
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról;
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről;
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról;
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról;
- 25/2017. (X.18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről;
- 2012. évi I. törvény a Munka törvénykönyvéről;
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (a továbbiakban: Kjt.);
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról

- 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról;
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról;
- 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásáról és az országos jelentési rendszerről;
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról;
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 Rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet, GDPR rendelet);
- Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlésének a szociális szolgáltatásokról és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátásokról szóló 21/2021. (VII. 27.) önkormányzati rendelete.

2. AZ INTÉZMÉNYRE VONATKOZÓ ADATOK

2.1. Az intézmény alapadatai:

Az intézmény

Elnevezése: Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde

Székhelye: 8800 Nagykanizsa, Rózsa u. 7/A.

Postacíme: 8800 Nagykanizsa, Rózsa u. 7/A.

Központi telefonszáma +36 93 314-340, +36 93 900-740

Email címe: egyesített@bolcsode-nagykanizsa.hu

Törzskönyvi azonosító szám: 667212

Magyar Államkincstár intézményi törzsszáma: 667212

KSH statisztikai számjele: 16901405-8891-322-20

2.2. Az intézmény telephelyei:

Belvárosi Bóbita Bölcsőde

Nagykanizsa, Kisfaludy u. 19.

Napraforgó Bölcsőde

Nagykanizsa, Csokonai u. 5.

Manóvár Bölcsőde

Nagykanizsa, Corvin u. 2/A

2.3. Az alapító szerv neve, címe: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata 8800 Nagykanizsa, Erzsébet tér 7.

Alapító okirat száma: NK/04/14-70/2026.

Utolsó módosítás kelte: 2026.08.05.

2.4. A költségvetési szerv irányítása, felügyelete

Az irányító szerv neve, címe: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése
8800 Nagykanizsa, Erzsébet tér 7.

2.5. Az intézmény gazdálkodási formája, jogköre:

Önállóan működő költségvetési szerv. Gazdálkodási feladatait Nagykanizsai Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Gazdálkodási Osztálya látja el a felek megállapodása alapján.

Az intézmény önálló jogi személy, előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkezik.

Az intézmény fenntartási és működési költségeit a fenntartó biztosítja. A fenntartó által jóváhagyott éves költségvetés irányozza elő az alapfeladatok ellátásához szükséges pénzeszközöket.

Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde adószáma:

16901405-2-20

Pénzintézet megnevezése, pénzforgalmi jelzőszáma:

OTP Bank Nyrt.

11749015-16901405-00000000

2.6. A költségvetési szerv tevékenysége

Alapfeladata a Gyvt. szerinti személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás.

2.6.1. A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása

	Szakágazat száma	Szakágazat megnevezése
1	851030	Bölcsődei ellátás

Kiegészítő szolgáltatásként:

- gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások

A kiegészítő szolgáltatások térítési-díj megfizetése ellenében vehetők igénybe. A szolgáltatások térítési díját a fenntartó a térítési díj rendeletében szabályozza.

Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytat.

2.6.2. A költségvetési szerv tevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése

Kormányzati funkciószám	Kormányzati funkció megnevezés
013350	Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
095020	Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés
104030	Gyermekek napközbeni ellátása családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, napközbeni gyermekfelügyelet vagy alternatív napközbeni ellátás útján
104031	Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása
104035	Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében
104036	Munkahelyi étkeztetés gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben

2.7. A költségvetési szerv működési területe:

Ellátási terület: Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területe

Sormás Község közigazgatási területe

Újudvar Község közigazgatási területe

Fűzvölgy Község közigazgatási területe

Magyarszentmiklós Község közigazgatási területe

Galambok Község közigazgatási területe

2.8. A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

	Foglalkoztatási jogviszony	Jogviszonyt szabályozó jogszabály
1.	közalkalmazotti jogviszony	a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. XXXIII. törvény
2.	munkaviszony	2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

2.9. Az intézmény álláshelyszáma: 84 fő

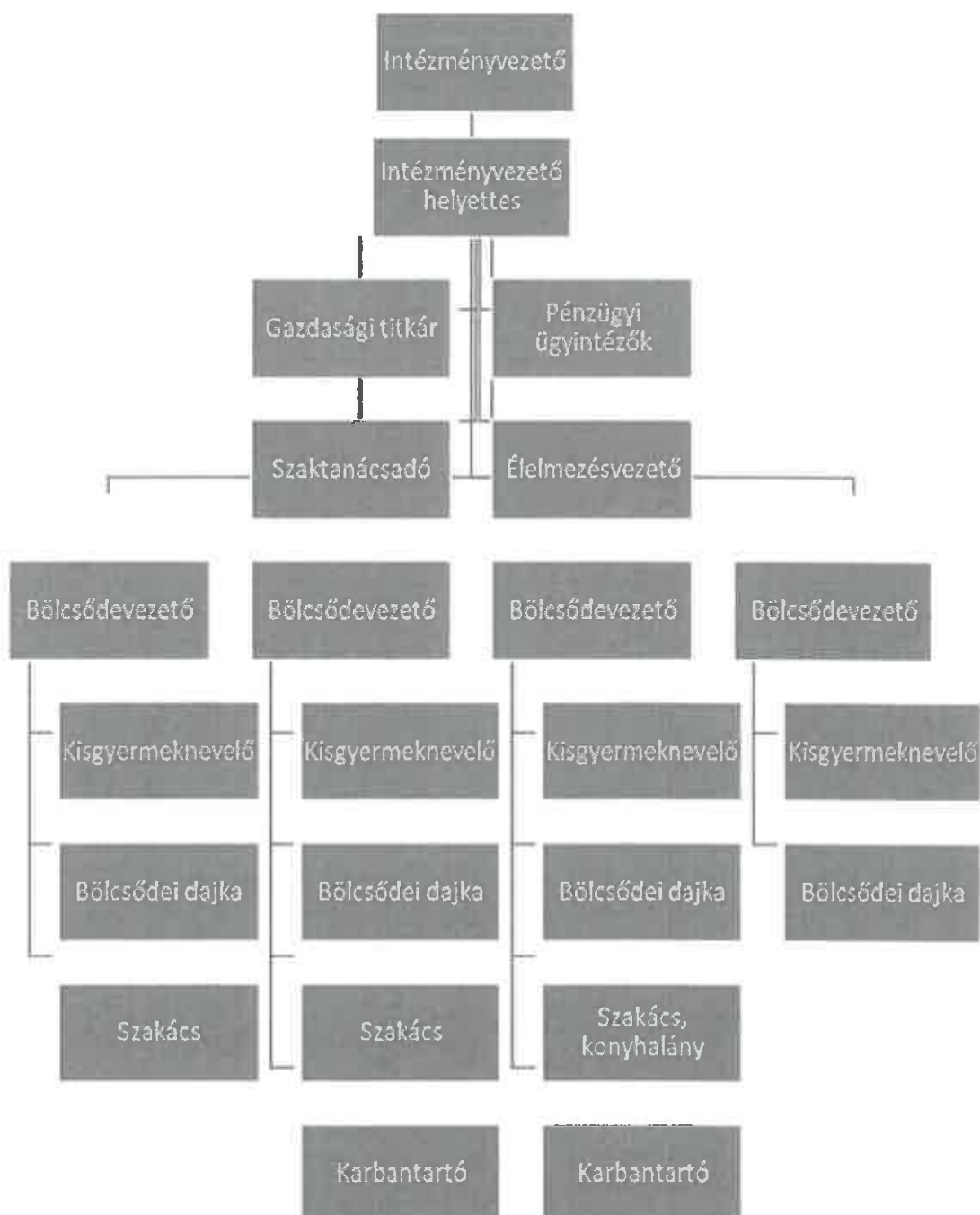
3. AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde négy intézményegységgel működik a város különböző pontjain.

Tagbölcsőde	12 fős csoport száma	14 fős csoport száma	Férőhelyek száma
Belvárosi Bóbita Bölcsőde	4	3	90
Manóvár Bölcsőde	2	0	24
Napraforgó Bölcsőde	0	6	84
Rózsa Bölcsőde	4	4	104
összesen	10	13	302

A Nagykánizsai Egyesített Bölcsőde férőhelyeinek száma: 302 fő

Szervezeti ábra:

4. AZ INTÉZMÉNY TEVÉKENYSÉGE

4.1. Alapszolgáltatások:

A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

A bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető, a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

Ha a gyermek a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig, ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

A bölcsőde vezetője, valamint a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde fenntartója minden év április 15-éig tájékoztatást küld az Oktatási Hivatalnak azon harmadik életévüket betöltött gyermekekről, akikről a Gyvt. 42/A. § (2) bekezdése szerint, a szülő egyetértésével megállapították, hogy óvodai nevelésre nem érett. Az Oktatási Hivatal a tájékoztatást minden év április 20-ig megküldi a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kötelező felvételt biztosító óvoda vezetőjének. A lejelentett gyermek szülője, törvényes képviselője mentesül a gyermek óvodai beíratásának kötelezettsége alól.

A gyermek bölcsődei felvételét kérheti a szülő, törvényes képviselő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat
- a gyámhatóság

is kezdeményezheti.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. Ha a bölcsőde sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a gyermek gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

A gyermekek szakszerű ellátása érdekében együttműködünk a gyermekek korai fejlesztését és gondozását vagy a fejlesztő nevelését ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel. A szakemberek az adott bölcsődében heti rendszerességgel fejlesztik a rászoruló gyermekeket.

A bölcsődei keretek között nyújtott segítség a szülők munkába való zökkenőmentes visszajutását segíti, míg a gyermekeknek a legkorábbi életkortól kezdődően biztosítja a harmonikus fejlődésükhöz szükséges támogatást.

A gyermekek bölcsődei felvétele a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Felvételi Szabályzatában foglaltaknak megfelelően történik.

Ha az intézmény alapfeladatának ellátását nem veszélyezteti, a bölcsőde térítési díj ellenében külön szolgáltatásként a családok gyermeknevelését segítő szolgáltatásokat nyújthat.

- Időszakos gyermekfelügyelet
- Játzócsoporthoz

Ezeket a szolgáltatásokat a gyermekek negyedik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

4.2. Az intézmény nevelő – gondozó tevékenysége

A nevelő – gondozó munka feladatait, alapelveit a bölcsődei élet megszervezésének elvét, a szolgáltatások igénybevételének módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét az intézmény szakmai programja tartalmazza. A bölcsőde keretén belül a nevelés és gondozás a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik.

4.3. Az intézmény nyitvatartási és ügyeleti rendje

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart. Az intézmény bölcsődéi nyári zárvatartási időt tartanak. A tervezett felújítási és karbantartási munkák ekkor zajlanak. A fenntartó minden év február 15-éig tájékoztatja a szülőket a bölcsőde nyári nyitvatartási rendjéről. A nyári időszakban az intézmény a kijelölt bölcsődében biztosít ügyeletet, az előzetes igények felméréseivel.

A bölcsőde munkarendje, nyitvatartása:

- A bölcsőde 5 napos (hétfőtől - péntekig) munkarenddel üzemel.
- Eltérő a munkarend és a gyermekek fogadásának rendje abban az esetben, ha a munkaszüneti napok rendje is eltérően alakul.
- 15/1998. NM rendelet 43. § alapján a bölcsődében április 21-én vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanapon tartott Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. A nevelés-gondozás nélküli munkanap célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében - erre irányuló szülői kérés esetén - a gyermek felügyeletét és étkeztetését biztosítani kell. A szülőket február 15-éig tájékoztatni kell a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-

gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.

A bölcsőde nyitvatartási ideje hétfőtől péntekig reggel 6 óra 30 perctől délután 17 óra 30 percig tart. A bölcsődei nyitvatartási időt az intézmény vezetője minden nevelési év kezdetén felülvizsgálja. A bölcsődevezető megszervezi és ellenőrzi a bölcsőde munkarendjét, és a dolgozók munkabeosztását.

4.4 A Házi rend

A gyermekek intézményi életének részletes szabályozását a házi rend határozza meg. A házi rendet a fenntartó jóváhagyását követően nyilvánosságra kell hozni. Ki kell függeszteni a faliújságra, a szülők számára is nyitva álló helyiségekben. A házi rend változásakor a házi rendet ismételten meg kell ismertetni.

A Házi rend a Szakmai Program 2. melléklete.

4.5. A gyermekek ételmezése

A gyermekek életkori sajátosságai miatt a bölcsődékben helyben készített ételmezést biztosítunk. A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde négy bölcsődéje közül kettő saját főzőkonyhával, kettő tagintézmény pedig melegítőkonyhával rendelkezik.

A Napraforgó Bölcsőde főzőkonyhája ételmezi a Rózsa Bölcsődét, és a Manóvár Bölcsődét ahol a szállított meleg ételt feltálalják.

Az ételmezésben a HACCP rendszer kialakított éves felülvizsgálata rendszeres, az ételmezés elkészítése, tálalása, kiszolgálása, az élelmiszerek beszerzése, raktározása a rendszer előírásainak betartásával történik.

Az ételmezésvezető az ételmezési ügyvitel számítógépes feldolgozását alkalmazza.

A szakmai korszerűség érdekében az ételmezésvezető rendszeres továbbképzéseken vesz részt.

4.6. Térítési díj

A bölcsődében térítési díj fizetési kötelezettsége a szülőnek, törvényes képviselőnek étkezés és gondozás tekintetében van. A térítési díjak mértékének megállapítása a fenntartó feladata. Az intézményi térítési díjat külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, valamint a gyermekétkeztetésre vonatkozólag.

A szolgáltatási önköltséget a tárgyévra tervezett adatok alapján a tárgyév április elsejéig kell megállapítani. A szolgáltatási önköltség év közben egy alkalommal korrigálható, ha azt a tárgyidőszaki folyamatok indokolják.

Az intézményvezető a kötelezettet írásban tájékoztatja a személyi térítési díj összegéről a megállapodás megkötésekor.

4.6.1. Étkezési díj

A Gyvt. 21/B. §- a értelmében az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani:

- a) a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek számára, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékmal csökkentett összegének 130%-át vagy
 - ae) nevelésbe vették;

A kedvezmény érvényesítéséről a szülő a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet 6. számú mellékletén nyilatkozhat, amelyet a bölcsődevezetőtől kérhet. A kormányrendelet 16. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a bölcsődei ellátásért fizetendő személyi térítési díjat tárgyhónap 10. napjáig az intézmény részére meg kell fizetni.

A térítési díjak beszedését az intézmény Térítési Díj Szabályzata részletesen tartalmazza.

4.6.2. Gondozási díj

A bölcsődei gondozás intézményi térítési díjának összegét Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a szociális szolgáltatásokról és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátásokról szóló 21/2021. (VIII. 27.) önkormányzati rendelete tartalmazza.

A gondozási díj mértékét minden évben a fenntartó önkormányzat határozza meg. A bölcsődei személyi térítési díja megegyezik az igénybe vett ellátási nap és az egy napra jutó gondozási díj szorzatával.

A Gyvt. 150. § (6) bekezdése alapján a bölcsőde esetében:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,
- b) a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,
- c) a három- vagy többgyermekes család gyermekének,
- d) az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek
- e) a védelembe vett gyermek

gondozását térítésmentesen kell biztosítani.

A gondozási díj meg nem fizetése esetén késedelmi pótlék nem állapítható meg.

5. AZ INTÉZMÉNY MUNKAKÖREI

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde engedélyezett álláshelyei

Munkakör	Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde
intézményvezető / kisgyermeknevelő	1
intézményvezető helyettes/szaktanácsadó	1
gazdasági titkár	1
pénzügyi ügyintéző	1,5
konyhalány	0,5
élelmezésvezető	1
összesen:	6

Munkakör	Belvárosi Bóbita Bölcsőde	Napraforgó Bölcsőde	Manóvár Bölcsőde	Rózsa Bölcsőde
kisgyermeknevelő - megbízott bölcsődevezető	1	1	1	1
kisgyermeknevelő	16	14	4	18
szakácsnő	2	3	0	0
konyhalány	0	0	0	1
bölcsődei dajka	4	3	2	5
karbantartó	1	0	0	1
összesen:	24	21	7	26

Összes engedélyezett álláshelyszám: 84 fő

Az intézmény szervezeti tagozódása

Az intézmény vezetése

Szakmai munkakörök

- szaktanácsadó
- kisgyermeknevelő
- bölcsődei dajka

Nem szakmai munkakörök

- gazdasági titkár
- pénzügyi ügyintéző

- élelmezésvezető
- szakácsnő
- konyhalány
- karbantartó
- kisegítő

5.1. Az intézmény vezetése

Magasabb vezetői munkakör

- intézményvezető
- intézményvezető helyettes

Vezetői munkakörök

- bölcsődevezetők

5.1.1. Intézményvezető- magasabb vezető

Kinevezés menete:

Az intézmény, mint költségvetési szerv élén a Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése által megbízott intézményvezető áll. Az intézményvezetői megbízás pályázat alapján – határozatlan idejű közalkalmazotti kinevezés mellett - határozott időre, öt évre szól. Az intézményvezető kinevezését a Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése nevezi ki és menti fel, az egyéb munkáltatói jogokat a polgármester gyakorolja.

Az intézményvezető az intézmény egyszemélyi felelős vezetője, képviseli az intézményt. Alapvető feladata a szakmai munka irányítása, de munkakörében foglalkoznia kell munkáltatói, gazdálkodási, adminisztratív feladatokkal is. Kiemelt felelősséggel tartozik az intézmény jogszabályszerű működéséért, gazdálkodásáért, tevékenységét a fenntartó és az ellátottak érdekeinek megfelelően, azokat figyelembe véve végzi.

Feladatkörébe tartozik különösen: Az intézmény szakmai munkájának irányítása.

- Irányítja, összehangolja és ellenőrzi a szervezeti egységek munkáját és szervezi azok együttműködését.
- Képviseli az intézményt más szervek előtt, szükség szerint részt vesz bizottsági üléseken, közgyűléseken.
- Külön jogszabályban előírt feltételek szerint kinevezi az intézmény dolgozóit, gyakorolja felettük a munkáltatói jogokat.
- Feladata a rendelkezésre álló költségvetés alapján az intézmény működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
- Feladata a szakmai tevékenységgel és az intézmény működésével kapcsolatos jogszabályi változások, szakmai ajánlások folyamatos figyelemmel kísérése és alkalmazása.
- Elkészíti az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatát, az intézmény éves beszámolóját.

- Elkészíti az intézmény munkaerő gazdálkodási tervét, annak alapján a betöltetlen álláshelyekre pályázatot hirdet, és a fenntartó szakigazgatási szervével való előzetes egyeztetés után lebonyolítja a pályázati eljárást.
- Elkészíti a dolgozók munkaköri leírásait, szükség esetén módosítja azokat.
- Ellenőrzi a dolgozók munkájának szakszerűségét és színvonalát.
- Ellenőrzi az ügyviteli és adminisztratív tevékenységet.
- Megszervezi, irányítja és ellenőrzi a meghozott döntések végrehajtását.
- Javaslatot tesz az intézmény éves költségvetésére és gondoskodik az elfogadott költségvetés végrehajtásáról.

Dönt:

- Az intézmény működésével kapcsolatosan minden olyan ügyben, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörbe.
- Jogkörének esetenkénti, vagy az ügyek meghatározott körében történő átruházásáról a helyettesére vagy az intézmény más alkalmazottjára.
- A munkáját segítő vezetők és felelősök személyéről.
- Az intézmény munkarendjéről, a dolgozók munkabeosztásáról.
- Rendkívüli, esetenkénti feladatok, megbízások kiadásáról.

Ellenőrzi:

- A dolgozók munkájának szakszerűségét és színvonalát.
- Az ügyviteli és adminisztratív tevékenységet.

Felelős:

- Az intézmény jogszabályszerű, szakmai- és etikai elveknek megfelelő, színvonalas működéséért, gazdálkodásáért.
- A munkavégzés biztonságos feltételeinek biztosításáért.
- Az SZMSZ folyamatos módosításáért.
- Az értekezletek megszervezéséért, az intézményen belüli információáramlásért.
- A munkafegyelem és a törvényesség megtartásáért, azok megszegőinek felelősségre vonásáért.
- A közérdekű adatok jogszabályoknak megfelelő közzétételéért.

Közreműködik:

- Az intézmény törvényességi ellenőrzésében, együttműködésével segíti a fenntartó törvényességi ellenőrzési munkáját.

Egyéb kérdések:

- Anyagi felelősséggel tartozik a Kjt. vonatkozó szabályai szerint a használt berendezések és munkaeszközök állagának megóvásáért és rendeltetésszerű használatáért, illetve az okozott kárért.

Feladatait részletesen a munkaköri leírása tartalmazza.

Intézményvezető helyettesítése:

Az intézményvezetőt tartós távollétében, tartós akadályoztatása esetén, vagy a vezetői tisztség átmeneti betöltetlensége esetén az intézményvezető-helyettes helyettesíti. Intézkedési jogköre kiterjed az intézményvezetői jogkörök teljes egészére.

5.1.2. Az intézményvezető helyettes:

Az intézményvezető-helyettes kinevezésének módja: az intézményvezető-helyettest a magasabb vezetőre vonatkozó jogszabályok alapján bízza meg az intézményvezető pályázat alapján határozott időre, öt évre. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII.

törvénynek a szociális, valamint gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet 1/A. § (9)-(10) bekezdése szerinti, a pályázat előkészítő eseti bizottságba Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata hatáskörrel rendelkező bizottságának elnökét is meg kell hívni.

Feladatkörébe tartozik különösen:

- Az intézményvezető helyettes kiemelt feladata az intézményvezető szakmai, vezetői, ellenőrző munkájának, egyéb tevékenységének segítése, támogatása. Részletes feladatkörét az intézményvezető határozza meg, a feladatkörébe tartozó ügyekben önállóan jár el.
- Az intézményvezető helyettes az intézményvezető távollétében és akadályoztatása esetén teljes felelősséggel látja el a vezetői teendőket.
- Közreműködik az intézmény kisgyermeket nevelő, - gondozó tevékenységének szakszerű és törvényes működtetésében, a takarékos gazdálkodásban és a döntéshozatal végrehajtásában.
- Különös figyelmet fordít az intézmény szakmai munkájának ellenőrzésére, a tárgyi feltételek meglétére.
- Ellenőrzi a dolgozók munkájának szakszerűségét, színvonalát
- Nyomon követi, ellenőrzi a helyettesítések menetét, a helyettesítési pótlékok kiszámítását.
- A Nagykanizsai Egyesített Bölcsődét érintő ellenőrzésekhez előkészít, adatot szolgáltat.
- Az intézményvezető által összehívott vezetői értekezleteken részt vesz, felelős az intézmények közötti információáramlásért, jegyzőkönyvet készít.
- A pályázati lehetőségeket nyomon követi, azok megvalósításában aktív szerepet vállal.
- A betöltetlen álláshelyekre meghirdetett pályázati meghallgatásokon részt vesz.
- A tájékoztatási kötelezettségének minden esetben eleget tesz.
- Feladata a bölcsődei ellátásra vonatkozó jogszabályok megismerése a változások nyomon követése.
- Részt vesz az SZMSZ és a Szakmai Program, az éves beszámoló és a Házi rend elkészítésében.

Feladatait részletesen a munkaköri leírása tartalmazza.

5.1.3. Bölcsődevezetők:

Bölcsődevezetők pályáztatása:

A bölcsődevezetők megbízása pályázat alapján határozott időre, öt évre szól. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet 1/A. § (9)-(10) bekezdése szerinti, a pályázat előkészítő eseti bizottságba Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata hatáskörrel rendelkező bizottságának elnökét is meg kell hívni. Az egységek vezetői kinevezéséről a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde intézményvezetője - az eseti bizottság javaslatának figyelembevételével - dönt.

Feladatkörébe tartozik:

- Megszervezi és ellenőrzi, valamint értékeli a bölcsőde munkarendjét, és a dolgozók munkabeosztását.
- Gondoskodik arról, hogy a bölcsőde szakszerű működése érdekében rendelkezésre álljanak a jogszabályokban előírt személyi és tárgyi feltételek.
- A bölcsődei működéshez szükséges tárgyi feltételeket rendszeresen felülvizsgálja és javaslatot tesz az intézményvezetőnek a tárgyi feltételek javítására és az eszközök pótlására.
- Javaslatot tesz az intézményvezetőnek a mindenkori intézményi éves költségvetés tervezéséhez, valamint felkérésre információt szolgáltat a bölcsődei működéshez tartozó szakmai, gazdasági és munkaügyi feladatok végrehajtásához.
- Folyamatosan ellátja a bölcsődei szakmai ellenőrzéssel kapcsolatos belső ellenőrzési feladatokat, hiányosság észlelése esetén feljegyzést készít, ellenőrzi a belső ellenőrzési dokumentumok vezetését, (pl. konyhai-és takarítási, valamint ételmezési dokumentumok).
- Gondoskodik a bölcsődei szakmai munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről.
- Gondoskodik a dolgozók balesetvédelmi, és tűzvédelmi oktatásának megszervezéséről, a tűzvédelmi, munkavédelmi utasítások betartásáról.
- Ellenőrzi és biztosítja a szakmai és technikai munkafolyamatok szakszerűségét és a higiénés szabályok betartását.
- Figyelemmel kíséri az éves szabadságok időarányos kivételét.
- A bölcsőde zavartalan és biztonságos működésének szem előtt tartásával elkészíti a dolgozók műszakbeosztását.
- Részt vesz az új dolgozó kiválasztásában.
- Monitorozó megfigyeléseivel, javaslataival, releváns információk átadásával előkészíti a dolgozók minősítését.
- A szaktanácsadó szervezésével levezetik a hospitáló hallgatók gyakorlatát, aktívan részt vesz a gyakornoki vizsgák értékelésében.
- Közreműködik a munkaköri leírások elkészítésében, változás szükségessége esetén jelzéssel él az intézményvezető felé.
- Továbbítja a dolgozók panaszait, illetve kéréseit az intézményvezető felé.
- Köteles a dolgozókat az évente kötelező időszakos munka alkalmassági vizsgálatra beutalni, illetve szükség esetén írásban kezdeményezni az intézményvezető felé a soron kívüli munka alkalmassági vizsgálat szükségességét.
- Biztosítja a gyermekjogi képviselő elérhetőségét, és probléma esetén jelzési kötelezettségének eleget tesz.
- Rendszeresen ellenőrzi a szakdolgozók, és a technikai munkatársak munkáját.
- Közreműködik a felújítási, és karbantartási munkák előkészítésében és szervezésében.
- Joga van az elvégzendő feladatoktól függően a dolgozók munkahelyen belüli átcsoportosítására.
- Szakhatóságok által feltárt hiányosságok megszüntetéséről gondoskodik.
- Felelős a bölcsődés gyermekek és a bölcsődei dolgozók biztonságáért.
- Tartós hiányzása esetén a társ bölcsődevezetőt helyettesíti

Feladatait részletesen a munkaköri leírása tartalmazza.

Helyettesítés:

A bölcsődében függetlenített bölcsődevezető – helyettes nincs. A bölcsődevezető távolléte esetén, a kijelölt kisgyermeknevelő az alábbi helyettesítési feladatokat látja el:

- a napi Taj jelentést elkészíti, iktatja, a gazdasági munkatárs részére továbbítása,
- dolgozó hiányzása esetén, a feladatellátás zavartalansága érdekében a munkaidő és beosztás megszervezése,
- az intézményvezetővel való egyeztetés után a dolgozó szabadságának kiadása,
- a vegyi raktárból felhasználásra áru kivételezése,
- a kiszállított áru, postai küldemény átvétele, az átvételt igazoló dokumentum körpecséttel való ellátása és az aláírásával történő igazolása,

Gazdasági kérdésekben, valamint a szülők és a gyermekek jogait érintő kérdésekben - a bölcsődevezető hiányzása esetén - az intézményvezető dönt.

A bölcsődevezető tartós akadályoztatása esetén a hóvégi záráshoz kapcsolódó dokumentumok elkészítése

- a gyermekétkeztetés igénybevételének dokumentálása
- statisztikai lap/ az ellátást igénybe vevők jelen- vagy távollétének dokumentálása
- változóbér
- munkaidő nyilvántartó lap lezárása, a távollét jelentő lap kitöltése
- a kisgyermeknevelők helyettesítésének havi összesítő dokumentálása

a társ tagintézményvezető feladata. A társ tagintézményvezető személyéről - eseti jelleggel - az intézményvezető dönt.

5.2 Szakmai munkakörök

5.2.1. Szaktanácsadó

Munkakörébe tartozó feladatok:

- A szervezeti egységekben figyelemmel kíséri a szakdolgozók munkáját, segíti a szakmai irányelvek egységes értelmezését.
- Gondoskodik a szakmai elvek és módszerek maradéktalan érvényesítéséről.
- Szakmai megfigyelésekkel segíti a bölcsődevezetők és a kisgyermeknevelők munkáját.
- Éves megfigyelési tervet készít.
- Folyamatosan kapcsolatot tart a bölcsődékben dolgozó gyakornokokkal, a gyakornoki szabályzat és megállapodás alapján segíti, és folyamatosan ellenőrzi a gyakornokok munkáját, részt vesz a gyakorlati vizsgákon. A gyakornokok előrehaladásáról tájékoztatja a bölcsődék vezetőit. Elkészíti a gyakornokok minősítését.
- Fogadja a hospitáló hallgatók és levezeti az előírt gyakorlatokat.
- Feladata az éves és a négyéves továbbképzési terv elkészítésében való közreműködés.
- Részt vesz a bölcsődei dolgozók továbbképzési feladatainak ellátásában.
- Elkészíti és továbbítja a kötelező továbbképzésben résztvevők adatlapjait.
- Továbbképzéseket, szakmai műhelyeket szervez.
- Szakmai látogatások tapasztalatait összegyűjti.

- Kidolgozza a szolgáltatások modelljeit.
- Kapcsolatot tart a társintézményekkel, a szakmai elveket integrálja a gyakorlati munkába.
- Részt vesz az SZMSZ és a Szakmai Program elkészítésében.

Feladatait részletesen a munkaköri leírása tartalmazza.

Helyettesítés:

A munkakört más munkakörben dolgozó nem helyettesítheti.

5.2.2. Kisgyermeknevelő

A bölcsődevezető felügyeletével és irányításával dolgozik. A munkaidő beosztását a bölcsődevezető határozza meg.

Munkakörébe tartozó feladatok:

- Végzi a családban nevelkedő, három éven aluli gyermek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését, figyelembe véve a személyi állandóság, a saját kisgyermeknevelő rendszer, és a felmenő rendszer elvét.
- A szakmai tevékenységével hozzájárul a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez.
- Tevékenységét jó munkaszervezéssel, szakszerűen végzi, a gyermekek testi épségének, egészségének megóvását szem előtt tartva.
- A kommunikációs megnyilvánulásaiban következetesen és hitelesen fordul a gyermek és a család felé.
- Reális önismeret birtokában, személyiségének pozitív vonásait felhasználva végzi munkáját.
- Megismeri az intézmény alapdokumentumainak körét, ezen belül az egyes dokumentumok funkcióját, tartalmát, főbb összefüggéseit.
- Munkáját az alapdokumentumokban megfogalmazott elvek, célok szerint a meghatározott szervezeti és működési keretekhez igazodva, a bennük rögzített jogok, és kötelezettségek figyelembevételével végzi.
- Betartja a szakmai illetékesség határait és munkáját a szakma értékeinek és etikai szabályainak megfelelően végzi.
- Mindennapi tevékenységét az intézmény gazdálkodási lehetőségeinek ismeretében szervezi és végzi.
- A személyes gondoskodás során a gyermeki és szülői jogok tiszteletben tartásával, azok érvényesülését biztosítva jár el.
- Pontosan és naprakészen vezeti a gyermekekkel kapcsolatos bölcsődei dokumentációkat.
- Közreműködik a bölcsődei nyílt napon és egyéb rendezvények szervezésében és rendezésében, részt vesz azokon.

Feladatait részletesen a munkaköri leírása tartalmazza.

Helyettesítés:

Távollétében helyettesítését a társ kisgyermeknevelő látja el.

5.2.3. Bölcsődei dajka

A bölcsődevezető felügyeletével és irányításával dolgozik. Munkájában figyelembe veszi a bölcsődevezető és a bölcsődei szakemberek útmutatásait.

A munkaidő beosztását a bölcsődevezető határozza meg.

Munkakörébe tartozó feladatok:

- A gyermekek közvetlen és közvetett környezetének tisztántartása, takarítása a jogszabályi előírásoknak, és a HACCP előírásainak megfelelően.
- A bölcsőde udvarának és közvetlen környezetének tisztántartása.
- A gyerekek étkezéséhez kulturált feltételek biztosítása.
- Szükség szerint felügyeletet biztosít a gyermekek csoportszobai, illetve udvari tevékenységéhez a kialakított napirend szerint.
- Gondoskodik az intézményben keletkező szennyes ruhák, illetve egyéb textilféleségek általános és/vagy fertőtlenítő tisztításáról, mosásáról.
- Elvégzi a ruhaneműk, egyéb textilféleségek vasalását.
- Meghatározott rendszerességgel, illetve szükség szerint soron kívül gondoskodik a szakdolgozók munkaruhájának tisztításáról.
- Tálalókonyhai feladatokat lát el.

Feladatait részletesen a munkaköri leírása tartalmazza.

Helyettesítés:

Távollétében helyettesítését bölcsődei dajka látja el.

5.3. Nem szakmai munkakörök

5.3.1. Gazdasági feladatokat ellátó munkakörök:

5.3.1.1. Gazdasági titkár

Munkáját az intézményvezető közvetlen irányításával végzi.

Munkakörébe tartozó feladatok:

- Állami támogatás igénylését, elszámolását alátámasztó nyilvántartások, kimutatások vezetése, a jogszabályi előírásoknak megfelelően. A bérek nyilvántartása a munkavállalók bérjegyzéke alapján.
- Költségvetés elkészítésével kapcsolatos feladatok elvégzése NMJV Gazdálkodási Osztálya által küldött tájékoztató alapján (előkészítés, adatgyűjtés, egyeztetés). Bérek tervezése, különös tekintettel a soros lépőkre, jubileumi jutalomra jogosultakra, valamint a felmentési idejüket töltőkre. Az élelmezés bevétel és kiadás megtervezése. A gondozási díj bevételének megtervezése. A továbbszámlázott szolgáltatások révén keletkező bevételek és kiadások megtervezése.

- Finanszírozási terv elkészítése, megküldése a NMJV Gazdálkodási Osztálya részére a munkamegosztási megállapodásban rögzített határidőre.
- Negyedévente egyeztetni a főkönyvi és az analitikus könyvelés adatait, illetve részt vesz a saját hatáskörű előirányzat módosítás előkészítésében.
- Kezeli az ügyiratokat, melyet főszámos iktatókönyvben vezet. Az intézményvezető által kért hivatalos levelek elkészítése, iktatása, postázásra előkészítése.
- Rehabilitációs hozzájárulás negyedéves elszámolásának elkészítése a MÁK listája alapján. A bevallás beküldése az ügyfélkapun keresztül. A befizetési kötelezettség teljesítése az intézményvezető utasítása alapján.
- Elvégzi a kinevezések, átsorolások, munkaviszony megszüntetések dokumentációját az intézményvezetővel való egyeztetést követően, az intézményvezető utasításai szerint.
- Kezeli, és – az adatvédelmi előírásoknak megfelelően – tárolja a közalkalmazottak adatait, iratait.
- Pénztár működtetése a pénzkezelési szabályzat alapján, pénztárjelentés készítése a POLISZ program segítségével a tárgyhó végén, a pénztári bizonylatok utalványozása a kiállított pénztárbizonylatok alapján
- Közreműködik a bölcsődei ellátást érintő statisztikai adatszolgáltatásban (KSH), valamint az adatokat az Elektra rendszeren keresztül továbbítja.
- Segíti az ellenőrzés munkáját, a belső ellenőrzés működéséhez a szükséges információkat megadja. Segíti az igénybe vett külső szakértő tevékenységét, a revizorok munkájához a szükséges bizonylatokat, iratokat előkészíteti, és rendelkezésre bocsátja
- Biztosítja a zárási határidők (havi, negyedévi, évi) pontosan betartását.

Feladatait részletesen a munkaköri leírása tartalmazza.

Helyettesítés:

Távollétében a pénzügyi ügyintéző helyettesíti.

5.3.1.2. Pénzügyi ügyintéző

Munkáját az intézményvezető közvetlen irányításával végzi.

Munkakörébe tartozó feladatok:

- TAJ alapú adatszolgáltatás, adatrögzítés a KENYSZI rendszerbe a munkaköri leírás szerint
- Polisz program Közétkeztetés modulban a gyermekek étkezési- és gondozási díjának pénzügyi nyilvántartása, a számlázással kapcsolatos adatok rögzítése, karbantartása, havi rendelések készítése, térítési díjak számlázása, a be- és visszafizetések nyomon követése a Térítési díj szabályzatban foglaltak szerint
- Negyedévente adatot szolgáltat az intézményvezető és a fenntartó részére a Közétkeztetési modul alapján a fennálló hátralékokról gyerekenként, valamint a hátralék időtartamáról.

- Havonta elkészíti az ÁFA bevalláshoz az adatszolgáltatást az ingyenes étkezőkről a Gazdálkodási Osztály részére.
- Ellenőrzi a Gazdálkodási Osztálytól kapott bankszámlakivonatokat, amelyet a gazdasági titkárral egyeztet
- A szállítói számlák (szabad dologi terhére beszerzett kiadások, energia, élelmiszer stb.), az NKVG Zrt. által kiállított számlák, valamint a banki mozgások utalványozása, szakmai teljesítésének igazolása a bölcsődevezetőkkel, számlamások készítése a gazdasági titkár részére.
- Havonta ellenőrzi az ételmezési dokumentációkat, arról nyilvántartást vezet. Az ellenőrzés tényét a dokumentumokon hitelt érdemlően igazolja. Az eltérésekről az intézményvezetőt tájékoztatja, negyedévente adatot szolgáltat a Gazdálkodási Osztály részére.
- Az éves leltározást megszervezi, lebonyolítja, az összesítő leltárt a megadott határidőre elkészíti, és egy példányát továbbítja NMJV Gazdálkodási Osztálya felé
- Távollétek, változóbérek rögzítése a KIRA rendszerben, adatok elektronikus küldése Magyar Államkincstár felé, betegszabadság és a táppénz nyilvántartása a KIRA programban, a dokumentumok elektronikus továbbítása e-adaton.
- Számlák és adatszolgáltatások eljuttatása az illetékes hivatal részére
- Postázási feladatok elvégzése

Feladatait részletesen a munkaköri leírása tartalmazza.

Helyettesítés:

Távollétében a gazdasági titkár helyettesíti.

5.3.2. Ételmezéshez kapcsolódó munkakörök:

5.3.2.1. Ételmezésvezető

Munkáját az intézményvezető közvetlen irányításával végzi.

Munkakörébe tartozó feladatok:

- Munkatársai segítségével és bevonásával biztosítja az intézmény ételmezési feladatainak folyamatos és zavartalan ellátását.
- A gyermekek részére a tápanyagszükségletüknek megfelelően elkészíti az étlapot, melyet a bölcsődevezetőkkel egyeztet.
- Az étlap alapján végzi az ételmezés nyersanyag szükségletének megtervezését, beszerzését, könyvelését.
- Rendszeresen ellenőrzi a bölcsődékben kiadagolt napi tervezett, majd korrigált létszámának megfelelően a felhasználandó nyersanyagokat.
- Felügyeli, ellenőrzi a HACCP rendszer működését.
- Felelős a szállítókkal kötött szerződésekben foglaltak betartásáért, a szállított és átvett áru minőségi megfelelőségéért.
- Az anyagi és számviteli adminisztrációt az ügyrendnek, illetve az előírásnak megfelelően naprakészen vezeti.

Feladatait részletesen a munkaköri leírása tartalmazza.

Helyettesítés:

Munkából való távolmaradása esetén a gazdasági titkár és a bölcsődevezető együtt látják el a feladatait.

5.3.2.2. Szakácsnő

A bölcsődevezető felügyeletével és irányításával dolgozik. Munkájában figyelembe veszi a bölcsődevezető és az ételmezésvezető útmutatásait.

A munkaidő beosztását a bölcsődevezető határozza meg.

Munkakörébe tartozó feladatok:

- Felelős a konyha rendjéért és a konyhán elkészített ételek megfelelő minőségéért.
- Betartja a HACCP rendszer szabályait, az ételkészítés előállításra és a megfelelő higiénére vonatkozó szabályokat, részt vesz a rábízott ezekkel kapcsolatos nyilvántartások vezetésében (pl.: maghőmérséklet mérés, takarítási lap vezetése).
- Felelős azért, hogy a felszolgált étel minőségileg és mennyiségileg az előírtak megfelelő legyen.
- Gondoskodik az ételek minőségi és egyéb előírások szerinti elkészítéséről, tárolásáról.
- Köteles a tálalási időre az ételek elkészítéséről gondoskodni.
- Munkája során köteles a legmegfelelőbb konyhatechnológiát alkalmazni.
- Betartja és betartatja a főzéstechnikai, technológiai előírásokat, a baleset- és munkavédelmi szabályokat.
- A konyha rendelkezésére bocsátott eszközöket, berendezéseket szakszerűen üzemelteti.
- Megszervezi a higiénikus és esztétikus tálalást, és annak tárgyi feltételeit, köteles részt venni a tálalási folyamatban.

Feladatait részletesen a munkaköri leírása tartalmazza.

Helyettesítés:

Munkából való távolmaradása esetén szakácsnő kollégái helyettesítik. A munkakört más munkakör nem helyettesítheti.

5.3.2.3. Konyhalány

A bölcsődevezető felügyeletével és irányításával dolgozik. Munkájában figyelembe veszi a bölcsődevezető az ételmezésvezető és a szakácsnő útmutatásait.

A munkaidő beosztását a bölcsődevezető határozza meg.

Munkakörébe tartozó feladatok:

- Betartja a HACCP kézikönyv szabályait, az ételkészítés előállításra és a megfelelő higiénére vonatkozó szabályokat, részt vesz a rábízott ezekkel kapcsolatos nyilvántartások vezetésében. (pl.: kóstolási lap, maghőmérséklet mérés, takarítási lap vezetése.)
- A szakácsnő utasítása alapján nyersanyagot vehet ki a raktárból.
- A nyersanyagokat szakszerűen előkészíti. A nyersanyag minőségére vonatkozó észrevételeit jelenti a szakácsnőnek.
- Napi rendszerességgel elvégzi a főzéshez szükséges nyersanyag tisztítását a HACCP rendszerben meghatározott módon, helyen. Ügyel a nyersanyag minél gazdaságosabb felhasználásáért.
- A higiéniai előírásoknak megfelelően a főzés során keletkező edényeket, a tízórai során keletkező poharakat, táányérokat, illetve a gyermekek ebéldeltetése során

keletkező edényeket elmosogatja. A tisztítószerket az előírt mennyiségben és sorrendben köteles használni.

- A keletkezett ételhulladékot a szabályzatnak megfelelően összegyűjti, és a tárolóba viszi.
- Felelős a konyhai gépek, edények épségének megőrzéséért.
- Részt vesz a konyha és mellékhelyiségeinek napi, heti, havi és éves takarításában.
- Tálalókonyhai feladatokat lát el.

Feladatait részletesen a munkaköri leírása tartalmazza.

Helyettesítés:

Távollétében helyettesítését a bölcsődevezető kijelölése alapján szakácsnő, konyhalány vagy bölcsődei dajka végzi.

5.4. Karbantartáshoz kapcsolódó munkakörök

5.4.1. Karbantartó

A bölcsődevezető felügyeletével és irányításával dolgozik. Munkájában figyelembe veszi a bölcsődevezető és a bölcsődei szakemberek útmutatásait.

A munkaidő beosztását a bölcsődevezető határozza meg.

Munkakörébe tartozó feladatok:

- A munkája során észlelt problémákat, az általa nem javítható rongálódásokat, meghibásodásokat minden esetben jelzi a bölcsődevezetőnek.
- Az udvar, a belső és a külső járdák felseprése. A lehullott falevelek, gallyak összegyűjtése. A fűves részeken talált szemét, veszélyes anyagok, gombok begyűjtése.
- Fűnyírás, az udvari növényzet gondozása (szükség szerint metszés, locsolás).
- Gondoskodik télen a járdák, a közlekedésre használt útszakaszok jég- és csúszásmentesítéséről, ellapátolja a havat.
- Naponta szemrevételezéssel ellenőrzi az udvari játékok épségét. A tapasztaltakat dokumentálja.
- Az udvari játékeszközöket szükség esetén javítja, festi, állagmegóvásukról gondoskodik.
- A homokozókban a homokot felássa, fertőtleníti.
- A szemét elszállításáról gondoskodik, a gyűjtőedényeket időben kihelyezi. Ürítés után a gyűjtőedényeket tisztítja, fertőtleníti.
- Havonta ellenőrzi, leolvassa az energia- és vízmérők állását, a kiugróan magas eltérésekről a bölcsődevezetőt azonnal értesíti.
- Szükség szerint a többi tagintézményben a sürgős javítási feladatok ellátja.

Helyettesítés:

Távollétében helyettesítését a bölcsődevezető kijelölése alapján karbantartó, vagy bölcsődei dajka végzi.

5.5. Egyéb munkakör

5.5.1. Kisegítő

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, munkaideje heti 20 óra.

A bölcsődevezető felügyeletével és irányításával dolgozik. Munkájában figyelembe veszi a bölcsődevezető és a bölcsődei szakemberek útmutatásait.

A munkaidő beosztását a bölcsődevezető határozza meg.

Munkakörébe tartozó feladatok:

- A tagintézmények között küldeményeket, leveleket kézbesíti, illetve kisegítői feladatokat lát el.
- Az intézményben keletkezett hivatalos dokumentumokat, leveleket szükség esetén a címzettnek kézbesíti (pl.: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának Humán és Hatósági Osztálya és Gazdálkodási Osztálya, a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat, Nagykanizsai Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, közoktatási intézmények...)
- A postai küldeményeket elviszi a postára.
- A rábízott dokumentumokat az adatvédelmi szabályoknak megfelelően kezeli.
- A bölcsőde udvarának és közvetlen környezetének tisztántartásában részt vesz
- Bölcsőde belső közös tereinek tisztántartásában részt vállal (felnőtt étkező, folyosó).
- Az udvar, a belső és a külső járdák felseprése.
- A lehullott falevelek, gallyak összegyűjtése.
- A fűves részeken talált szemét, veszélyes anyagok, gombok begyűjtése.
- A kiskert gondozása.
- Besegít azon feladatok ellátásába, amelyekkel a bölcsőde vezetője megbízza.

Helyettesítés:

Nem helyettesítendő munkakör

5.5.2. Iskolai közösségi szolgálat

Együttműködési megállapodás alapján az intézmény teret biztosít az iskolai közösségi szolgálat letöltésére. A diákok az ellátottak szabadidős tevékenységének hasznos eltöltéséhez járulnak hozzá.

5.5.3. Közfoglalkoztatás

Közfoglalkoztatott az intézményben nem ágazatspecifikus munkakörben foglalkoztatható.

5.6. Munkaköri leírások

A szervezeti egységek vezetői munkaköri leírásának elkészítéséért az intézményvezető felelős. A szervezeti egységek munkavállalói részére az érintett vezetők kötelesek elkészíteni a munkaköri leírásokat.

Az intézmény munkatársainak tevékenysége egy-egy munkakörre szól. A munkavállaló munkáját az adott területen az illetékes vezető irányítja.

A különböző munkaterületek közötti, illetve egész intézmény viszonylatában az összhang biztosításáról az intézményvezető, és a szervezeti egységek vezetői gondoskodnak. Minden egyes beosztáshoz, munkakörhöz tartozó feladatot, felelősséget, jogosultságot részletesen a munkaköri leírás tartalmaz. Ennek elkészítése az intézményvezető kötelessége.

A munkaköri leírást a munkavállalóval alá kell írni annak igazolására, hogy a tartalmát megismerte, magára nézve kötelezőnek ismeri el.

Az intézményvezető szükség esetén túlmunkát rendelhet el, a többletfeladat ellátásáért az alkalmazottak túlmunkadíjazásban részesíthetők.

Munkakörök megismerése, átadása, átvétele:

- A munkaköri leírást és az ahhoz tartozó munkavédelmi, munkaköri szabályok megismertetését az első munkanapon ismertetni kell. Erről megismerési záradékot kell aláírni a munkaviszonyt létesítőnek.
- A munkakörök átadása, átvétele írásban történik, melyben a munkavállaló és munkáltató is nyilatkozik a munkakör szabályos átadás-átvételéről, és azzal kapcsolatos jogkövetkezményekről.
- Munkakör átadása során a munkavállalónak minden munkaeszközt vissza kell szolgáltatnia a munkáltató számára, személyi tulajdonát pedig ki kell adnia a munkáltatónak.
- A munkakör átvétele során meg kell ismerni a munkavállalónak közvetlen felettesét és a szolgálati utat.
- A munkakör átadás-átvétele során keletkezett adatok harmadik fél számára csak a törvény által előírt esetekben és formában adható ki.

Az intézmény munkavállalói a kinevezés átvételekor kézhez kapják a munkaköri leírásukat.

6. VEZETÉST SEGÍTŐ TANÁCSADÓ SZERVEK

6.1. Vezetői értekezlet

Résztvevői: intézményvezető, intézményvezető-helyettes, bölcsődevezetők, szaktanácsadó

Az értekezlet megtárgyalja:

- A tagintézmények szervezeti és működési kérdéseit
- Terveket, beszámolókat
- Továbbképzéssel kapcsolatos feladatokat
- A bölcsődei nevelés – gondozás aktuális kérdéseit
- Fejlesztésekkel kapcsolatos feladatokat
- Jogszabály, módszertani alapelvek változásait

A vezetői értekezletet az intézményvezető hívja össze havonta, illetve szükség esetén. Az ülésről emlékeztető készül.

6.2. Kisgyermeknevelői munkaértekezlet

Résztvevői: bölcsődevezető, adott bölcsőde kisgyermeknevelői, szaktanácsadó

Az értekezlet megtárgyalja:

- Aktuális nevelési feladatok végrehajtásának tapasztalatait
- Jogszabályok, módszertani alapelvek változásait
- Esetfeldolgozások, műhelymunkák

Az értekezletet az intézmény szervezeti tagolódásának megfelelően a bölcsődevezetők tartják szükség szerint, de legalább havonta.

6.3. Házi továbbképzések

Résztvevői: bölcsődevezető, adott bölcsőde kisgyermeknevelői, szaktanácsadó

A belső képzések tematikájának meghatározása az alábbiak alapján történik:

- Az előző évi ellenőrzések tapasztalatai
- A bölcsődevezető a szaktanácsadó és a kisgyermeknevelők javaslatai

6.4. Érdekképviselési Fórum

Az intézmény fenntartója határozza meg az intézményi jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekvédelmét szolgáló érdekképviselési fórum megalakításának és tevékenységének szabályait. Az érdekképviselési fórum az intézménnyel intézményi jogviszonyban állók jogainak, érdekeinek érvényesülését elősegíteni hivatott szerv.

Az Érdekképviselési Fórum működésének és választásának részletes szabályait a Szakmai Program 5. melléklete tartalmazza.

7. ADATKEZELÉS

Az intézményi nyilvántartások működésének törvényes rendjét, az adatvédelem alkotmányos elveinek biztosítását, az adatbiztonság követelményeinek érvényesülését a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Adatvédelmi Szabályzata tartalmazza.

Bizalmas információk, adatok kezelése:

Az intézménnyel, a dolgozókkal és ellátottakkal kapcsolatos információk, adatok az információs önrendelkezési jogról és az információk szabadságáról szóló 2011. évi CXII. törvény, a Gyvt. 135-139 §. előírásai, valamint a Kjt. 5. számú melléklete rendelkezései szerint kezelhetők.

8. INTÉZMÉNY KÉPVISELETE, HIVATALOS INTÉZMÉNYI KOMMUNKÁCIÓ

Az intézményt az állami és önkormányzati testületeknél, szakmai szerveknél, civil szervezeteknél, társintézményeknél az intézményvezető képviseli.

Hivatalos nyilatkozatot csak az intézményvezető, akadályoztatása esetén az intézményvezető-helyettes jogosult tenni bármilyen ügyben.

A közösségi médiával, lakossággal való hivatalos kapcsolattartást a szakmai egység vezetői meghatalmazás útján végezhetik.

Az intézmény nyomtatott és elektronikus kommunikációját az intézményvezető ellenőrzi. A kommunikáció során érvényesíteni kell az Adatvédelmi Szabályzat előírásait.

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde létszámra és az ellátandó feladatokra tekintettel tagbölcsődékre tagolódik, melyek jogi személyiséggel nem rendelkeznek.

Az intézmény szervezeti egységeinek dolgozói egymással alá- és fölérendeltségi, illetve mellérendeltségen alapuló munkakapcsolatban állnak.

Az alá- és fölérendeltségi kapcsolat az utasítás jogát, a mellérendeltségi kapcsolat a kölcsönös együttműködés kötelezettségét jelenti.

A dolgozók munkakapcsolatait az általuk betöltött munkakör határozza meg, és a munkaköri leírás tartalmazza.

A tagbölcsődék vezetői munkájukról rendszeresen beszámolnak az intézményvezetőnek.

A bölcsődevezetők gondoskodnak a távollévő dolgozók helyettesítéséről. A tagintézmények között szükség esetén az intézményvezető a dolgozói létszámot átcsoportosítja.

A vezetők és a tagintézmények dolgozói kötelesek a tudomásukra jutott hivatalos információt ahhoz az illetékes szervezeti egység vezetőjéhez eljuttatni, amelynek arra a feladat végzéséhez szüksége van, illetve amely szükség esetén, az információ alapján hivatalból köteles eljárást kezdeményezni.

Az intézményben dolgozó szakemberek és technikai dolgozók humánus és etikus magatartása alapvető követelmény.

A közös, az egymással összefüggő feladatok végrehajtása során a szervezeti egységek, illetve a dolgozók kezdeményező, kölcsönös együttműködési kötelezettsége külön előírás nélkül fennáll.

9. INTÉZMÉNY BELSŐ ELLENŐRZÉSI RENDJE

Az intézmény belső ellenőrzését a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet alapján Nagykanizsa Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Belső Ellenőrzési Munkacsoportja látja el.

10. MUNKARUHA JUTTATÁS

A bölcsődében a kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka, intézményvezető, bölcsődevezető és szaktanácsadó munkakörben dolgozó személyek munkaruha juttatásának minimumkövetelményeit az NM rendelet 12. számú melléklete és a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Munkaruha juttatási szabályzata tartalmazza.

11. KITÜNTETŐ CÍM ADOMÁNYOZÁSA

Az NM rendelet rendelkezik a Bölcsődék Napja hivatalos megünnepléséről. Minden év április 21. napján az intézmény nevelés – gondozás nélküli munkanap keretében szakmai ünnepséget szervez. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében - erre irányuló szülői kérés esetén - a gyermek felügyeletét és étkeztetését biztosítani kell.

Az intézmény „*Az év bölcsődei dolgozója*” kitüntető címet adományozza a kiemelkedő munkája miatt elismerésre méltó munkatársnak. A kitüntető címmel 200 000 forint pénzjutalom adható, melyet a mindenkori költségvetésben terveznek.

12. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Ezen Szervezeti és Működési Szabályzatot az időközbeni változások kiegészítése mellett szükség szerint felül kell vizsgálni.

Nagykanizsa,

Lukács Erika
intézményvezető

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzatát Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlésének Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottsága (.....) határozatával hagyta jóvá.

Dr. Schauta Marcell
Bizottság elnöke

Az SZMSZ melléklete:

1. a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Iratkezelési Szabályzata

Az intézmény önálló szabályzatai:

1. A teljesítés igazolás szabályzata
2. Beszerzési szabályzat
3. Anyag- és eszközgazdálkodási szabályzat
4. Reprezentációs szabályzat
5. Belföldi kiküldetés rendjéről és elszámolásáról, valamint a munkába járás költségterítéséről szóló szabályzat
6. Telefonhasználati szabályzat
7. Bizonylati szabályzat
8. Önköltség számítási szabályzat
9. Pénzkezelési szabályzat
10. Közbeszerzési szabályzat
11. Ügyrendi szabályzat
12. Kulcshasználati szabályzat
13. Belső kontrollrendszer szabályzata
14. Etikai kódex
15. Munkaruha juttatási szabályzat
16. Közzétételi és közérdekű adatok megismerési szabályzata
17. Adatvédelmi szabályzat gyűjtemény

18. Élelmezési szabályzat
19. Térítési díj szabályzat
20. Integrált kockázatkezelés eljárásrendje
21. Szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje
22. Ellenőrzési nyomvonal
23. Képernyő előtti munkavégzéshez szükséges éleslátást biztosító szemüveg juttatásának szabályzata
24. Közérdekű bejelentések, panaszok kezelésének eljárásrendjére vonatkozó szabályzat
25. Végrehajtási utasítás a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde pandémiás felkészülésének végrehajtására és egy bekövetkezett pandémia esetén végrehajtandó feladatok szabályozására
26. Gyakornoki szabályzat pedagógus munkakörre
27. Gyakornoki szabályzat
28. Közalkalmazotti szabályzat
29. Esélyegyenlőségi terv
30. Szabályzat a dohányzásra kijelölt helyről
31. Munkakörök jegyzéke
32. Adatkezelési szabályzat
33. Ajándékok, egyéb előnyök elfogadásának szabályzata
34. Bélyegzők kezelésének rendje és nyilvántartása
35. Munkavédelmi szabályzat
36. Belső szabályzat a túlmunkáról
37. Gyermekbiztonsági belső szabályzat

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Iratkezelési Szabályzata

2026.

Tartalom

1. Általános rész	3
2. Az ügyiratok kezelésének rendje	4
3. Az ügyiratok iktatása.....	5
4. Az ügyintézés és a kiadmányozás	6
5. Az irattárazás és az iratselejtezés rendje.....	7
6. Az intézményben kötelezően használt nyomtatványok.....	7
7. Vegyes rendelkezések	8
8. Az intézmény által használt bélyegzők lenyomata és a használatukra jogosult személyek.....	8

1. Általános rész

Az intézményvezető az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának mellékletét képező Iratkezelési Szabályzatban határozza meg az iratkezelés szervezeti rendjét, az iratkezelésre, valamint az azzal összefüggő tevékenységekre vonatkozó feladat- és hatásköröket.

- A szabályzat készítésénél figyelembe vett jogszabályok

Az Iratkezelési Szabályzat a közokiratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyagok védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és a 335/2005.(XII.29.) a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló kormányrendelet valamint az Európai Unió tagállamaiban a személyes adatok védelmére vonatkozó, a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (a továbbiakban: GDPR) előírásai alapján készült.

- A szabályozás célja

- az iratok biztonságos kezelési módjának meghatározása
- az iratok szakszerű iktatása, megőrzése
- rendszeres selejtezéssel megakadályozni a felesleges iratanyag felhalmozódását

- Az ügyiratkezeléssel kapcsolatos alapfogalmak meghatározása

- Ügyiratnak kell tekinteni minden olyan a működés kapcsán keletkezett, vagy külső szervtől érkezett adathordozót, mely írott szöveget, számadatot, térképet, rajzot, fényképet, dokumentációt, kép vagy hangfelvételt, gépi adatfeldolgozás során rögzített egyéb adatot tartalmaz, adathordozót, adattárolót, továbbá az iktatókönyvet, irathoz csatolt mellékletet és könyvelési bizonylatokat.

Iratként kezelendők továbbá az intézmény alapítására, működésére, tevékenységére vonatkozó hatósági okmányok.

Nem kell iratnak kezelni a rendszeresen kiadott hivatalos lapokat, napilapokat, folyóiratokat, könyveket, meghívókat, reklám- és propagandaanyagokat.

- Felvilágosítás hivatalos ügyekben :

Az intézményben bármely ügyel kapcsolatban érdemi felvilágosítást csak az ügyben eljáró illetékes ügyintéző vagy vezető adhat. Gyermekek, valamint szülőjének (vagy a gyermek igazolt képviselőjének) a gyermekekre vonatkozó iratokba való betekintést oly mértékben kell biztosítani, amennyire ez mások személyiségi jogainak sérelme nélkül lehetséges – az adatvédelmi törvény rendelkezéseinek megfelelően.

Hivatalos szerveknek (fenntartó, különböző hatóságok) a személyiségi jogokat nem sértő adatokat és információkat csak írásos megkeresés alapján lehet rendelkezésre bocsátani. A

személyesen benyújtott iratok átvételét kérelemre igazolni kell. A benyújtott irat és az igazolásul felhasznált másolat egyezőségéről az ügyiratkezelőnek meg kell győződnie.

Ha az ügy jellege megengedi, az ügyiratban foglaltak távbeszélőn, illetőleg a jelenlévő érdekelt személyes tájékoztatásával is elintézhethők. Távbeszélőn vagy személyes tájékoztatás keretében történő ügyintézés esetén az iratra rá kell vezetni a tájékoztatás lényegét, az elintézés határidejét és az ügyintéző aláírását.

2. Az ügyiratok kezelésének rendje

➤ Az ügyiratok védelmével kapcsolatos egyes szabályok

Iratot a munkaköri feladat ellátásán kívül az intézményi munkahelyről kivinni, valamint munkahelyen kívül tanulmányozni, feldolgozni, tárolni csak az intézményvezető engedélyével lehet, ügyelve arra, hogy tartalmát illetéktelen személy ne ismerje meg.

A közalkalmazott ügykezelőnél lévő iratba akkor tekinthet be, ha a munkájával, tevékenységével összefüggő feladatok ellátása ezt szükségessé teszi.

➤ Az ügyiratok másolatainak és másodlatainak kiadása

Az intézmény ügyeinek iratairól másolatot a gazdasági titkár vezetői engedéllyel adhat ki. A másolatot „A másolat hiteles” felirattal, keltezéssel és az engedélyező aláírásával kell ellátni.

➤ A küldemények átvétele és felbontása

Az intézmény részére postán vagy kézbesítő útján érkező iratokat, tértivevényeket és más küldeményeket, valamint az ügyfelek által közvetlenül benyújtott beadványokat és kérelmeket a gazdasági titkár veszi át.

Felbontás nélkül kell a címzetthez továbbítani:

- a tévesen címzett küldeményeket,
- a névre szóló iratokat, amelyekről az iratkezelő megállapítja, hogy tartalmuk magánjellegű, és ezért hivatalos elintézkést nem igényelnek,

Fel kell bontani minden küldeményt, amelyről a boríték (csomagolás) alapján megállapítható, hogy nem magánjellegű. A névre szóló iratot, amennyiben az hivatalos elintézkést igényel, a címzett a felbontást követően juttatja vissza az iratkezelőhöz iktatás céljából.

➤ A küldemények feldolgozása

A küldemény felbontásakor egyeztetni kell a feltüntetett tartalom meglétét, ellenőrizni kell a feltüntetett és a ténylegesen beérkezett mellékletek számát.

Jelezni kell továbbá, ha a boríték sérült, illetve a mellékletek között pénz, nemzetközi válaszbélyegszelvény, illetékbélyeg található. Az esetlegesen felmerülő irathiany okát a küldő szervvel – lehetőleg rövid úton – tisztázni kell, és ennek tényét az iraton rögzíteni kell.

Soron kívül kell az intézményvezetőhöz továbbítani a fenntartótól érkezett megkereséseket, az intézményhez címzett idézéseket, meghívókat, továbbá a vezető nevére érkező küldeményeket, amelyeket az ügyiratkezelő soron kívül továbbít a címzetthez.

A borítékot akkor kell az irathoz csatolni és ezt az iraton feltüntetni, ha a postára adás időpontjához jogkövetkezmény (fellebbezés, bírósági idézés, jelentkezés, pályázat) fűződhet, valamint a feladó neve és pontos címe az iratból nem állapítható meg.

3. Az ügyiratok iktatása

Az intézménybe érkezett, illetőleg azon belül keletkezett iratokat iktatni kell.

Az iktatás iktatókönyvbe történő bevezetéssel, naptári évenként főszámos iktatással, azon belül eggyel kezdődő sorszámos rendszerben történik az iratok érkezésének sorrendjében. Minden naptári évben új iktatókönyvet kell nyitni, és az év végén – az utolsó iktatás alatt – keltezéssel és névaláírással le kell zárni.

Az irat tárgyát úgy kell megjelölni, hogy az ügy lényegét röviden és szabatosan fejezze ki, valamint ennek alapján a helyes mutatózás elvégezhető legyen.

Az iktatás sorszámozása az első iktatószámától megszakítás nélkül folyamatosan halad. A dátumot naponta csak az elsőnek iktatott iratnál kell feltüntetni.

Az iktatókönyvön iktatószámot üresen hagyni nem szabad.

A téves bejegyzéseket semmiféle technikai eszközzel nem szabad megszüntetni vagy más módon eltüntetni (radírozás, ragasztás, kifestés). A tévesen bejegyzett adatokat vékony vonallal át kell húzni úgy, hogy az eredeti (téves) bejegyzés olvasható maradjon, és fölé kell írni a helyes szöveget.

➤ Az iktatás szabályai

Az ügyiratok minden mellékletére rá kell írni az irat iktatószámát. A visszaküldendő mellékleteket célszerű már az iktatáskor borítékba tenni, és az iktatószámot, évszámot, valamint tételszámot azon feltüntetni.

Az irathoz az iktatást követően csatolni kell az irat előzményeit. Az összecsatolt, azonos ügyre vonatkozó egyedi iratokat az ügy intézése után is együtt kell tartani.

Nem kell iktatni a beérkező küldemények közül az alábbi iratokat: a jogkövetkezménnyel nem járó tömeges értesítéseket (meghívókat, sajtótermékeket, reklámcélú kiadványokat, prospektusokat, szaklapokat és folyóiratokat).

A táviratok és telefaxok iktatása oly módon történik, hogy az értesítés szövegét a vonatkozó irathoz kell csatolni. Faxon érkezett irat esetén először gondoskodni kell az információkat tartósan őrző másolat készítéséről. A másolat hitelesítését a szervezeti egység ügykezelője végzi, záradékkal. Az egyéb iratkezelési feladatok az általános szabályokkal megegyezők. Ha az ügynek még nincs írásos előzménye, a távirati vagy faxszöveget előadófívhez kapcsoltnak kell beiktatni.

Elektronikus iratok esetén, ha az irat nem az iktatásra jogosult ügykezelőhöz érkezett, azt az illetékes ügykezelőhöz kell továbbítani. Az ügykezelő köteles az elektronikus iratot is szignálásra bemutatni az illetékes vezetőnek.

Gyűjtőszámos iktatást kell alkalmazni akkor, amikor az időszakos jelentések, adatszolgáltatások nagy mennyisége ezt szükségessé teszi, különösen, ha együttesen történik az ügyek elintézése is.

Gyűjtőszám (közös iktatószám) alatt iktathatók az egy személytől származó vagy a pályázati kiírásra beérkező jelentkezések, az azonos ügyre vonatkozó panasziratok stb.

4. Az ügyintézés és a kiadmányozás

Az ügyintézők az ügyeket érkezési sorrendben és sürgősségük figyelembevételével kötelesek elintézni.

➤ A kiadmány alaki kellékei

Az intézmény által kiadmányozott iratnak tartalmaznia kell

- a) az intézmény nevét, székhelyét,
- b) az iktatószámot,
- c) az ügyintézés helyét és idejét,
- d) az irat aláírójának nevét, beosztását és
- e) az intézmény körbélyegzőjének lenyomatát.

Az intézmény által hozott határozatot meg kell indokolni. A határozatnak a rendelkező részben és az (1) bekezdésben foglaltakon kívül tartalmaznia kell:

- a) a döntés alapjául szolgáló jogszabály megjelölését,
- b) amennyiben a döntés mérlegelés alapján történt, az erre történő utalást,
- c) a mérlegelésnél figyelembe vett szempontokat és
- d) az eljárást megindító kérelem benyújtására történő figyelmeztetést.

➤ A boríték címezése és a kiadványok továbbítása

A borítékon fel kell tüntetni a kiadmány iktatószámát, postai irányítószámot és a továbbítás módjára vonatkozó különleges utasítást (expressz, ajánlott...) is. A boríték címezését a postai előírásoknak megfelelően kell végezni.

A küldeményeket közönséges, ajánlott, expressz, ajánlott expressz, tértivevényes, ajánlott tértivevényes levélként, csomagban, illetve táviraton vagy telefaxon, elektronikus adatátvitel esetén interneten lehet elküldeni vagy továbbítani.

Ajánlott levélben csak fontos vagy nehezen pótolható iratokat (okmányokat, bizonyítványokat...) szabad küldeni.

Tértivevénnyel kell elküldeni az iratot, ha átvételének időpontjáról az intézménynek tudomást kell szereznie.

A kézbesítés a kézbesítő vagy a vezető által kijelölt alkalmazott feladata.

5. Az irattárazás és az iratselejtezés rendje

➤ Az iratok irattárba helyezése

Csak olyan iratot szabad az irattárba elhelyezni, amelynek kiadmányai továbbításra kerültek, és határidős kezelést már nem igényel. Az intézmény három évnél nem régebbi iratait a kézi irattárban kell kezelni és őrizni az évek, (ezen belül az iktatószámok) sorrendjében. Minden tárgykört külön dossziében, a dossziékat pedig dobozokban kell tárolni. Három év elteltével az ügyiratokat az irattárban az irattári terv tételszámai szerint történő csoportosításban, ezen belül a sorszáмок, illetve az alapszáмок növekvő sorrendjében kell elhelyezni.

Az irattári őrzés idejét az irat végleges irattárba helyezésének évétől kell számítani.

➤ Az irattári anyag selejtezése

Az irattári anyagnak azt a részét, amelyre az ügyvitelben már nincs szükség, a vonatkozó jogszabályok szerint kell selejtezni. Az irattárban őrzött iratokat legalább ötévenként felül kell vizsgálni, és ki kell választani azokat, amelyeknek az őrzési ideje lejárt.

Az iratok selejtezését az intézményvezető rendeli el és ellenőrzi. A selejtezéssel járó szervezési és ellenőrzési feladatok ellátására selejtezési bizottságot kell létrehozni. Az intézménynél keletkezett, de nem iktatott iratokat az intézményvezető által megállapított őrzési idő után szabályos selejtezési eljárással – az iratok egyenkénti elbírálásával – kell selejtezni.

6. Az intézményben kötelezően használt nyomtatványok

Az intézmény által használt nyomtatvány lehet

- nyomdai úton előállított, lapjaiban sorszámozott, szétválaszthatatlanul összefűzött papíralapú nyomtatvány,
- nyomdai úton előállított papíralapú nyomtatvány,
- elektronikus okirat,
- elektronikus úton előállított nyomtatvány

Az elektronikus rendszer használata során ki kell nyomtatni, és az irattárban kell elhelyezni a dokumentumok papíralapú másolatát. Az elektronikus úton előállított fenti dokumentumok kinyomtatott példányát az intézmény pecsétjével és az intézményvezető aláírásával hitelesített formában kell tárolni.

A bölcsődei dokumentáció

- Bölcsődevezetők által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok
- Kisgyermeknevelők által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok

7. Vegyes rendelkezések

A személyes adatokat tartalmazó dokumentumokat (a kisgyermek, szülei és a dolgozó személyes adatait tartalmazó dokumentumokat is beleértve) az erre a célra kijelölt zárható helyiségben vagy szekrényekben, harmadik fél számára nem hozzáférhető módon kell tárolni.

A bélyegzőket munkaidő után az erre a célra kijelölt zárható szekrényben kell elhelyezni.

Új bélyegző rendelésére kizárólag az intézményvezető engedélyével kerülhet sor.

Az elhasználódott, illetve megszűnt szervezeti egységek bélyegzőit selejtezni kell, ezeket a bélyegzőket meg kell semmisíteni.

8. Az intézmény által használt bélyegzők lenyomata és a használatukra jogosult személyek

Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde

Bélyegző lenyomatok:

Aláírások:

Lukács Erika intézményvezető:

Kavcsákné Gyábolkó Mária intézményvezető helyettes/szaktanácsadó:

Csorba Anikó gazdasági titkár:

Tamás Nóra pénzügyi ügyintéző:

Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde

Bélyegző lenyomatok:

Aláírások:

Helyes-Léránt Eszter élelmezésvezető:

Belvárosi Bóbita Bölcsőde

Bélyegző lenyomatok:

Aláírások:

Csizmadia Réka bölcsődevezető:

Szekeresné Pánovics Anikó kisgyermeknevelő:

Manóvár Bölcsőde

Bélyegző lenyomatok:

Aláírások:

Rácz Zoltánné megbízott bölcsődevezető:

Tizedesné Czimmerman Zita kisgyermeknevelő:

Napraforgó Bölcsőde

Bélyegző lenyomatok:

Aláírások:

Németh Ildikó bölcsődevezető:

Zadravecz Erika kisgyermeknevelő:

Rózsa Bölcsőde

Bélyegző lenyomatok:

Aláírások:

Kardosné Szabó Beáta bölcsődevezető:

Szekeres Orsolya kisgyermeknevelő:

Ezen szabályzat 2026. szeptember 01. napján lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Nagykanizsa,

Lukács Erika
intézményvezető

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzatának mellékletét képező Iratkezelési Szabályzatát Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlésének Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottsága a/2026. (...) számú határozatával hagyta jóvá.

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Érdekképviselői Fórum Működésének Szabályzata

2026.

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 35-36-ai § alapján a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde tagintézményeiben bölcsődei ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviselői fórum megalakításának és működésének szabályait az alábbiak szerint állapítja meg.

I. Általános rendelkezések

1. A Szabályzat hatálya kiterjed a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde (székhelye: 8800 Nagykanizsa, Rózsa u. 7/A.) tagintézményeire:
 - Belvárosi Bóbita Bölcsőde - Nagykanizsa, Kisfaludy u. 19.
 - Manóvár Bölcsőde –Nagykanizsa, Corvin u. 2/A.
 - Napraforgó Bölcsőde – Nagykanizsa Csokonai u. 5.
 - Rózsa Bölcsőde – Nagykanizsa, Rózsa u. 7/A.
2. Az intézmény e Szabályzat alapján Érdekképviselői Fórumot hoz létre.
3. A hatályos Szabályzatot ki kell hirdetni. Alkalmazásáért az Érdekképviselői Fórum elnöke és a bölcsődék vezetői felelősök.

II. Szervezeti jellemzők

1. A Nagykanizsai Egyesített Bölcsődében egy Érdekképviselői Fórum működik, tagjai az intézmény tagintézményeiből kerülnek ki, hatáskörük az intézmény egészére terjed ki.
2. Az Érdekképviselői Fórum székhelye: Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde 8800 Nagykanizsa, Rózsa u. 7/A.
3. A Szabályzat módosítását az Érdekképviselői Fórum tagjai szükség szerint végzik, a fenntartó gondoskodik annak hatályosulásáról.

III. Az Érdekképviselői Fórum működésének célja, feladata

Az Érdekképviselői Fórum (továbbiakban: Fórum) a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelmét, képviseletét szolgálja.

Célja, hogy megteremtse a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei/ törvényes képviselői, a fenntartó és az intézmény képviselői együttműködésének szélesebb körben értelmezett alapját.

2. A Fórum feladata, hogy:

- megismerje a bölcsőde működését, struktúráját, feltételrendszerét, szakmai céljait,
- megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermekeket érintő ügyekben, valamint

javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról,

- egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál,
- A gyermekek, a gyermekek szülei vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy az érdekképviselői fórumánál,
 - a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
 - b) a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
 - c) a Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

3. Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

IV. Az Érdekképviselői Fórum szervezeti felépítése, megalakítása

A Fórum szavazati jogú választott tagjai:

- a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői,
- a bölcsőde dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó önkormányzat képviselői.

A Fórum tagjainak száma:

• szülő/törvényes képviselő	4 fő
• bölcsődei dolgozók képviselője	2 fő
• fenntartó képviselője	1 fő

A szülők/törvényes képviselők képviselőire gyermekcsoportonként a szülők önmaguk tesznek javaslatot. A javasolt személyek közül tagbölcsődénként szülői értekezleten 1 főt választanak, egyszerű többségi szavazással.

A bölcsőde dolgozóinak képviselőit a dolgozók maguk közül választják. Az intézmény vezetője nem lehet tagja a Fórumnak.

A fenntartó képviselőjét a fenntartó önkormányzat delegálja.

A Fórum tagjai maguk közül elnököt választanak.

A Fórum tagjának megbízása megszűnik, ha:

- a szülő/törvényes képviselő gyermeke kikerül a bölcsődei ellátásból,
- a tag lemond,
- a bölcsőde képviselőjének közalkalmazotti jogviszonya az intézménynél megszűnik,

- a fenntartó képviselőjének képviseleti jogosultságát a fenntartó megszünteti,
- a tag visszahívásra kerül,
- a tag meghal.

Tagváltás esetén 30 napon belül új tagot kell választani, ha az elnök tagsága szűnik meg akkor az új tag választása után ismét elnököt kell választani.

V. Az Érdekképviseleti Fórum jogköre, felelőssége

Az Érdekképviseleti Fórum jogköre:

- **Döntési jogot gyakorol:**
 - a Fórum saját működési szabályainak és ügyrendjének meghatározásában, tisztségviselőinek megválasztásában,
 - hatáskörébe tartozó ügyekben.
- **Véleményt nyilváníthat:**
 - gyermeket érintő ügyekben.
- **Javaslatot tehet:**
 - a bölcsőde alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésével, működtetésével, az ebből származó bevételek felhasználásával kapcsolatban.
- **Panaszt tehet, illetve intézkedést kezdeményezhet:**
 - a szervezeti felépítés szerinti (bölcsődevezető, intézményvezető), illetve egyéb illetékességgel bíró személynél/szervnél (fenntartó, gyermekjogi képviselő, más hatáskörrel rendelkező szerv).
- **Egyetértési jogot gyakorol:**
 - a bölcsőde házirendjének jóváhagyásánál.

Az Érdekképviseleti Fórum felelősségi köre:

- **Fórum felelős:**
 - törvényes működéséért,
 - működési szabályainak jogszerű megállapításáért, működési rendjének szabályosságáért,
 - hatáskörébe tartozó döntéseiért.

VI. Az Érdekképviseleti Fórum működési szabályai

- A Fórum évente legalább egy alkalommal rendes, illetve panasz esetén szükség szerint rendkívüli ülést tart.

- Az ülést a Fórum megválasztott elnöke hívja össze, lehetőleg írásban, megjelölve a tárgyalandó napirendi pontokat, mellékelve az aktualitás szerint szükséges iratokat.
- A Fórum akkor határozatképes, ha az ülésen a tagok több mint fele jelen van.
- Az ülést az elnök vezeti.
- A Fórum határozatait a jelenlevő tagok 50%-a + 1 fő egybehangzó szavazata alapján, nyílt szavazással hozza meg.
- Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.
- A Fórum üléséről jegyzőkönyvet kell vezetni, mely tartalmazza a jelenlevő tagok nevét, az ülés helyét, idejét, a napirendi pontokat, hozzászólásokat, vélemények rövid összefoglalását. A jegyzőkönyvet a Fórum két tagja hitelesíti.
- A Fórum ügyintézési ideje 15 nap.
- A panasz kivizsgálását követően a határozatot az elnök kihirdeti, illetve a panaszosnak a határozati kivonatot és a jogorvoslati lehetőségekről szóló tájékoztatást írásban megküldi.

VII. Egyéb rendelkezések

1. A Fórum tagjait tevékenységük miatt hátrány nem érheti.
2. A Fórum tagjai végzett tevékenységükért díjazásban nem részesülhetnek.
3. A Fórum működésének tárgyi feltételeit az intézmény biztosítja.
4. A Fórum működésének szabályzata az intézmény székhelyén a faliújságra kihelyezve kerül kihirdetésre, amelyről az intézmény vezetője köteles gondoskodni.

VIII. Záró rendelkezések

Jelen szabályzat 2026. szeptember 01. napján lép hatályba és visszavonásig marad érvényben.

Nagykanizsa,

.....

Lukács Erika
intézményvezető

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde Érdekképviselői Fórum működésének szabályzatát Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlésének Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottsága a/2026. (....) számú határozatával hagyta jóvá.

Melléklet:

1. számú melléklet: jegyzőkönyv alakuló ülésről

Jegyzőkönyv alakuló ülés/ülés

Mely készült az Érdekképviselői Fórum 20...hó.... napján, a Nagykánizsai Egyesített Bölcsődében megtartott (alakuló) ülésen.

Jelen vannak a jegyzőkönyv mellékletét képező jelenléti ívet aláíró tagok.

1. napirendi pont:

A jegyzőkönyvet vezető és hitelesítő személyek megválasztása.

A jelenlévők jegyzőkönyvvezetőnek megválasztották:

..... (.....sz. alatti lakos) tagot.

A jelenlévők a jelen jegyzőkönyv hitelesítésére megválasztották:

.....

.....

2. napirendi pont:

A Szabályzat elfogadása az Érdekképviselői Fórum megalakítása.

A mellékelt jelenléti ív szerint jelenlévő alapító tagok nyílt szavazással (... igen szavazat, ellenszavazat és tartózkodás nem volt) egyhangúan határoztak az Érdekképviselői Fórum megalakításáról és egyhangú szavazattal elfogadták szabályzatát.

3. napirendi pont:

Az Érdekképviselői Fórum Elnökének megválasztása.

Jelöltek

Elnöki pozícióra (.....) jelölés érkezett.....személyére.

A jelölt a jelölést elfogadja.

.....a jelölést elfogadja.

Választás:

A választás az elnökre egyidejűleg nyílt szavazással történik.

Elnökválasztás:

Jelölt:.....

Leadott érvényes szavazat: ebből.....-ra igen szavazat érkezett.

Egyhangúan megválasztva az elnöki pozícióra:.....

4. napirendi pont:

Hozzászólások:

.....

.....

.....

Véleményezések:

.....

.....

.....

.....

.....

Kmf.

.....

jegyzőkönyvvezető

.....

hitelesítő

.....

hitelesítő

Jelenléti ív

név	aláírás

Nagykanizsa,